

PLA DE MESURES ANTIFRAU PER A LA GESTIÓ DELS FONS DEL MECANISME DE RECUPERACIÓ I RESILIÈNCIA

**GENERALITAT
VALENCIANA**

**Conselleria d'Agricultura,
Ramaderia i Pesca**

Historial de versions

A fi d'adequar el document a l'estructura de la Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca actual, s'ha procedit a actualitzar este pla antifrau amb data 6 de novembre de 2023.

Així mateix, s'incorpora el procediment per a abordar conflictes d'interessos adaptat a l'Ordre HFP 55/2023, de 24 de gener, d'anàlisi de risc de conflicte d'interessos *ex ante*, i el resultat de l'autoavaluació de riscos duta a terme durant el mes de juny de 2023, segons la matriu del Servei Nacional de Coordinació Antifrau (SNCA) de l'IGAE.

Versió	Control de documentació elaborat per	Data d'última actualització	Observacions
V.0.	Sotssecretaria	29.01.22	Versió inicial publicada el 29 de gener de 2022
V.1	Sotssecretaria - Direcció de programes per a la gestió de fons MRR	09.05.22	▪ Adequació normativa▪ Reorganització de continguts▪ Revisió d'annexos▪ S'hi afig l'índex
V.2	Sotssecretaria – Direcció de programes per a la gestió de fons MRR	10.11.22	▪ Incorporació del resultat de l'autoavaluació de riscos▪ Actualització de continguts▪ Inclusió d'annexos
V.3	Sotssecretaria – Direcció de programes per a la gestió de fons MRR	25.10.23	▪ Adequació a l'Ordre HFP 55/2023, de 24 de gener i a la Llei 2/2023▪ Actualització de continguts▪ Inclusió d'annexos

ÍNDEX

1	INTRODUCCIÓ	4
2	OBJECTE I ÀMBIT D'APLICACIÓ DEL PLA	6
3	MARC CONCEPTUAL	7
3.1	Irregularitat	7
3.2	Frau	7
3.3	Corrupció	8
3.4	Conflicte d'interessos	9
4	ESTRUCTURA ORGANITZATIVA	10
5	DESCRIPCIÓ DE MESURES I PROCESSOS ANTIFRAU	12
5.1	Mesures de prevenció	13
5.2	Mesures de detecció	19
5.3	Mesures de correcció i persecució	23
6	PROCEDIMENT PER A ABORDAR SITUACIONS DE CONFLICTE D'INTERESSOS	28
6.1	Objectiu	28
6.2	Definició i classificació dels conflictes d'interessos	28
6.3	Abast i aplicació	30
6.4	Procediment per a la signatura de la DACI	30
6.5	Detecció d'un conflicte d'interessos	33
7	MESURES I PROCESSOS RELATIUS A LA DETECCIÓ DE DOCUMENTS FALSIFICATS	35
8	AJUDES D'ESTAT I DOBLE FINANÇAMENT	38
9	PUBLICITAT, EFECTES I SEGUIMENT DEL PLA	40
	ANNEX I - NORMATIVA I ORIENTACIONS	41
	ANNEX II - COMPENDI DE CODIS DE CONDUCTA	44
	ANNEX III - RESULTATS DE L'AVALUACIÓ DE RISCOS	64
	ANNEX IV – LLISTA DE COMPROVACIÓ DE BANDERES ROGES	67
	ANNEX V - SÍNTESI DE LES MESURES ANTIFRAU	86
	ANNEX VI – MODELS DE DACI	89

1 INTRODUCCIÓ

El Consell Europeu va aprovar el 21 de juny de 2020 la creació del programa Next Generation EU, un instrument temporal d'estímul econòmic en resposta a la crisi causada pel coronavirus, concebut per a impulsar la recuperació i construir una Europa més ecològica, digital i resiliència. El Mecanisme per a la recuperació i la resiliència (d'ara en avant, MRR), establert per mitjà del Reglament (UE) 2021/241¹ (d'ara en avant, Reglament MRR), és el nucli d'este fons de recuperació, l'execució del qual es du a terme en règim de gestió directa, fet que comporta el disseny d'instruments específics i l'adaptació dels procediments a este nou marc d'actuació.

El mecanisme té quatre objectius:

- 1) Promoure la cohesió econòmica, social i territorial de la Unió Europea.
- 2) Enfortir la resiliència i la capacitat d'ajust dels estats membres.
- 3) Mitigar les repercussions socioeconòmiques de la crisi de la COVID-19.
- 4) Donar suport a les transicions ecològica i digital.

Per a assolir estos objectius, els estats membres han elaborat plans de recuperació, transformació i resiliència (d'ara en avant, PRTR) com a part dels seus programes nacionals de reforma, que estableixen les prioritats d'inversió i reforma per al període 2021- 2026.

Per a poder accedir als fons, el Govern d'Espanya va presentar el Pla de recuperació, transformació i resiliència, **pla "Espanya Pot"**, que va ser aprovat per la proposta de decisió del Consell² el juny de 2021. El pla s'articula al voltant de quatre eixos transversals:

- La transició ecològica.
- La transformació digital.
- La igualtat de gènere.
- La cohesió social i territorial.

Està estructurat sobre la base de 10 polítiques palanca que, al seu torn, integren un total de 30 components, i aglutinen 212 mesures, de les quals 110 són inversions i 102 reformes.

¹ Reglament (UE) 2021/241, del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer de 2021, pel qual s'estableix el Mecanisme de recuperació i resiliència.

²[Proposta de decisió del Consell Europeu relativa a l'aprovació de l'avaluació del Pla de recuperació i resiliència d'Espanya.](#)

L'absorció dels fons planteja un repte als actors implicats i un desafiament clau, considerat l'import de les inversions i el breu temps d'execució, la qual cosa ha requerit l'aprovació de mesures d'agilitació, algunes de les quals es van establir mitjançant el Reial decret llei 36/2020, de 30 de desembre, pel qual s'aproven mesures urgents per a la modernització de l'Administració pública i per a l'execució del PRTR.

Mitjançant l'aprovació de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del PRTR (d'ara en avant, Ordre 1030) s'han disposat diverses adaptacions dels procediments habituals amb la finalitat de facilitar una gestió eficaç i eficient en l'execució del PRTR.

Així mateix, en l'àmbit autonòmic, s'han aprovat les normes següents:

- Decret llei 6/2021, d'1 d'abril, del Consell, de mesures urgents en matèria economicoadministrativa per a l'execució d'actuacions finançades per instruments europeus per a donar suport a la recuperació de la crisi conseqüència de la COVID-19. En desplegament d'este decret llei, s'ha aprovat el Decret 161/2021, de 8 d'octubre, del Consell, de creació i regulació dels òrgans de governança de l'Estratègia valenciana per a la recuperació i de la gestió dels fons Next Generation EU.
- Decret 121/2021, de 17 de setembre, del Consell, de determinació de retribucions de les direccions de programes vinculats al PRTR.

La normativa i les orientacions relatives a la gestió dels fons del Mecanisme de recuperació i resiliència estan recollides en l'annex I.

La Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca (d'ara en avant, la Conselleria), com a entitat executora del PRTR, en compliment dels requeriments establits per l'article 6 de l'ordre esmentada, ha elaborat este pla de mesures antifrau (d'ara en avant, el pla), com a eina per a garantir i declarar que, en l'àmbit d'actuació propi, els fons corresponents s'han utilitzat de conformitat amb les normes aplicables, en particular, pel que fa a la prevenció, la detecció i la correcció del frau, la corrupció, els conflictes d'interessos i el doble finançament.

Al final del document, en l'annex V "Síntesis de les mesures antifrau", es mostra un quadre amb la sinopsi dels aspectes tractats en este document; s'hi enumeren les mesures específiques, els documents o suports de referència, qui és l'òrgan o la unitat responsable i en quin apartat es tracten.

2 OBJECTE I ÀMBIT D'APLICACIÓ DEL PLA

Amb la finalitat de donar compliment a les obligacions establides en l'art. 22 del reglament MRR esmentat, la Conselleria, com a entitat executora del Pla de recuperació, transformació i resiliència, adopta este pla de mesures antifrau com a enfocament estratègic per a protegir els interessos financers de la Unió, així com per a declarar i garantir que, en l'àmbit d'actuació de l'organisme, els fons de l'MRR s'han utilitzat de conformitat amb les normes aplicables.

Este pla es configura com un punt de partida de l'estratègia d'integritat pública que implementa la Conselleria per a possibilitar la posada en pràctica, en tots els àmbits, d'actuacions de millora contínua que li permeten posicionar-se a favor de la cultura ètica, amb tolerància zero cap a la corrupció, la qual cosa redundarà en una millora del control (intern i extern) tant dels pressupostos públics com dels procedents del pressupost financer de la UE.

L'objectiu és promoure una cultura que exercisca un efecte dissuasiu per a qualsevol mena d'activitat fraudulenta, fer-ne possible la prevenció i detecció, i desenvolupar uns procediments que faciliten la identificació primerenca dels indicis d'irregularitats, així com la investigació del frau i els delictes relacionats amb este, que permeten garantir que casos com estos s'aborden de manera adequada i en el moment precís.

De manera específica, mitjançant este pla, la Conselleria estableix unes directrius per al conjunt de les persones que presten els seus serveis en l'organisme. I, especialment, perquè les diverses unitats implicades en la gestió del PRTR, ateses les seues característiques específiques, puguen reforçar els procediments propis que ja hi haja per a la prevenció, la detecció i la lluita contra el frau, la corrupció i els conflictes d'interessos.

El seu desplegament i la implementació posterior concretarà els procediments i les mesures que s'han d'implantar per a la bona gestió dels fons.

Este pla es configura com un instrument de planificació viu i flexible, l'actualització del qual no requerirà aprovacions posteriors, excepte canvis substancials, i serà aplicable durant el període de gestió dels fons.

Tant el Pla de mesures antifrau com la documentació rellevant es publicaran en la pàgina web d'esta conselleria.

3 MARC CONCEPTUAL

En este apartat es definixen les mesures contra el frau i la corrupció que la Conselleria posarà en marxa per mitjà de la implementació d'este pla.

A estos dos conceptes es referix l'Acord de finançament del PRTR, subscrit entre el Regne d'Espanya i la Comissió Europea, en l'article 3 (Definicions), que remet, al seu torn, a l'article 136.1.d, apartat I i II, respectivament, del Reglament financer 2018/1046, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (d'ara en avant, Reglament financer).

Així mateix, cal tindre en compte les definicions que recull la Directiva (UE) 2017/1371, sobre la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la Unió (d'ara en avant, Directiva PIF).

3.1 Irregularitat

L'article 1.2 del Reglament (CE, Euratom) núm. 2988/95, del Consell, de 18 de desembre de 1995, relatiu a la protecció dels interessos financers de les comunitats europees, recull el concepte *irregularitat*.

S'entén per irregularitat tota infracció d'una disposició del dret comunitari corresponent a una acció o omissió d'un agent econòmic que tinga o tindria com a efecte perjudicar el pressupost general de les comunitats o els pressupostos administrats per estes, mitjançant la disminució o la supressió d'ingressos procedents de recursos propis percebuts directament a compte de les comunitats, o bé amb una despesa indeguda.

S'ha de destacar que el fet que hi haja una irregularitat no sempre implica que hi haja possibilitat de frau; la concurrència d'intencionalitat és un element essencial en el frau, un element que no cal que es done perquè hi haja una irregularitat.

3.2 Frau

El terme *frau* (article 3.1 de la Directiva PIF) s'utilitza per a descriure una gran varietat de comportaments mancats d'ètica, com el robatori, la corrupció, el desfalc, el suborn, la presentació de declaracions o documents falsos o inexactes, la representació errònia, la col·lusió, el blanqueig de capitals o l'ocultació de fets. Amb freqüència, implica l'ús de l'engany amb la finalitat d'obtindre guanys personals per a una persona vinculada a un organisme públic o per a terceres parts, o bé pèrdues per a una altra persona.

El frau no només implica conseqüències financeres possibles, sinó que també perjudica la **reputació de l'organisme** responsable de la gestió eficaç i eficient dels recursos econòmics. Això té una importància especial per als organismes públics responsables de la gestió dels fons de la UE.

A l'efecte d'este pla de mesures antifrau, es considera frau:

- a) En matèria de despeses, qualsevol acció o omissió intencionada relativa a:
- L'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, que tinga per efecte la percepció o retenció indeguda de fons o actius procedents del pressupost de la Unió o de pressupostos administrats per la Unió, o en el seu nom.
 - L'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tinga el mateix efecte.
 - L'ús indegut d'estos fons o actius per a finalitats diferents de les que hagen motivat la concessió inicial.
- b) En matèria de despeses relacionades amb els contractes públics, almenys quan es cometen amb ànim de lucre il·legítim per a l'autor o una altra persona, qualsevol acció o omissió relativa a:
- L'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, que tinga per efecte la malversació o la retenció infundada de fons o actius del pressupost de la Unió o de pressupostos administrats per la Unió, o en el seu nom.
 - L'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tinga el mateix efecte, o l'ús indegut d'estos fons o actius per a finalitats diferents de les que hagen motivat la concessió inicial, i que perjudique els interessos financers de la Unió.

3.3 Corrupció

La Comissió Europea utilitza la definició àmplia de *corrupció*, adoptada per la Convenció de les Nacions Unides contra la corrupció i aprovada el 31 d'octubre de 2003³: "abús de poder per a profit personal".

- **Corrupció activa.** L'acció de qualsevol persona que prometa, oferisca o concedisca, directament o per mitjà d'un intermediari, un avantatge de qualsevol mena a un funcionari, per a ell o per a un tercer, a fi que actue o s'abstinga d'actuar d'acord amb el seu deure o en l'exercici de les seues funcions, de manera que perjudique o pugja perjudicar els interessos financers de la Unió.
- **Corrupció passiva.** L'acció d'una persona empleada que, directament o per mitjà d'un intermediari, demane o reba avantatges de qualsevol mena, per a ell o per a tercers, o accepte la promesa d'un avantatge, a fi que actue o

³[Convenció de les NU contra la corrupció, Nova York any 2004.](#)

s'abstinga d'actuar d'acord amb el seu deure o en l'exercici de les seues funcions, de manera que perjudique o pugja perjudicar els interessos financers de la Unió.

3.4 Conflicte d'interessos

L'article 61 del Reglament financer estableix que hi ha un conflicte d'interessos "quan els agents financers i altres persones que participen en l'execució del pressupost, tant de manera directa, indirecta i compartida, així com en la gestió, incloent-hi els actes preparatoris, l'auditoria o el control, vegem compromés l'exercici imparcial i objectiu de les seues funcions per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interés econòmic o per qualsevol altre motiu directe o indirecte d'interés personal".

Cal destacar que el conflicte d'interessos:

- És aplicable a totes les unitats administratives i operatives en totes les Institucions de la UE i per a tots els mètodes de gestió.
- Cobrix qualsevol mena d'interés personal, directe o indirecte.
- Davant de qualsevol situació que es "perceba" com un potencial conflicte d'interessos, s'ha d'actuar.
- Les autoritats nacionals, de qualsevol àmbit, han d'evitar o gestionar els conflictes d'interessos potencials.

Per a més detall, podeu consultar l'apartat 6, en què s'estableix el procediment de gestió dels conflictes d'interessos en l'execució d'actuacions de l'MRR.

4 ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

Pel que fa a l'estructura orgànica i funcional, establida pel Decret 146/2023, de 5 de setembre, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament orgànic i funcional de la Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca (DOGV de 7 de setembre de 2023), respecte a l'execució d'iniciatives finançades pel PRTR, cal diferenciar dos àmbits funcionals:

- D'una banda, els òrgans i les unitats amb funcions específiques de direcció i execució de la política del Consell en matèria d'agricultura, ramaderia, pesca, alimentació, política agrària comuna i regadius (direccions generals).
- D'altra banda, els òrgans i les unitats de la Conselleria que tenen funcions en la gestió i el primer nivell de control intern.

En el marc de la gestió dels fons s'ha establert una separació de funcions clara, tant dins de cada òrgan gestor, com entre estos òrgans gestors i els òrgans de control i pagament.

Pel que fa al **control intern**, es diferencien dos nivells:

Nivell 1: control intern dels òrgans executors (vegeu l'Ordre 1030, article 2.3⁴), assimilable a les unitats orgàniques del nivell de direccions generals, amb pressupost MRR i competències per al desplegament i la gestió de les actuacions de l'MRR. És el control primari i bàsic de qualsevol activitat administrativa associada a l'execució d'una actuació emmarcada en l'MRR. La seua missió és donar seguretat en la gestió sobre el compliment de requeriments legals, d'objectius i de bona gestió financera exigits mitjançant procediments administratius ordinaris. En concret, té com a objectius vetlar pel compliment dels principis de gestió específics que estableix l'article 2.2 de l'Ordre 1030.

Tot això es veu, a més, reforçat per un repartiment clar i segregat de funcions i responsabilitats en les actuacions de gestió, control i pagament.

Nivell 2: control intern d'una **unitat orgànica independent**. És el control de gestió encomanat als òrgans que actuen de manera independent respecte dels òrgans que gestionen la despesa. Este segon nivell correspon, amb caràcter general, a la **Intervenció General** com a òrgan de control intern de la gestió econòmica i financera del sector públic de la Generalitat, així com a centre directiu i gestor de la comptabilitat pública, i que exercix les seues funcions amb plena autonomia i

⁴ L'article 2.3 esmenta literalment "òrgans executors", encara que en el glossari de termes de l'annex I no es defineix este actor. Sí que s'hi defineix el terme *entitat executora*, que en les comunitats autònomes correspon a les conselleries. Se sobreentén, per tant, que els òrgans executors són els òrgans de les conselleries dedicats a l'execució i la gestió de les actuacions, és a dir, les direccions generals.

independència dels òrgans sotmesos a la fiscalització amb subjecció als procediments que preveuen les normes legals i reglamentàries aplicables. Entre les actuacions pròpies estan:

- La participació en meses de contractació, els informes previs de les bases reguladores de subvencions;
- El control de la legalitat i la fiscalització prèvia sobre els actes d'execució de despesa, que és preceptiu i vinculant.

El **nivell de control** extern correspon a les **auditories fetes per entitats independents** centrades en el control financer, que actua sobre els dos nivells de control intern amb autonomia plena respecte de l'òrgan o l'entitat la gestió dels quals siga objecte de control. És responsabilitat de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, com a autoritat de control de l'MRR, segons l'article 21 del Reial decret llei 36/2020, de 30 de desembre, en col·laboració amb les intervencions generals de les ciutats i comunitats autònomes quan calga. Es realitza, així mateix, un control extern mitjançant la Sindicatura de Comptes. Igualment, el control extern es pot efectuar mitjançant auditories de la Comissió Europea o del Tribunal de Comptes Europeu, si és el cas.

Per a l'execució d'este pla, tenint en compte el volum d'actuacions finançades amb els fons del Mecanisme, es preveu la creació d'una **unitat per a la coordinació i el seguiment de la gestió del Pla de mesures antifrau** (d'ara en avant, la Unitat de Coordinació), amb competències transversals de control de gestió i separació de funcions respecte de la gestió de les actuacions de l'MRR.

En general, serà la unitat encarregada del desplegament i el control de la política antifrau i els conflictes d'interessos, de la interlocució amb els responsables de la gestió, l'avaluació de riscos, i és la unitat instructora dels expedients que sorgisquen en l'àmbit d'actuació propi. La supervisió i l'avaluació del funcionament regular i l'aplicació correcta de les mesures de prevenció, detecció i correcció en relació amb els riscos de frau i de conflicte d'interessos, amb l'establiment de directrius en l'elaboració del sistema de gestió intern (amb identificació d'actors i responsabilitats) i l'avaluació de riscos.

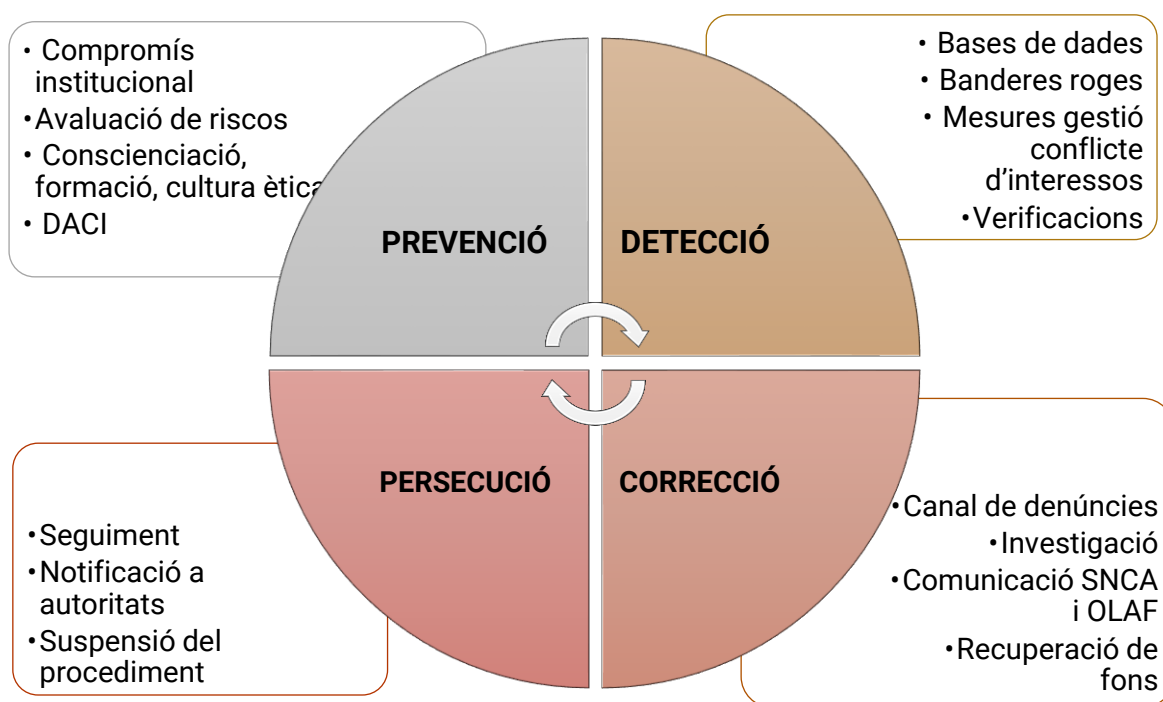

5 DESCRIPCIÓ DE MESURES I PROCESSOS ANTIFRAU

Les mesures que conté este pla s'estructuren al voltant dels quatre elements clau del cicle antifrau, referits a les fases de la gestió de l'MRR en les quals la Conselleria, com a entitat executora, pot prendre part: prevenció, detecció, correcció i persecució.

L'estratègia contra el frau de la Conselleria es fonamenta en els mateixos sistemes de control intern que implementa en l'acompliment ordinari de les seues competències. Estos sistemes, que permeten la verificació exhaustiva de la gestió realitzada, els du a terme el personal especialitzat en esta funció, des de la comprovació documental fins a les verificacions sobre el terreny.

No obstant això, si es considera que estos sistemes no poden eliminar completament el risc que el frau es produïska o que no es detecte, s'hauran d'incloure, com a part de la implementació d'este pla, procediments específics de detecció del frau, així com mesures adequades i proporcionades que cal aplicar quan es detecte que n'hi ha, que configuren el plantejament proactiu, estructurat i específic per a gestionar el risc de frau. En el gràfic següent es resumixen les mesures del cicle antifrau.

Gràfic 1: Quadre resum de mesures del cicle antifrau. Font: elaboració pròpia

5.1 Mesures de prevenció

Dins de les etapes diverses que formen el cicle antifrau, la **prevenció** és una fase clau, i és important que les mesures preventives ja adoptades, així com les que es pretenguen adoptar, siguen proactives i proporcionals a la probabilitat i l'impacte dels riscos possibles que es volen mitigar o evitar, amb un paper important de la relació cost/eficàcia.

En este sentit, les mesures preventives:

- Poden contribuir a mitigar el risc de frau, corrupció, conflictes d'interessos i doble finançament en l'etapa d'implementació, i igualment contribuir a reduir el cost dels controls i les investigacions *ex post*.
- Produïxen un efecte dissuasiu, i els defraudadors possibles poden conèixer les conseqüències del seu comportament.
- Estaran vinculades a l'etapa següent de detecció del cicle antifrau, ja que les eines, els procediments establits i els coneixements adquirits en matèria de detecció haurien de conduir a la identificació d'una presumpta activitat il·legal i, una vegada detectada esta, s'han d'adoptar mesures preventives i correctives per a mitigar els danys potencials.

Encara que partim d'un marc normatiu espanyol que constituïx un sistema preventiu potent, i una experiència prèvia en la gestió de fons europeus de la Conselleria, s'adopten les mesures següents dins del compromís de la Generalitat Valenciana amb la protecció dels interessos financers de la Unió en el marc de l'execució del PRTR.

5.1.1 Declaració institucional de lluita contra el frau

En el marc d'este pla, i a fi de promoure una cultura que exercisca un efecte dissuasiu per a qualsevol mena d'activitat fraudulenta i que en faça possible la prevenció i detecció, la Conselleria ha formalitzat, com a primera mesura de prevenció, la **Declaració institucional de lluita contra el frau i la corrupció**, que es troba publicada en la pàgina web de la Conselleria.

Mitjançant la seua formalització i difusió, la Conselleria, com a entitat executora de projectes emmarcats en el PRTR, es compromet a mantindre un nivell alt de qualitat jurídica, ètica i moral, adoptar els principis d'integritat, imparcialitat i honestat, i mostrar la seua oposició al frau i a la corrupció en l'exercici de les funcions pròpies. A més, s'establix el deure dels alts càrrecs, així com dels assimilats, d'adherir-se de manera obligatòria i individualitzada al Codi de bon govern de la Generalitat.

5.1.2 Autoavaluació de riscos de frau i corrupció (matriu de riscos)

Este pla de mesures antifrau partix d'una autoavaluació prèvia de riscos, en relació amb els principis de gestió específics del PRTR, que conté l'article 2 de l'Ordre 1030 (en concret, de l'estàndard que complix respecte de les mesures de prevenció, detecció i correcció del frau, corrupció i conflicte d'interessos), necessària per a dissenyar mesures antifrau proporcionades i eficaces.

A partir d'esta exigència, s'ha omplit el test de conflicte d'interessos, prevenció del frau i la corrupció relatiu a l'estàndard mínim de les mesures antifrau (annex II.B.5 de l'ordre), que ha servit com a referència per a la incorporació dels diversos aspectes essencials de les quatre àrees del cicle antifrau que es preveuen en este pla, i el resultat d'este és un risc baix. Este test s'haurà d'actualitzar almenys cada any.

Així mateix, s'ha tingut en compte l'avaluació de riscos duta a terme en l'àmbit de l'Administració de la Generalitat Valenciana i del sector públic instrumental per la Inspecció General de Serveis en el marc de la Llei 22/2018, de 6 de novembre, de la Generalitat, d'Inspecció General de Serveis i del sistema d'alertes per a la prevenció de males pràctiques en l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic instrumental.

Després de l'aprovació d'este pla, el juny de 2022, segons la metodologia establida en la *Guia per a l'aplicació de mesures antifrau en l'execució del PRTR pel Servei Nacional de Coordinació Antifrau (SNCA)*, es va completar la matriu de riscos de frau, corrupció, conflictes d'interessos, i doble finançament per als tres instruments jurídics que s'havien desplegat en l'execució de les actuacions de la Conselleria (anteriorment, Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica).

L'autoavaluació de riscos ha guiat el disseny i la implementació de les mesures antifrau en la gestió de les actuacions de la Conselleria com a entitat executora de l'MRR.

La revisió de l'autoavaluació del risc de frau, de conformitat amb l'article 5.c de l'Ordre 1030, es farà **anualment**, i en tot cas, quan s'haja detectat algun cas de frau o hi haja canvis significatius en els procediments o el personal.

Per a dur a terme esta avaluació periòdica dels riscos de frau específics i la seua actualització en esta conselleria, segons la metodologia de l'SNCA, es disposarà d'un procediment com a mecanisme per a facilitar la tasca als grups multidisciplinaris seleccionats com a avaluadors.

Posteriorment, l'octubre de 2023, s'ha tornat a dur a terme l'autoavaluació de riscos, respecte de les actuacions de l'anterior Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica en el seu conjunt, amb el resultat el següent:

- **Avaluació de riscos en subvencions:** l'avaluació del risc de subvencions presenta un coeficient total de risc net de 2,06 i de risc objectiu d'1,94. El resultat del risc net total és baix (acceptable). Entre estos, destaquen els indicadors següents amb un coeficient total de risc brut elevat:
 - o S.R2. Tracte discriminatori en la selecció de sol·licitants (8,00)
 - o S.R3. conflicte d'interessos (8,00)
 - o S.R6. Doble finançament (8,25)

- **Avaluació de riscos en contractació:** en l'avaluació del risc de frau de contractació, presenta un coeficient total de risc net d'1,00, i de risc objectiu d'1,00, que es tracta d'un risc net total baix (**acceptable**). Els indicadors de risc amb un coeficient total de risc brut significatiu són:
 - o C.R1. Pràctiques col·lusòries en les ofertes (4,57)
 - o C.R5. Fraccionament fraudulent del contracte (6,00)
 - o C.R7. Incompliment o ineficiència en l'execució del contracte (6,00)

Per tant, no es considera necessari implantar controls addicionals als actuals.

- **Avaluació de riscos en mitjans propis:** en l'avaluació del risc de frau específic de mitjans propis, presenta un coeficient total de risc net d'1,00, i de risc objectiu d'1,00, que es tracta d'un risc net total baix (*acceptable*). La majoria dels indicadors de risc de mitjans propis presenten un coeficient de risc brut total superior a 12; per tant, és d'una importància especial el fet de dur a terme un seguiment dels controls mitigadors amb l'objectiu de mantindre el risc net resultant. Entre estos, destaquen els indicadors següents amb un coeficient total de risc brut elevat:
 - o MP.R2. Incompliment del mitjà propi dels requisits per a ser-ho (12,00)
 - o MP.R3. Falta de justificació en la selecció del mitjà propi (14,67)
 - o MP.R4. Aplicació incorrecta de les tarifes i costos (10,80)
 - o MP.R5. Incompliment dels límits de subcontractació i limitació de concurrència (13,60)
 - o MP.R6. Incompliment total o parcial de les prestacions objecte de l'encàrrec (10,50)
 - o MP.R8. Pèrdua de pista d'auditoria (8,00)

Així mateix, s'ha sol·licitat als òrgans gestors MRR que duguen a terme una autoavaluació pròpia amb la realització del qüestionari de l'annex II d'aspectes essencials de l'Ordre HFP 1030/2021, de 29 d'octubre, en relació amb les actuacions finançades amb pressupost MRR.

El detall de l'avaluació de riscos es troba en l'annex III "Resultats".

5.1.3 Conscienciació i desenvolupament d'una cultura ètica i d'integritat

Desenvolupar una cultura contra el frau és fonamental per a dissuadir els defraudadors i assolir el màxim compromís possible del personal per a combatre el frau, per mitjà del foment dels valors d'integritat, objectivitat, rendició de comptes i honradesa.

Per a fer-ho, resulta indispensable el coneixement de tot el personal de les obligacions que s'establixen en la normativa aplicable. En este sentit, la Generalitat compta amb una sèrie de normes que estan orientades al desenvolupament d'esta cultura per a generar un clima que desencoratge i perseguisca la corrupció.

A això s'afeg la pretensió d'establir i garantir el compliment d'uns estàndards de conducta per part del personal empleat públic que siguen concordes amb la dimensió pública de l'organització, a fi de promoure l'exemplaritat per mitjà de la integritat, salvaguardar la imatge de la institució, reforçar-ne l'eficiència i garantir que la confiança de la ciutadania en les institucions no patisca cap menyscapte.

Per a fer-ho, es difondran la normativa i els codis de conducta del personal empleat públic, el Codi de bon govern de les autoritats i els càrrecs del sector públic autonòmic, així com el codi de conducta dels grups d'interés, el marc normatiu dels quals s'indica en l'ANNEX II - COMPENDI DE CODIS DE CONDUCTA”.

5.1.4 Accions formatives

Les mesures de detecció es recolzen en totes les persones que directament o indirectament estiguen involucrades en l'execució dels projectes d'inversió de l'MRR; per això, les mesures de formació i sensibilització s'apliquen no sols com a eines de prevenció, sinó també de detecció del frau: cultivar una mentalitat adequada, recordar la importància dels valors com la integritat, l'objectivitat, la rendició de comptes i l'honradesa, juntament amb una conscienciació constant del que poden constituir senyals d'advertiment d'existència possible de frau.

La formació i la sensibilització anirà dirigida a totes les escales jeràrquiques, tant per al personal ocupat com per al personal directiu i els alts càrrecs, de manera que tots els integrants de l'entitat executora prenguen consciència de la necessitat de lluitar contra el frau, la corrupció, els conflictes d'interessos i el doble finançament.

Així mateix, tindrà com a objectiu donar a conèixer la política antifrau de la Conselleria, promoure una capaciació per a identificar i respondre als presumptes casos en els quals es materialitzen els riscos de frau esmentats, i finalment, contribuir a una transferència adequada de coneixements i intercanvi d'experiències.

Les accions formatives es podran dur a terme mitjançant reunions o grups de treball, píndoles formatives, xarrades, seminaris, difusió de butlletins o circulars,

cursos de formació oferits telepresencials o presencials, dins de la formació específica de la Conselleria, per l'Institut Valencià d'Administració Pública (IVAP) i per la Secretaria de Fons Europeus del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública per mitjà de l'aula de fons europeus (<https://aulafondoseuropeos.es>), i abastarà, com a mínim, els aspectes següents:

1. Protecció dels interessos financers de la Unió:
 - Definició de frau, corrupció, conflicte d'interessos i doble finançament, incloses les conductes o pràctiques en les quals se solen manifestar.
 - Explicació de l'impacte que tenen estes conductes, tant des d'un punt de vista econòmic i operatiu com en la reputació de l'entitat.
 - Utilització de tècniques que porten a identificar els riscos anteriors.
 - Identificació dels canals habilitats per a comunicar les situacions irregulars quan concórreguen.
 - Exposició del règim disciplinari aplicable al personal empleat públic, amb independència d'altres responsabilitats que puguen concórrer.
2. Metodologia per a la gestió i el seguiment del PRTR (eina CoFFEE).

La Unitat de Coordinació serà l'encarregada d'elaborar un pla de formació específic, i el presentarà anualment per a executar-lo. Per això, es proposarà el disseny d'accions **formatives i de conscienciació** específiques dirigides a tots els nivells jeràrquics, que fomenten l'adquisició i la transferència de coneixements, centrades en la detecció de conflictes d'interessos i en l'anàlisi i l'avaluació de riscos per a previndre el frau en la gestió de les actuacions de l'MRR.

5.1.5 Declaració d'absència de conflicte d'interessos

Amb l'objectiu d'evitar i detectar els conflictes d'interessos possibles (definits en l'apartat anterior), l'article 6.5.i de l'Ordre 1030 estableix l'obligació d'omplir una declaració d'absència de conflicte d'interessos (d'ara en avant, DACI), pels qui participen en els procediments d'execució de l'MRR.

A més, l'Ordre HFP 55/2023, de 24 de gener de 2023, d'anàlisi sistemàtica del risc de conflicte d'interessos en els procediments que executen el PRTR, en aplicació de la disposició addicional 112 de la Llei de pressupostos de l'Estat 2023, regula el contingut mínim de la DACI, i l'anàlisi *ex ante*.

Es descriu, més avant, el contingut i la formalització de les DACI, tenint en compte la consideració de persones implicades en el conflicte d'interessos que es detallen a continuació:

- Els **empleats públics** que fan tasques de gestió, control o pagament, i

altres agents en els quals s'ha delegat alguna d'estes funcions.

- Els **beneficiaris privats**, els socis, els contractistes i els subcontractistes les actuacions dels quals siguen finançades amb fons, que puguen actuar en favor dels seus propis interessos, però en contra dels interessos financers de la UE, en el marc d'un conflicte d'interessos.

Model de DACI i contingut

La subscripció de les declaracions d'absència de conflictes d'interessos (DACI) han sigut declarades com a obligatòries per part de l'Ordre HFP/1030/2021 i l'Ordre HFP 55/2023, com a part de les mesures de prevenció dels conflictes d'interessos en la gestió dels fons del PRTR.

L'objectiu de les DACI és plasmar l'obligació d'expressar que no hi ha cap situació que pugua generar o ser percebuda com un conflicte d'interessos. **Per tant, no és possible que els participants en un procediment no hagen omplit la DACI.** Participar en un procediment sense haver-la omplit ja **és, en si mateix, una irregularitat i, en cas de no poder signar-la, haurà d'abstindre's de participar en el procediment.**

La declaració d'absència de conflicte d'interessos es farà d'acord amb el model que conté esta ordre. Les DACI se signen sempre a títol personal pel que fa a les funcions que exercix dins d'una unitat administrativa d'una entitat o organització, o en nom propi com a subjecte de ple dret.

En la DACI, la persona declarant haurà de posar de manifest:

- Si en el seu coneixement hi ha un conflicte d'interessos potencial vinculat al procediment administratiu en el qual participa (vegeu l'apartat 6.1, en què es classifiquen els diversos tipus de conflictes d'interessos).
- Si hi ha circumstàncies que el puguen portar a una situació de conflicte d'interessos en un futur pròxim.
- Que es compromet a declarar immediatament qualsevol conflicte d'interessos potencial en el cas que alguna circumstància sobrevinguda el pugua portar a esta conclusió.

Qui ha d'omplir-la

Esta declaració l'hauran d'omplir les persones que intervenen en la gestió de cada actuació de la Conselleria. En concret, i tal com s'especifica en l'annex III.C de l'Ordre HPF/1030:

- Haurà de signar esta declaració el responsable de l'òrgan de contractació o concessió de subvenció; el personal que redacte els documents de licitació, les bases o les convocatòries; els experts que avaluen les

sol·licituds, ofertes o propostes; els membres dels comitès d'avaluació de sol·licituds, ofertes o propostes, així com els altres òrgans col·legiats del procediment. Això també inclou el personal de les unitats administratives dels serveis horitzontals que intervinguen en el disseny, la validació o la supervisió dels convenis, els encàrrecs a mitjans propis, els contractes o les subvencions⁵.

- En el cas de contractacions menors i encàrrecs a mitjans propis, la declaració l'omplirà la persona titular de la unitat proponent o impulsora de l'expedient.

En el mateix sentit, també s'estableix l'obligatorietat de l'ompliment d'una DACI com a requisit que han d'aportar:

- Les persones físiques o jurídiques beneficiàries d'una ajuda que, dins dels requisits de concessió, hagen de dur a terme activitats que presenten un conflicte d'interessos potencial.
- Les persones físiques o jurídiques contractistes i subcontractistes (a este efecte s'ha de tindre en compte, en l'àmbit de la contractació pública, la Instrucció de la Junta Consultiva de Contractació Pública⁶ sobre aspectes que s'han d'incorporar en els expedients i els plecs rectors dels contractes que es financen amb fons procedents del PRTR).

5.2 Mesures de detecció

Les mesures de prevenció no poden proporcionar una protecció completa contra el frau. Per esta raó, es necessiten **sistemes per a detectar a temps els comportaments fraudulents que escapen a la prevenció**, a partir de la identificació d'àmbits problemàtics i activitats potencialment irregulars, així com el disseny i l'execució de mesures per a detectar-los en l'actuació corresponent.

Per a facilitar la detecció del frau cal emprar eines diverses, entre les quals s'inclouen l'ús de bases de dades, la definició d'indicadors de frau o senyals d'alerta (banderes roges), així com l'establiment de mecanismes adequats i clars perquè qui l'haja detectat informe de les sospites possibles.

En tot això, també es tindran en compte els instruments que preveu la Llei 22/2018, de 6 de novembre, d'Inspecció General de Serveis i del sistema d'alertes per a la prevenció de males pràctiques en l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic instrumental.

⁵Atés que la redacció de l'Ordre 1030 no fa excepcions, s'ha d'entendre que afecta el servei econòmic i de contractació, així com el seu personal administratiu, ja que fan tasques de gestió.

⁶ Enllaç a la [Instrucció de la Junta Consultiva de Contractació Pública](#).

5.2.1 Ús de bases de dades

Dins dels límits de la legislació relativa a la protecció de dades, s'utilitzaran eines que optimitzen els processos d'obtenció, emmagatzematge i anàlisi de dades per a l'avaluació de riscos, així com l'encreuament de dades amb altres organismes públics o privats a fi de detectar possibles situacions d'alt risc, en els procediments relacionats amb l'execució d'actuacions de l'MRR.

Així doncs, tota la documentació es podrà verificar, en la mesura de les possibilitats i d'acord amb el principi de proporcionalitat, amb:

- Comprovacions realitzades sobre determinades situacions amb un alt risc de conflicte d'interessos, basades en l'anàlisi de riscos intern o banderes roges (vegeu l'apartat següent).
- Controls aleatoris a partir de l'ús de bases de dades com ara registres mercantils, la Base Nacional de Subvencions (BNDS), eines de contractació (PLCSP), eines pròpies de licitació, de gestió d'incidències, de subvencions, registres públics com el Registre oficial de licitadors i empreses classificades del sector públic (ROLECE), el Registre públic de contractes de la Generalitat, o amb eines disponibles de mineria de dades (*data mining*) o de puntuació de riscos (ARACHNE o similar quan estes siguin accessibles).
- En el cas de la Generalitat i de la Inspecció General de Serveis, les dades derivades del sistema d'alertes per a la prevenció de males pràctiques en l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic instrumental, en les condicions que preveu la Llei 22/2018.

Es pot recórrer a sistemes d'informació d'accés obert com els següents: Sistema d'Exclusió i Detecció Precoç (EDES), Financial Transparency System, Base de dades nacional de subvencions (BDNS), plataforma de contractació del sector públic, informació sobre convenis i encàrrecs, Inventari d'entitats pertanyents al sector públic (INVENTE), el Registre Públic Concursal, LibreBOR o Infocif.

També es pot recórrer a altres sistemes d'informació als quals s'accedix amb subscripció prèvia, adhesió o conveni com ARACHNE, la Plataforma d'Intermediació de Dades, el Registre de titularitats reals del Col·legi de Registradors, o la Base de dades de titularitat real del Consell General del Notariat.

5.2.2 Indicadors de frau o senyals d'alerta (banderes roges)

Durant l'execució de les actuacions de l'MRR, la Conselleria, com a entitat executora, ha d'assegurar que els procediments de control focalitzen l'atenció sobre els punts principals de risc de frau i, per a fer-ho, és necessària la definició d'indicadors de frau o senyals d'alerta (banderes roges) que servixen com a signes d'alarma, pistes o indicis de possible frau. Els indicadors d'alerta estan relacionats tant amb la prevenció com amb la detecció de les irregularitats i el frau.

Les banderes roges es poden considerar un indicador que alerta que alguna cosa s'ix del que és habitual, té caràcter atípic o difereix de l'activitat normal, i per tant, s'ha d'examinar amb deteniment.

Per consegüent, el propòsit que tenen és dur a terme un **primer nivell de control** i es corresponen amb els indicadors de risc que figuren en la matriu de riscos i amb els controls proposats. D'esta manera, qualsevol modificació dels riscos, indicadors de risc o controls que figuren en una matriu de riscos durant les autoavaluacions periòdiques, s'haurà de reflectir també en la llista de comprovació (*checklist*) de banderes roges corresponent.

El fet que hi haja una bandera roja no implica necessàriament que hi haja una irregularitat, però sí que indica que una àrea d'activitat determinada necessita una atenció extraordinària per a descartar o confirmar un frau potencial.

L'ús d'estos indicadors de frau comporta que a cada risc identificat mitjançant l'avaluació corresponent se l'associarà una o diverses banderes roges, de manera que la constatació d'estes constituirà un dels criteris principals per a determinar que hi ha una sospita possible de frau.

Amb l'objectiu de detectar les banderes roges, la presència de les quals podria constituir un frau en la gestió dels fons MRR, s'ha elaborat una eina l'esquema i la relació d'irregularitats de la qual s'exposa en l'annex IV "Llista de comprovació de banderes roges". En este annex s'indiquen els criteris que s'hauran de seguir per a completar la llista de comprovació (*checklist*) segons el mètode de gestió i la fase del procediment.

D'esta manera, en la mesura que siga possible, tenint en compte la disponibilitat de mitjans materials i humans, les persones responsables que hi intervinguen amb funcions de gestió, control i pagament **l'hauran d'omplir** en les actuacions relacionades amb la gestió dels fons MRR.

Una vegada feta la llista de comprovació (*checklist*) per la persona responsable en cadascuna de les fases dels diversos instruments jurídics, s'haurà d'**adjuntar a l'expedient del procediment** amb la finalitat de dur a terme un monitoratge del funcionament i l'efectivitat d'esta mesura de detecció adoptada per la Conselleria.

En este sentit, la **Unitat de Coordinació** podrà establir en el seu pla de treball la necessitat de dur a terme **un mostreig de manera aleatòria** d'algunes de les llistes de comprovació que s'hagen efectuat, amb l'objectiu de verificar que efectivament s'ha aplicat este control, i l'absència de banderes roges en el cicle d'execució de l'actuació, que farien possible que hi haja frau o corrupció.

Per a detectar les banderes roges possibles, es valorarà la possibilitat de fer comprovacions mitjançant **consultes a bases de dades disponibles**, públiques o privades, que permeten conèixer les vinculacions possibles entre persones físiques o jurídiques externes amb el personal públic participant en els

procediments de concessió d'ajudes o d'adjudicació de contractes. Entre estes bases de dades, cal destacar les següents: plataforma de contractació del sector públic, Base de dades nacional de subvencions (BDNS) i el Registre públic concursal.

5.2.3 Canals de denúncia per a informar de les possibles sospites de frau en les actuacions de l'MRR de la Conselleria

La creació i el foment de mecanismes d'alerta o denúncia clars constitueixen un element fonamental per a la prevenció i la detecció del frau. És per això que es reforçaran els canals de comunicació i denúncia interns i externs per a rebre les denúncies, donar resposta i seguiment, dotar-les dels recursos adequats, i facilitar la notificació tant de les sospites de frau com dels punts febles en el control que puguem augmentar la vulnerabilitat d'este.

Hi ha diversos **canals de denúncia** mitjançant els quals qualsevol persona podrà notificar les sospites de frau i les presumptes irregularitats que, pel que fa a això, puga haver detectat.

Els canals interns tenen com a finalitat **habilitar mitjans confidencials de comunicació** per a posar en coneixement de la **Inspecció General de Serveis, la Inspecció de Serveis Sanitaris, la Inspecció d'Educació o la Inspecció de Serveis Socials** les infraccions conegudes en l'àmbit professional de l'Administració de la Generalitat. Venen regulats en la Llei 2/2023, de 20 de febrer, reguladora de la protecció de les persones que informen sobre infraccions normatives i de lluita contra la corrupció, i en el sistema intern d'informació de l'Administració de la Generalitat, aprovat mitjançant l'Acord de 12 de maig de 2023, del Consell (https://dogv.gva.es/datos/2023/05/19/pdf/2023_5402.pdf).

El canal de denúncies intern Confident-GVA és el canal telemàtic anònim per a la presentació, davant de la Inspecció General de Serveis (IGS), de denúncies d'irregularitats i males pràctiques relacionades amb la Generalitat o el seu sector públic instrumental, i la seua posada en marxa es va ordenar mitjançant la Resolució de 21 de desembre de 2022, de la Conselleria de Justícia, Interior i Administració Pública. Este sistema respon al que es disposa en l'article 32.3 de la Llei 22/2018, de 6 de novembre, d'Inspecció General de Serveis i del sistema d'alertes per a la prevenció de males pràctiques en l'Administració de la Generalitat i el sector públic instrumental propi, amb l'establiment d'un canal segur i accessible que garantirà la confidencialitat i la protecció dels qui l'utilitzen. La Generalitat garanteix la privacitat i la confidencialitat de la informació transmesa amb este canal, mitjançant mecanismes de xifratge, de manera que s'impossibilita qualsevol accés per part de persones o entitats alienes a la IGS. Es pot accedir a este canal de denúncies anònim mitjançant l'[enllaç Confident-GVA](#)

següent.

Sense perjudici que s'incorporen nous canals de denúncies, actualment els **canals de denúncia disponibles** són els següents:

- Bústia de denúncies de l'Agència Valenciana Antifrau. També es poden formular alertes o denúncies a la bústia de denúncies de l'Agència Valenciana Antifrau. Esta bústia incorpora mecanismes que garantixen la confidencialitat de totes les informacions i oferix un espai de comunicació segur per a mantindre contacte amb l'Agència i permetre la interacció entre esta i els denunciants de manera anònima. Es pot accedir a la bústia de denúncies mitjançant [l'enllaç](#) següent.
- **Canal de denúncies de l'MRR del Servei Nacional de Coordinació Antifrau (SNCA)**. Hi ha un canal de denúncies habilitat per l'SNCA (Infofraude) per a la comunicació d'informació sobre frauds o irregularitats que afecten fons europeus, que disposa d'un apartat específic relatiu a l'MRR. En este canal pot participar tota la ciutadania, així com qualsevol persona física o jurídica intervinent en la mesura. Es pot accedir mitjançant [l'enllaç](#) següent.
- **Oficina Europea de Lluita contra el Fraud (OLAF)**. A més d'això, qualsevol persona pot informar l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraud (OLAF) sobre sospites de frau o corrupció que afecten els interessos financers de la Unió Europea, de manera anònima, mitjançant el sistema de notificació de frauds. Es pot accedir mitjançant este [enllaç](#).
- **Canal de denúncia davant de la Fiscalia Europea** per delictes que afecten interessos financers de la UE. Es pot accedir mitjançant este [enllaç](#).

Esta informació es difondrà així mateix en la pàgina web de la Conselleria.

5.3 Mesures de correcció i persecució

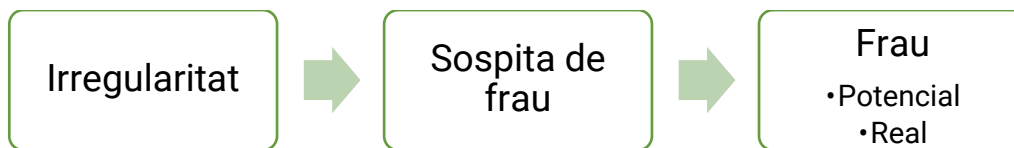
Les mesures de detecció se sustenten, essencialment, en l'eina de banderes roges, que inclou totes les fases del procediment per a cadascun dels instruments de gestió utilitzats.

Com s'ha descrit en l'apartat 5.2.2, les banderes roges són senyals d'alarma, pistes o indicis d'irregularitats la identificació de les quals no necessàriament implica que hi haja frau, encara que sí que suggerix la necessitat de procedir a una revisió addicional per a descartar o confirmar un frau potencial.

Això vol dir que, de totes les banderes roges que es detecten, algunes podrien constituir una irregularitat; d'estes, una fracció contindrà l'element subjectiu de la intencionalitat i, per tant, serà classificada com a frau potencial, i finalment, després de les investigacions pertinents, és possible arribar a identificar un frau real que pugua ser constitutiu de corrupció, un flux que es descriu en el gràfic

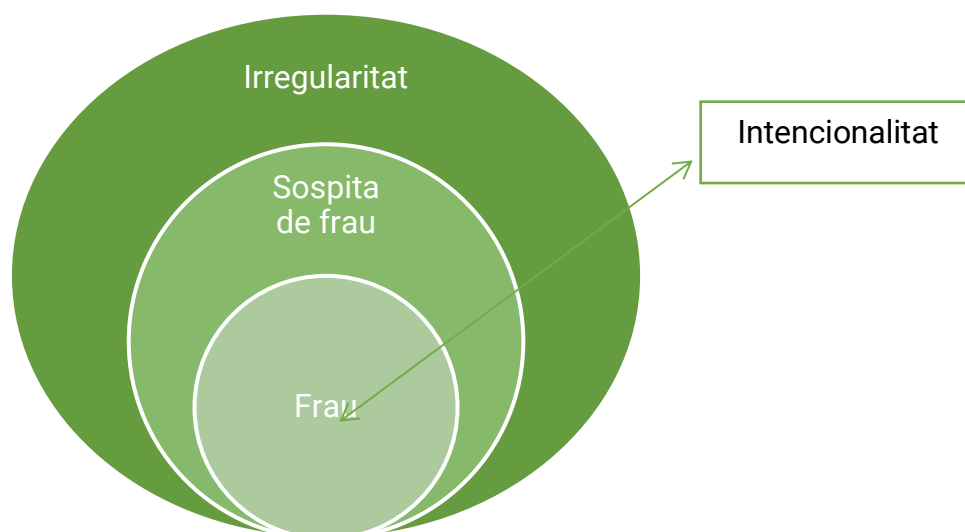

següent:

Gràfic 2: Detecció del frau.

Convé destacar que la intencionalitat és un element propi del frau segons el concepte que recull la Directiva PIF. Demostrar que hi ha esta intencionalitat i, per tant, la decisió sobre si hi ha o no frau als interessos financers de la Unió, no correspon als òrgans administratius, sinó als òrgans jurisdiccionals de l'ordre penal que hagen d'enjudiciar la conducta de què es tracte.

Gràfic 3: El frau en el seu context.

Amb este enfocament, i dins d'este control intern de gestió, se seguirà el protocol següent per a la correcció i persecució dels casos en què detecten una conducta que pugua ser constitutiva de frau les unitats internes (Unitat de Coordinació i Comitè Antifrau), en funció de les responsabilitats respectives.

1) Identificació de sospites de frau

La Unitat de Coordinació serà la receptora de les comunicacions de sospites de frau o corrupció dels ciutadans i els empleats públics, de possibles casos d'indícis de frau que afecten fons del Mecanisme, per mitjà del canal propi habilitat, tal com s'indica en l'apartat 5.2.3:

- Per comunicació directa de les unitats administratives responsables de la gestió de les actuacions (a conseqüència del procediment d'avaluació de les banderes roges).
- Per les comunicacions rebudes pel canal públic per a la transmissió de sospites de frau o corrupció provinents de la ciutadania o el funcionariat.

Les comunicacions rebudes es valoraran, i eventualment comunicaran, davant dels òrgans competents.

2) Sol·licitud d'informació i informes a l'òrgan administratiu responsable

Quan es tinga coneixement que hi ha indicis de frau o corrupció, es notificarà per vies formals als organismes implicats en la realització de les actuacions esmentades (excepte si coincidixen amb els òrgans administratius que els van comunicar l'assumpte).

Els organismes implicats estaran obligats a remetre tota la informació que els sol·licite la unitat amb funcions de control de gestió, sempre que estiga vinculada amb els fets que van motivar la notificació, i garantir la confidencialitat i el tractament adequat de la informació rebuda amb respecte de la normativa de protecció de dades.

3) Remissió d'informació per part de l'òrgan administratiu responsable

El titular de l'òrgan administratiu responsable del procediment administratiu en què es tinga coneixement d'una conducta que pugui ser constitutiva de frau o corrupció, després de l'anàlisi de l'existència possible d'alguna de les banderes roges definides en el Pla de mesures antifrau, o que haja sigut coneguda per qualsevol altra circumstància haurà de:

- Revisar totes les actuacions que hagen pogut estar exposades a este i recopilar tota la documentació relacionada que hagen pogut aportar els intervinents i pugui constituir evidències d'este frau.
- Suspendre immediatament el procediment, quan siga possible, d'acord amb la normativa reguladora d'este i, si és el cas, la suspensió o interrupció dels pagaments als tercers.
- Elaborar un informe descriptiu dels fets esdevinguts.
- Traslladar l'assumpte, juntament amb un informe i l'evidència documental pertinent, a les unitats de control intern per a valorar la possibilitat que hi haja frau, amb l'objectiu d'esmenar la feblesa detectada.
- Adoptar les mesures que d'acord amb la normativa reguladora del procediment haja adoptat o pugui adoptar per a evitar la concurrència de frau⁷.

⁷ A tall d'exemple, si el fet que pugui ser constitutiu de frau fora conegut per l'òrgan administratiu responsable del procediment administratiu quan encara té competències administratives (segons la fase en què es trobe el procediment) haurà d'adoptar les mesures corresponents per a evitar que el frau tinga lloc. Igualment, si, per exemple, la unitat amb funcions de control de gestió rep una denúncia de plecs falsejats i l'òrgan administratiu responsable del procediment administratiu encara té competències administratives (segons la

4) Avaluació de l'informe, arxivament o remissió a l'organisme competent

En l'àmbit estricte de les seues funcions, els òrgans administratius han de fer, sobre la base de la documentació de què disposen, una valoració preliminar sobre l'existència possible d'esta intencionalitat o, si és el cas, sobre l'absència d'esta, per a proposar l'arxivament de l'expedient.

En tot moment s'haurà de mantindre una coordinació adequada amb les autoritats responsables i de control del PRTR, incloent-hi l'SNCA, responsable de la lluita contra la corrupció, a l'efecte d'informar la Comissió Europea sobre l'existència de casos de frau mitjançant els informes corresponents.

En el cas que es considere que pot ser constitutiu de frau, les unitats de control intern procediran a la valoració i proposta d'elevació a òrgan competent i, si és el cas, la remissió a la institució que siga procedent, d'acord amb la tipologia i l'abast del presumpte frau (Servei Nacional de Coordinació Antifrau, SNCA, i/o Ministeri Fiscal).

En aplicació de l'article 6.6 de l'Ordre 1030, es notificaran els fets produïts i les mesures adoptades a l'entitat decidora corresponent, responsable última del compliment dels projectes. L'entitat decidora haurà de comunicar l'assumpte a l'autoritat responsable, que podrà sol·licitar la informació addicional que considere oportuna de cara al seu seguiment i comunicació a l'autoritat de control.

5) Actuacions prèvies: informació reservada

Addicionalment i paral·lelament, s'haurà d'iniciar una informació reservada per a depurar responsabilitats o incoar l'expedient disciplinari corresponent.

S'iniciarà, a més, una informació reservada per a avaluar possibles responsabilitats i, si és el cas, procedir a comunicar els fets a l'òrgan competent per raó de la matèria, a fi que avalue la procedència de l'obertura d'un expedient per infracció en matèria economicopressupostària, prevista en la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, o bé l'inici d'un expedient de caràcter disciplinari.

6) Abast de les actuacions i els projectes exposats

S'avaluarà la incidència del possible frau mitjançant la revisió de totes les

fase en què es trobe el procediment) actuarà com siga convenient per a evitar la concurrència de frau i li ho comunicarà com més prompte millor al responsable del procediment; mentre que si es rep la denúncia en un moment posterior, fase en la qual ja ha finalitzat el procediment administratiu, i atés que manca de competències d'investigació, haurà de comunicar la situació a les autoritats competents. El mateix òrgan gestor haurà de valorar si té competències per a corregir o proposar la correcció o bé si ha d'acudir a l'òrgan competent que siga procedent.

actuacions que hi hagen pogut estar exposades, i se'n determinarà la qualificació com a sistèmic o puntual i, en tot cas, es retiraran les actuacions o els projectes afectats pel frau i finançats o per a finançar per l'MRR.

7) Recuperació dels fons

Les autoritats competents exigiran la recuperació dels imports desemborsats indegudament per estes i garantiran processos sòlids de recuperació de fons, especialment de la UE, que s'hagen emprat de manera fraudulenta.

En esta fase s'ha de garantir una cooperació entre les autoritats participants en el procediment, tant administratives com judicials, i molt especialment, en el tractament de les dades, la confidencialitat i la conservació dels arxius i les proves resultants dels procediments.

8) Seguiment per a revisar els processos antifrau

Concloua la investigació o transferida a les autoritats competents, s'iniciarà el **procediment de revisió dels processos i els controls relacionats amb el frau efectiu o potencial**, que fonamentarà les futures actualitzacions del Pla de mesures antifrau, i la revisió corresponent de l'avaluació del risc de frau.

6 PROCEDIMENT PER A ABORDAR SITUACIONS DE CONFLICTE D'INTERESSOS

6.1 Objecte i abast

Dins de les mesures de prevenció del frau i la corrupció, la disponibilitat d'un procediment per a abordar conflictes d'interessos ha sigut declarada com a obligatòria per l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, de gestió del Pla de recuperació, transformació i resiliència d'Espanya (d'ara en avant, PRTR); en l'article 6.4 s'esmenta: "Es configuren com a actuacions obligatòries per als òrgans gestors l'avaluació de risc de frau, **l'ompliment de la declaració d'absència de conflicte d'interessos (d'ara en avant, DACI) i la disponibilitat d'un procediment per a abordar conflictes d'interessos**".

A més, l'Ordre HFP 55/2023, de 24 de gener de 2023, d'anàlisi sistemàtica del risc de conflicte d'interessos en els procediments que executen el PRTR, en aplicació de la disposició addicional 112 de la Llei de pressupostos de l'Estat 2023, regula el contingut mínim de la DACI, i l'anàlisi *ex ante*, que s'ha tingut en compte a l'hora d'elaborar este procediment.

Per això, i amb l'objectiu de complir amb la normativa que li resulta d'aplicació, la Conselleria ha elaborat un procediment de conflictes d'interessos (d'ara en avant, el procediment) la finalitat del qual és informar el personal sobre les diferents modalitats de conflictes d'interessos, detectar i gestionar les situacions de conflictes d'interessos en cas que es produïsquen, i establir les mesures preventives que cal adoptar. A més, s'inclou el procediment per a la signatura de la declaració d'absència de conflictes d'interessos (d'ara en avant, DACI), i els models de declaració.

Esta informació es completarà i desenvoluparà segons els pronunciaments i les guies que adopte la CE quant a la matèria.

6.2 Definició i classificació dels conflictes d'interessos

L'article 61 del Reglament financer de 2018 estableix que hi ha un conflicte d'interessos "quan els agents financers i altres persones que participen en l'execució del pressupost, tant de manera directa, indirecta i compartida, així com en la gestió, incloent-hi els actes preparatoris, l'auditoria o el control, vegem compromés **l'exercici imparcial i objectiu de les seues funcions per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interés econòmic o per qualsevol altre motiu directe o indirecte d'interés personal**".

Segons el que indica l'article 3.2.1 del document "Orientacions sobre com evitar i gestionar les situacions de conflicte d'interessos d'acord amb el Reglament financer (2021/C 121/01)", un conflicte d'interessos pot sorgir fins i tot si la

persona no es beneficia realment de la situació, ja que és suficient que les circumstàncies comprometen l'exercici objectiu i imparcial de les seues funcions. No obstant això, estes circumstàncies han de tindre un cert vincle identificable i individual amb aspectes concrets de la conducta, el comportament o les relacions de la persona (o una repercussió en estos aspectes).

És important tindre en compte el següent:

- Un mer vincle amb les creences, els punts de vista, les opinions o les preferències de la persona, en general, o de manera automàtica, no constituïx un interès personal (encara que cada cas pot ser diferent). No obstant això, les persones que participen en l'execució del pressupost han d'exercir els seus drets d'expressió, opinió i participació política i cívica tenint en compte i gestionant els riscos que poden sorgir respecte de la seua imparcialitat en l'exercici de les seues funcions, així com respecte de la imatge i la reputació de les institucions o les autoritats en les quals treballen.
- El concepte de conflicte d'interessos **no sol abastar les situacions** en les quals les funcions d'execució del pressupost de la UE per part de la persona en qüestió estiguen relacionades amb decisions 1) **de caràcter general i basades en criteris objectius que s'apliquen a tot un sector econòmic o a un grup molt ampli de beneficiaris potencials** i 2) que, per tant, no es veurien compromeses per la vida afectiva, l'afinitat política o nacional i l'interès econòmic, ni pel fet que la persona en qüestió o un membre de la seua família es trobe entre els beneficiaris.

Els conflictes d'interessos responen a la classificació següent:

- a) Conflicte d'interessos **potencial**. Sorgix quan una persona ocupada o beneficiària té interessos privats d'esta naturalesa, que podrien ser susceptibles d'ocasionar un conflicte d'interessos en el cas que puguen influir (tant en procediments actuals com futurs) de manera indeguda en l'acompliment dels seus deures i responsabilitats oficials. Es tracta d'un risc hipotètic o a futur, quan s'haja de prendre una decisió o emetre un juí professional.
- b) Conflicte d'interessos **aparent**. Es produïx quan els interessos privats d'una persona ocupada o beneficiària són susceptibles de comprometre l'exercici objectiu de les seues funcions o obligacions, però finalment no es troba un vincle identificable i individual amb aspectes concrets de la conducta, el comportament o les relacions de la persona (o una repercussió en estos aspectes). Un conflicte d'interessos aparent deriva d'un de potencial ja investigat que no es valora com un conflicte d'interessos real. És aquell en el qual hi ha una aparença de risc, però no hi ha un interès particular.
- c) Conflicte d'interessos **real**. Implica un conflicte entre el deure públic i els interessos privats d'una persona ocupada o en el qual té interessos personals que poden influir de manera indeguda en l'acompliment dels seus

deures i responsabilitats oficials. En el cas d'una persona beneficiària implicaria un conflicte entre les obligacions concretes en sol·licitar l'ajuda dels fons i els seus interessos privats, que poden influir de manera indeguda en l'acompliment de les obligacions esmentades. Un conflicte d'interessos real deriva d'un de potencial ja investigat en el qual finalment s'ha demostrat que no hi ha un vincle identificable i individual amb aspectes concrets de la conducta, el comportament o les relacions de la persona (o una repercussió en estos aspectes).

6.3 Abast i aplicació

Este procediment és aplicable a totes les actuacions finançades amb fons del PRTR gestionats en esta conselleria, durant el període d'implementació dels mateixos que finalitza l'agost de 2026.

En concret, s'aplica a tots els instruments jurídics que es deriven de la gestió dels expedients, i en qualsevol de les fases del cicle de les actuacions, des de l'anàlisi *ex ante* fins a la fase de pagament.

Així mateix, és aplicable a totes les unitats (administratives i operatives) i a tots els mètodes de gestió; s'entenen com a actors implicats i destinataris d'este procediment els següents:

- Els **empleats públics** que fan tasques de **gestió, control i pagament** i altres agents en els quals s'han delegat alguna d'estes funcions.
- Els **beneficiaris privats, socis, contractistes i subcontractistes, les actuacions dels quals siguen finançades amb fons del PRTR**, que puguen actuar en favor dels seus propis interessos, però en contra dels interessos financers de la UE, en el marc d'un conflicte d'interessos.

6.4 Previsió del conflicte d'interessos. Procediment per a la signatura de la DACI

Com s'ha esmentat més amunt, la subscripció de les declaracions d'absència de conflictes d'interessos (DACI) han sigut declarades com a obligatòries per part de l'Ordre HFP/1030/2021, així com per l'Ordre HFP 55/2023, que actualitza el contingut mínim, com a part de les mesures de prevenció dels conflictes d'interessos en la gestió dels fons del PRTR.

L'objectiu de les DACI és plasmar l'obligació d'expressar que no hi ha cap situació que pugui generar o ser percebuda com un conflicte d'interessos. **Per tant, no és possible que els participants en un procediment no hagen omplert la DACI.** Participar en un procediment sense haver-la omplert ja és, en si mateix, una irregularitat i, en cas de no poder signar-la, haurà d'abstindre's de participar en el procediment.

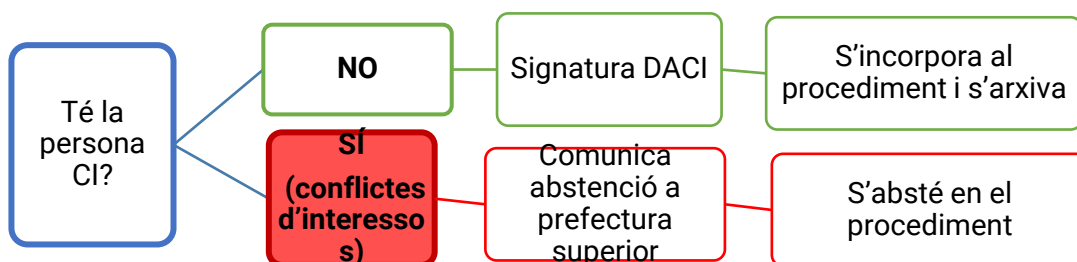
Cal tindre en compte que les persones implicades han d'omplir la DACI que

corresponga segons la fase del procediment, amb atenció al següent:

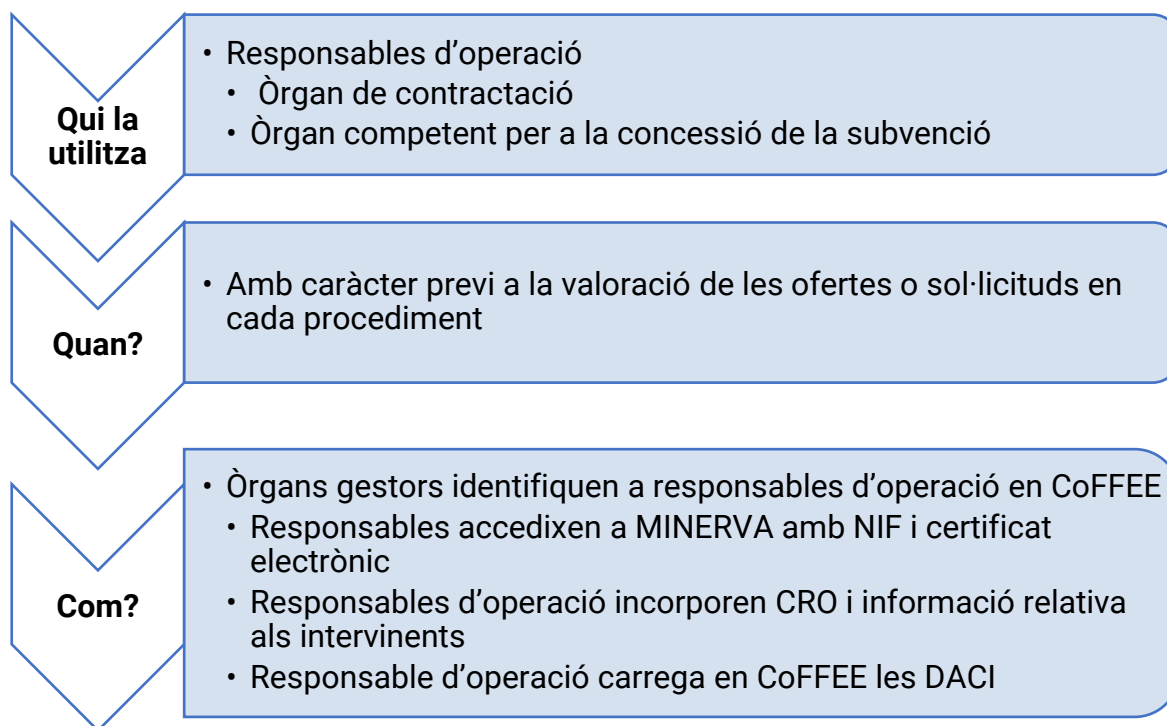
- Fase inicial: abans de la data de publicació de qualsevol dels instruments jurídics utilitzats, per les persones responsables següents:
 - o De l'òrgan que impulse l'instrument jurídic (subvenció, contracte, encàrrec a un mitjà propi, conveni, etc.) i de les unitats administratives horitzontals de la conselleria que hi intervinguen.
 - o De la redacció dels documents relacionats amb estos instruments.
- Fase de preparació: entre la data de publicació i la finalització del termini de presentació de sol·licituds de subvenció, del termini per a rebre les ofertes de licitació, de la signatura de l'encàrrec a mitjà propi o de la signatura del conveni, per part de les persones: beneficiàries o adjudicatàries finals.
- Fase de tramitació: immediatament després que es coneguen els sol·licitants de les ajudes o els participants en la licitació, o de la signatura del contracte a mitjà propi o conveni, per les persones següents:
 - o Les que formen part dels comitès d'avaluació o òrgans col·legiats, que s'encarreguen de valorar les sol·licituds, les propostes o les ofertes presentades (en la reunió inicial, per tots els qui intervenen i es reflecteix en l'acta).
 - o Les encarregades del seguiment de l'instrument jurídic, incloent-hi el servei econòmic i el personal administratiu, ja que fan tasques de gestió.

El procés de signatura dels documents en la fase de prevenció es reflecteix en el gràfic següent de la fase de prevenció:

L'Ordre HFP 55/2023, de 24 de gener, estableix l'anàlisi sistemàtica del risc de conflicte d'interessos en els procediments que executen el PRTR, i crea una eina de mineria de dades (*data mining*).

En el gràfic següent es desenvolupa el flux per a dur a terme esta anàlisi en el sistema CoFFEE.

En el cas de contractes i subvencions, els empleats públics hauran de dur a terme una anàlisi de riscos *ex ante* per mitjà de l'eina de mineria de dades MINERVA.

- En contractes: signaran la DACI l'òrgan de contractació unipersonal els membres de l'òrgan de contractació col·legiat o els membres de l'òrgan col·legiat d'assistència a l'òrgan de contractació en les fases de valoració d'ofertes, proposta d'adjudicació i adjudicació del contracte.
- En subvencions: òrgan competent per a la concessió i membres dels òrgans col·legiats de valoració de sol·licituds (en les fases de valoració de sol·licituds i resolució de concessió).

La documentació de l'anàlisi de conflicte d'interessos haurà d'associar-se amb l'operació a la qual fa referència, i registrar-se en l'eina CoFFEE en el mòdul d'auditoria, tal com s'indica en els manuals de l'eina CoFFEE i de l'Ordre HFP 55/2023. La documentació que s'ha de presentar és la següent:

- Els documents (informes) de conflicte d'interessos descarregats des de MINERVA.
- Les declaracions d'absència de conflicte d'interessos (DACI) signades pels decisors i beneficiaris possibles del procés.
- Qualsevol altre document relatiu al procediment.

Les DACI de tot el personal implicat s'hauran d'incorporar a l'expedient administratiu, que serà custodiat per l'òrgan gestor en els termes que estableix la normativa comunitària i nacional, de cara a conservar una pista d'auditoria adequada.

Cada unitat orgànica responsable de l'instrument, o bé els òrgans col·legiats

corresponents (junta de contractació, comitè avaluador, etc.) que intervinguen en la gestió d'un procediment seran responsables de:

- Supervisar que les DACI estan omplides i actualitzades.
- Incloure-les en els expedients administratius.

Els models de DACI es troben en l'annex VI.

6.5 Detecció d'un conflicte d'interessos

Una situació de conflicte d'interessos possible s'inicia quan es detecta i es comunica, tant per part de la persona afectada, com per part de qualsevol altra persona física o jurídica, en qualsevol moment del procediment administratiu.

- a) Per la mateixa persona afectada pel CI. La persona interessada pot declarar el conflicte d'interessos quan es tinga coneixement de la situació, abstenir-se d'actuar en el procediment i remetre el conflicte d'interessos potencial al seu superior jeràrquic (article 61 de Reglament financer de la UE).
- b) Per una persona diferent de l'afectada. Pot comunicar la seua sospita per qualsevol procediment i davant de qualsevol indici (denúncia externa, banderes roges, encreuament de dades, anàlisi documental, etc.), per a instar de manera implícita la recusació de la persona.

El flux que ha de seguir una comunicació davant de la detecció d'un conflicte d'interessos possible és el següent:

- I. **Trasllat al superior jeràrquic** de la persona amb el CI potencial, per la persona afectada o per qui tinga coneixement del conflicte d'interessos possible, que haurà de valorar per a prendre la seua decisió el vincle real, així com el paper que assumix l'empleat públic en el procediment administratiu.
- II. El superior jeràrquic, de manera preventiva i davant de l'existència probable de motiu d'abstenció en el procediment per part de la persona afectada, **apartarà cautelament i de manera immediata la persona amb conflicte d'interessos** de totes les activitats relacionades amb el procediment de l'instrument en qüestió.
- III. Tot seguit, **recaptarà el document DACI signat**, i revisarà els fets i circumstàncies concurrents amb la persona implicada per a corroborar la informació amb les fonts de dades a la seua disposició. Esbrinarà si la situació de conflicte d'interessos potencial ha pogut produir-se també en algun altre procediment en el qual haja participat. **En cas de no haver-se signat la DACI, ho farà constar a l'efecte d'enfortir els procediments interns de gestió.**
- IV. El superior jeràrquic ho posarà **en coneixement de la Unitat de Coordinació**, que obrirà l'expedient oportú i informarà de l'abast i la valoració. Inclourà en este tots els documents relacionats amb els fets, les circumstàncies i les valoracions realitzades.

- V. Si segons el parer de la Unitat de Coordinació el CI potencial deriva en un d'aparent, **es restituirà a la persona en el procediment i s'arxivarà l'expedient**, signat pel responsable de la Unitat de Coordinació. En cas contrari, es continua amb el pas següent.
- VI. Si el CI potencial té indicis de derivar en un de real, **s'analitzarà la irregularitat o frau possible i s'informarà la Unitat de Coordinació** per a la seua valoració objectiva i l'adopció de les mesures oportunes.
- VII. La Unitat de Coordinació, a la vista de la informació recaptada en l'expedient per part de la Unitat de Coordinació, **tipificarà l'abast de la irregularitat** subjacent segons el pla de mesures antifrau aprovat per la Conselleria i decidirà els passos següents en aplicació de la normativa nacional i europea de lluita contra el frau i defensa dels interessos financers de la Unió (vegeu l'annex I del PMA).

6.6 Controls del conflicte d'interessos. Verificació

Els òrgans gestors secundats per la Unitat de Coordinació i seguiment del PMA efectuaran controls sobre les DACI, segons les orientacions següents:

- Verificaran que els qui amb la seua signatura participen en l'execució dels fons MRR, inclosos els actes preparatius, el control o el pagament, han omplert i signat una DACI.
- Verificaran que la DACI s'ajusta al model fixat per l'Ordre HFP 1030/2021, de 29 de setembre, i l'Ordre HFP55/2023, de 24 de gener, de conformitat amb els models de l'annex VI del present PMA.
- Establiran verificacions addicionals per a identificar, de manera proporcional i eficient tenint en compte la relació entre cost i benefici, els vincles entre els qui amb la seua signatura participen en l'execució, i els beneficiaris potencials d'estes (instruments jurídics, decisors i beneficiaris potencials).

Així mateix, els òrgans gestors hauran de mantindre un registre dels conflictes d'interessos que hagen sorgit, i es comunicaran a la Unitat de Coordinació i seguiment del PMA.

7 MESURES I PROCESSOS RELATIUS A LA DETECCIÓ DE DOCUMENTS FALSIFICATS

Segons l'article 3.1 de la Directiva (UE) 2017/1371, la mateixa definició de frau inclou "la utilització o a la presentació de declaracions o de documents falsos, inexactes o incomplets, que tinguen per efecte la percepció o la retenció indeguda de fons procedents del pressupost general de les comunitats europees o dels pressupostos administrats per les comunitats europees o pel seu compte".

Tal com s'especifica en la guia pràctica sobre la falsificació de documents de l'OLAF, un document falsificat és un document respecte del qual s'ha alterat la veritat, i l'alteració pot ser:

- Física: un document es pot modificar físicament, per exemple, mitjançant la ratllada d'elements o referències, l'addició manuscrita d'informació que altera el document, etc.
- Intel·lectual: el contingut del document no es correspon amb la realitat; per exemple, hi apareix una descripció falsa dels serveis prestats, contingut fals en un informe o signatures falses en una llista d'assistència.

Tots els tipus de documents que els beneficiaris presenten per a obtenir subvencions, participar en un procés de contractació pública o per al reembossament de despeses es poden veure afectats per la falsificació. Distingim entre:

- Documentació falsificada presentada pels sol·licitants a fi d'eixir triats en un procés de selecció, que consistix en la presentació de documents o declaracions falses per a justificar que es complixen els criteris d'elegibilitat, generals i específics. Esta falsedat pot versar sobre qualsevol documentació requerida en la sol·licitud per a l'obtenció de l'ajuda: declaracions signades, informació financera, compromisos, etc.
- Manipulació del suport documental, incloent-hi les factures, i de les dades contingudes en estes o presentació de factures falses com a justificació de les despeses incorregudes en l'operació subvencionada.

7.1 Prevenció

És important prendre mesures de prevenció i protecció que permeten garantir l'autenticitat i la integritat dels documents públics i oficials. Entre estes mesures es fomentará la capacitat als treballadors i funcionaris sobre la importància de l'autenticitat documental.

El millor mètode de detecció és relacionar una falsificació amb la realitat. Per a fer-ho, els òrgans executors realitzaran controls i comprovacions materials i

inspeccions sobre el terreny sobre una mostra aleatòria, tenint en compte les actuacions amb més risc, tant dels documents com dels sectors d'activitats i inspeccions sobre el terreny (comprovacions materials). Per a fer-ho, realitzaran una comprovació i l'encreuament de dades, i es consultaran bases de dades de registres mercantils, organismes nacionals i de la UE, i s'utilitzaran, en la mesura en què estiguen disponibles, eines de mineria de dades (*data mining*) o de puntuació de riscos.

La Conselleria haurà de notificar al Servei Nacional de Coordinació Contra el Fraud (SNCA) i, si és el cas, a l'OLAF, els casos de documentació falsificada.

A més, si els fets són punibles, haurà de denunciar la situació a les autoritats corresponents (fiscalia i òrgans judicials), mitjançant l'elaboració d'un informe jurídic.

7.2 Detecció

S'ha de qüestionar la validesa dels documents que es desvien de la norma i del disseny generalment acceptat. Això pot donar-se quan el contingut dels documents no és l'habitual pel seu format, les circumstàncies en les quals es presenten, o perquè hi ha una incoherència entre la documentació i la informació disponible.

- a) En el format dels documents: factures sense logotip de la societat, xifres esborrades o ratllades, anul·lacions sense signatures de persones autoritzades, imports manuscrits sense signatures de persones autoritzades o elements en un document imprès que no estiguen justificats *a priori*, o signatures idèntiques en diferents documents.
- b) En el contingut dels documents: dates, imports, notes, números de telèfon i càlculs inusuals, càlcul incorrecte en una factura o en una fulla d'havers elaborada mitjançant ordinador: per exemple, imports totals que no es corresponen amb la suma de les operacions; descripció de béns i serveis d'una forma vaga, falta d'un element obligatori en una factura: data, número d'identificació fiscal, número de factura, etc.
- c) Circumstàncies inusuals: nombre inusual de pagaments a un beneficiari, retards inusuals en el lliurament d'informació; les dades contingudes en un document diferixen visualment d'un document similar expedit pel mateix organisme.
- d) Incoherència entre la documentació/informació disponible: entre dates de factures i el seu número, factures no registrades en comptabilitat; factures que no concorden amb els pressupostos en termes de preu, quantitat i qualitat, tipus de producte i/o descripció del producte subministrat o del servei prestat; factures que no concorden amb els pressupostos en termes de preu, quantitat i qualitat, tipus de producte

i/o descripció del producte subministrat o del servei prestat.

8 AJUDES D'ESTAT I DOBLE FINANÇAMENT

L'apartat 4.6 del PRTR sobre control i auditoria inclou expressament les ajudes d'estat com a part de l'acció de control en l'execució dels fons procedents de l'MRR i especifica que el doble finançament "en el cas de les subvencions públiques, no només inclou el doble finançament comunitari, sinó qualsevol excés de finançament que es pugua produir amb independència de l'origen".

L'annex II.B.6 i III.D de l'Ordre 1030 proporciona un **qüestionari d'autoavaluació**, relatiu a l'estàndard mínim, que la Conselleria omplirà en funció del risc detectat en cadascuna de les seues actuacions de l'MRR.

8.1.1 Ajudes d'estat

El concepte d'ajuda d'estat està recollit en els articles 107-109 del Tractat de funcionament de la Unió Europea i en la seua normativa de desplegament.

El considerant 8 del Reglament MRR assenyala que "les inversions privades també es podrien incentivar mitjançant programes d'inversió pública, en particular, instruments financers, subvencions i altres instruments, sempre que es respecten les normes en matèria d'ajudes estatals".

La Generalitat Valenciana disposa de normativa pròpia reguladora del procediment d'ajudes d'estat: el Decret 128/2017, de 29 de setembre, del Consell, pel qual es regula el procediment de notificació i comunicació a la Comissió Europea dels projectes de la Generalitat dirigits a establir, concedir o modificar ajudes públiques.

El procediment establert en el decret esmentat està alineat amb l'article 7 i l'annex III.D de l'Ordre 1030, sobre la compatibilitat amb el règim d'ajudes d'estat i prevenció del doble finançament.

8.1.2 Doble finançament

El Reglament financer estableix expressament en l'article 188 la prohibició del doble finançament com a principi general aplicable a les subvencions, i assenyala en l'article 191 que "en cap cas podran ser finançades dues vegades pel pressupost les mateixes despeses".

L'article 9 del Reglament MRR disposa que les reformes i els projectes d'inversió podran rebre ajuda d'altres programes i instruments de la Unió, sempre que esta ajuda no cobrisca el mateix cost.

La Conselleria utilitzarà el seu propi sistema de control intern per a assegurar que els fons s'han gestionat d'acord amb la normativa esmentada i eviten el doble finançament (nivell I i II). A més, la IGAE, en col·laboració amb la Intervenció General, podrà dur a terme auditories externes específiques per a comprovar l'absència de doble finançament.

Dins del control intern, es tindran en compte les actuacions de més risc que pot dur a terme qualsevol persona física o jurídica intervinent en l'actuació. Com a mecanismes de verificació s'establixen els següents:

- Sol·licitar als tercers cofinançadors, en cas que n'hi haja, certificats o declaracions que detallen la finalitat del finançament atorgat.
- Omplir el contractista o, si és el cas, subcontractista, una declaració en la qual es manifesta que no s'incorre en supòsits de doble finançament.
- Identificació de les fonts de finançament en les memòries justificatives de despesa de cada expedient.
- Verificar que les bases reguladores advertisquen sobre la prohibició de doble finançament, amb referència als articles 191 del Reglament financer, i 9 del Reglament MRR, i traslladar al beneficiari l'obligació d'informar sobre qualssevol altres fons (no només europeus) que hagen contribuït al finançament dels mateixos costos.

De la mateixa manera, s'estarà en estreta col·laboració amb la Direcció General de Fons Europeus de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic, a l'efecte de posar a la seua disposició tota la informació que siga necessària perquè pugui exercir la competència que estableix l'article 11.1 del Decret 171/2020, de 30 d'octubre, del Consell, d'aprovació del Reglament orgànic i funcional de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic, en matèria de control i coordinació de finançament europeu.

9 PUBLICITAT, EFECTES I SEGUIMENT DEL PLA

L'aprovació d'este document correspon a la persona titular de la Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, i resultarà d'aplicació a totes les actuacions que esta conselleria, amb independència de la seua data d'inici, desenvolupe en execució del PRTR, i durant la vigència d'este últim.

Este pla serà objecte de publicació en la pàgina web de la Conselleria, i se'n farà difusió al personal que gestiona les actuacions del PRTR.

Es configura com una eina flexible i subjecta a revisió, que s'haurà d'anar actualitzant i completant a mesura que es vaja posant en pràctica, en funció de cada context i atenent eventuais factors, interns o externs, que així ho aconsellen.

Per tant, el pla serà objecte d'avaluació del grau de compliment i adequació de les mesures proposades, la qual cosa permetrà la introducció de les modificacions que resulten aconsellables.

En tot cas, caldrà actualitzar el pla quan:

- Hi haja un canvi en l'estructura funcional o orgànica de la Conselleria com a entitat executora, o dels òrgans gestors, que afecte el pla.
- El Servei Nacional de Coordinació Antifrau (SNCA) de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat (IGAE) dicte o actualitze instruccions, normativa o guies per a l'elaboració d'estos plans de mesures antifrau i sobre polítiques de conflicte d'interessos, o directrius o protocols.
- Arran d'una auditoria interna o externa, s'hagen detectat irregularitats, fraus o necessitats de millora en els procediments.
- Es publique una normativa nova aplicable a l'àmbit d'actuació o relativa a les mesures antifrau i conflicte d'interessos.
- Es produïsquen millores en els procediments de gestió i control a partir de l'experiència d'exercicis anteriors.

Durant la vigència del PRTR s'emetrà un informe intern d'avaluació que identifique les mesures posades en marxa, la seua eficàcia i les necessitats d'actualització, que es remetrà als òrgans de control intern. Esta avaluació serà, com a mínim, anual, encara que se'n podran fer revisions intermèdies.

ANNEX I - NORMATIVA I ORIENTACIONS

- Reial decret llei 36/2020, Pla de recuperació, transformació i resiliència ([enllaç](#)).
- Ordre Ministerial HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de recuperació, transformació i resiliència (en particular, l'article 6) ([enllaç](#)).
- Ordre HFP/1031/2021, de 29 de setembre, per la qual s'estableix el procediment i el format de la informació que han de proporcionar les entitats del sector públic estatal, autonòmic i local per al seguiment del compliment de fites i objectius i d'execució pressupostària i comptable de les mesures dels components del Pla de recuperació, transformació i resiliència ([enllaç](#)).
- Ordre ministerial HFP/55/2023, de 24 de gener, relativa a l'anàlisi sistemàtica del risc de conflicte d'interessos en els procediments que executen el Pla de recuperació, transformació i resiliència ([enllaç](#)).
- Directiva (UE) 2017/1371, del Parlament Europeu i del Consell, de 5 de juliol 2017, sobre la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la Unió per mitjà del dret penal ([enllaç](#)).
- Directiva (UE) 2019/1937, del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre de 2019, relativa a la protecció de les persones que informen sobre infraccions del dret de la Unió ([enllaç](#)).
- Reglament (UE, Euratom) 2018/1046, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament financer de la UE) ([enllaç](#)).
- Reglament (UE, Euratom) 966/2012, del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2012, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió ([enllaç](#)).
- Directiva 2014/24/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública i per la qual es deroga la Directiva 2004/18/CE (3) ([enllaç](#)).
- Avaluació del risc de frau i mesures efectives i proporcionades contra el frau (DG REGI) EGESIF_14-0021-00 (*Guidance note on fraud risk assessment for 2014-2020*) ([enllaç](#)).
- Comunicació de la Comissió (2021/C 121/01). Orientacions sobre com evitar i gestionar les situacions de conflicte d'interessos segons el Reglament financer ([enllaç](#)).
- OLAF Compendium of Anonymised Cases – Structural Actions (recopilació de casos anònims: accions estructurals) ([enllaç](#)).

- OLAF practical guide on conflict of interest (guia pràctica sobre el conflicte d'interessos) ([enllaç](#)).
- OLAF practical guide on forged documents (guia pràctica sobre la falsificació de documents) ([enllaç](#)).
- Guia AVAF, Pla d'integritat pública: full de ruta i annexos facilitadors, de l'Agència Valenciana Antifrau, que proporciona les instruccions i els annexos facilitadors, adaptats a les exigències de l'Ordre HFP/1030/2021 ([enllaç](#)).
- Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic ([enllaç](#)).
- Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del règim jurídic del sector públic ([enllaç](#)).
- Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, i la seua normativa de desplegament ([enllaç](#)).
- Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions, i la seua normativa de desplegament ([enllaç](#)).
- Llei 53/1984, d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques ([enllaç](#)).
- Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (BOE núm. 295, de 10/12/2013) ([enllaç](#)).
- Comunicació de la Comissió Europea. Orientacions sobre com evitar i gestionar les situacions de conflicte d'interessos d'acord amb el Reglament financer ([enllaç](#)).
- Llei 2/2023, de 20 de febrer, reguladora de la protecció de les persones que informen sobre infraccions normatives i de lluita contra la corrupció ([enllaç](#)).

Normativa autonòmica:

- Decret llei 6/2021, d'1 d'abril, del Consell, de mesures urgents en matèria economicoadministrativa per a l'execució d'actuacions finançades per instruments europeus per a donar suport a la recuperació de la crisi conseqüència de la COVID-19 ([enllaç](#)).
- Llei 2/2015, de 2 d'abril, de transparència, bon govern i participació ciutadana de la Comunitat Valenciana ([enllaç](#)).
- Decret 56/2016, del Consell, de 6 de maig, pel qual s'aprova el Codi de bon govern de la Generalitat ([enllaç](#)).

- Decret 105/2017, de 28 de juliol, del Consell, de desplegament de la Llei 2/2015, de 2 d'abril, de la Generalitat, en matèria de transparència i regulació del Consell de Transparència, Accés a la Informació Pública i Bon Govern ([enllaç](#)).
- Llei 5/2016, de 6 de maig, de comptes oberts per a la Generalitat Valenciana ([enllaç](#)).
- Llei 8/2016, de 28 d'octubre, de la Generalitat, d'incompatibilitats i de conflictes d'interessos de persones amb càrrecs públics no electes. ([Enllaç](#))
- Decret 65/2018, de 18 de maig, del Consell, pel qual es desplega la Llei 8/2016, de 28 d'octubre, de la Generalitat, d'incompatibilitats i de conflictes d'interessos de persones amb càrrecs públics no electes ([enllaç](#)).
- Llei 11/2016, de 28 de novembre, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana ([enllaç](#)).
- Resolució de 27 de juny de 2019, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual s'aprova el reglament de funcionament i règim interior d'esta, en desenvolupament de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat ([enllaç](#)).
- Llei 22/2018, de 6 de novembre, de la Generalitat, d'inspecció de serveis i del sistema d'alertes per a la prevenció de males pràctiques en l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic instrumental ([enllaç](#)).
- Decret 66/2019, de 26 d'abril, del Consell, pel qual es regula la Comissió Interdepartamental per a la Prevenció d'Irregularitats i Males Pràctiques en l'Administració de la Generalitat i el sector públic Instrumental d'esta (CIPIMAP) ([enllaç](#)).
- Llei 25/2018, de 10 de desembre, reguladora de l'activitat dels grups d'interés de la Comunitat Valenciana ([enllaç](#)).
- Decret 172/2021, de 15 d'octubre, del Consell, de desplegament de la Llei 25/2018, de 10 de desembre, reguladora de l'activitat dels grups d'interés de la Comunitat Valenciana ([enllaç](#)).
- Llei 4/2021, de 16 d'abril, de la funció pública valenciana ([enllaç](#)).
- Decret 128/2017, de 29 de setembre, del Consell, pel qual es regula el procediment de notificació i comunicació a la Comissió Europea dels projectes de la Generalitat dirigits a establir, concedir o modificar ajudes públiques ([enllaç](#)).

ANNEX II - COMPENDI DE CODIS DE CONDUCTA

La normativa vigent recull una sèrie de normes a les quals s'ha d'atindre el personal empleat públic de l'Administració de la Generalitat. Entre estes es troba el Codi de conducta de les empleades i empleats públics, que constituïx una eina fonamental per a transmetre els valors i les pautes de conducta en matèria de frau, i que recull els principis que han de servir de guia i regir l'activitat del personal empleat públic.

Es recullen a continuació extractes de normes de manera que queden compendiats en un únic document els articles de més rellevància pel que fa a la conducta en l'exercici de les seues funcions, sense perjudici que estes normes siguen aplicables íntegrament i sense perjudici de l'aplicabilitat de la resta de normes vigents en la matèria, encara que no hagen sigut recollides en el present document:

- El Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic.
- Llei 4/2021, de 16 d'abril, de la funció pública valenciana.
- Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques.
- Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del règim jurídic del sector públic.
- La Llei 8/2016, de 28 d'octubre, d'incompatibilitats i conflictes d'interessos de persones amb càrrecs públics no electes, i el Decret 65/2018, que la desplega.
- Decret 25/2016, del Consell, de 6 de maig, pel qual s'aprova el Codi de bon govern de la Generalitat.
- Llei 25/2018, de 10 de desembre, de la Generalitat, reguladora de l'activitat dels grups d'interés de la Comunitat Valenciana, i el Decret 172/2021, de 15 d'octubre, que la desplega.
- Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal.

Juntament amb estes normes, s'inclou una primera versió del codi ètic i de conducta específic per a la gestió dels fons de l'MRR, així com un extracte de la legislació vigent en relació amb els codis de conducta.

Codi ètic i de conducta per a la gestió dels fons de l'MRR

Amb independència del que s'estableix en la legislació referida, les persones que exercisquen tasques de gestió, seguiment i/o control que participen en l'execució de les mesures del PRTR, prestaran especial atenció en el compliment d'este codi ètic i de conducta en els següents aspectes i fases del procediment de gestió de projectes finançats amb fons de l'MRR:

1. Es durà a terme el compliment rigorós de la legislació de la Unió Europea, nacional i/o autonòmica aplicable en la matèria de què es tracte, especialment en les matèries següents:
 - Elegibilitat de les despeses.
 - Contractació pública.
 - Règims d'ajuda.
 - Informació i publicitat.
 - Medi ambient.
 - Igualtat d'oportunitats i no-discriminació.
2. S'observaran els principis de gestió específics del PRTR establits en l'Ordre 1030, de 29 de setembre de 2021, en concret:
 - Quant a la lluita contra el frau, la corrupció, els conflictes d'interessos i el doble finançament.
 - Comunicació de les actuacions.
 - Identificació dels perceptors finals.
3. Les persones empleades públiques relacionades amb la gestió, el seguiment i el control dels fons de l'MRR exerciran les seues funcions a partir de la transparència, un principi que implica claredat i veracitat en el tractament i difusió de qualsevol informació o dades que es donen a conèixer, tant internament com externament. Este principi obliga a respondre amb diligència a les demandes d'informació, tot això, sense comprometre de cap manera la integritat de la informació que puga ser considerada sensible per raons d'interés públic.
4. Es tindrà cura especial a complir el principi de transparència:
 - Quan es donen a conèixer i es comuniquen els resultats de processos de concessió d'ajudes finançades pels fons de l'MRR.
 - Durant el desenvolupament dels procediments de contractació.
 - El compliment del principi de transparència no anirà en detriment de l'ús

correcte que el personal ha de fer de la informació considerada de caràcter confidencial, com poden ser dades personals o informació provinent d'empreses i altres organismes, i s'hauran d'abstindre d'utilitzar-la en benefici propi o de tercers, per a obtenir qualsevol tracte de favor o en perjudici de l'interés públic.

Extracte del Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic

L'activitat diària del personal empleat públic ha de reflectir el compliment del codi de conducta recollit en els articles 52 a 54 del **Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic**, que estableixen el següent:

CAPÍTOL VI. Deures dels empleats públics. Codi de conducta

Article 52. Deures dels empleats públics. Codi de conducta

Els empleats públics hauran d'exercir amb diligència les tasques que tinguen assignades i vetllar pels interessos generals amb subjecció i observança de la Constitució i de la resta de l'ordenament jurídic, i hauran d'actuar d'acord amb els principis següents: objectivitat, integritat, neutralitat, responsabilitat, imparcialitat, confidencialitat, dedicació al servei públic, transparència, exemplaritat, austeritat, accessibilitat, eficàcia, honradesa, promoció de l'entorn cultural i mediambiental, i respecte a la igualtat entre dones i homes, que inspiren el Codi de conducta dels empleats públics configurat pels principis ètics i de conducta regulats en els articles següents.

Els principis i les regles establits en este capítol informaran la interpretació i l'aplicació del règim disciplinari dels empleats públics.

Article 53. Principis ètics

1. Els empleats públics respectaran la Constitució i la resta de normes que integren l'ordenament jurídic.
2. La seua actuació perseguirà la satisfacció dels interessos generals dels ciutadans i es fonamentarà en consideracions objectives orientades cap a la imparcialitat i l'interés comú, al marge de qualsevol altre factor que expresse posicions personals, familiars, corporatives, clientelistes o qualssevol altres que puguen col·lidir amb este principi.
3. Ajustaran la seua actuació als principis de lleialtat i bona fe amb l'Administració en la qual presten els seus serveis, i amb els seus superiors, companys, subordinats i amb els ciutadans.
4. La seua conducta es basarà en el respecte dels drets fonamentals i

llibertats públiques, evitarà qualsevol actuació que pugui produir una discriminació per raó de naixement, origen racial o ètnic, gènere, sexe, orientació sexual, religió o conviccions, opinió, discapacitat, edat o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

5. S'abstindran en els assumptes en els quals tinguen un interès personal, així com de tota activitat privada o interès que pugui suposar risc de plantejar conflictes d'interessos amb el seu lloc públic.
6. No contrauran obligacions econòmiques ni intervindran en operacions financeres, obligacions patrimonials o negocis jurídics amb persones o entitats quan pugui suposar un conflicte d'interessos amb les obligacions del seu lloc públic.
7. No acceptaran cap tracte de favor o situació que impliqui privilegi o avantatge injustificat, per part de persones físiques o entitats privades.
8. Actuaran d'acord amb els principis d'eficàcia, economia i eficiència, i vigilaran la consecució de l'interès general i el compliment dels objectius de l'organització.
9. No influiran en l'agilitació o resolució de tràmits o procediments administratius sense causa justa i, en cap cas, quan això comporte un privilegi en benefici dels càrrecs públics o el seu entorn familiar i social immediat, o quan supose un menyspreu dels interessos de tercers.
10. Compliran amb diligència les tasques que els corresponguen o se'ls encomanen i, si és el cas, resoldran dins de termini els procediments o expedients de la seua competència.
11. Exerciran les seues atribucions segons el principi de dedicació al servei públic i s'abstindran no només de conductes contràries a este, sinó també de qualssevol altres que comprometen la neutralitat en l'exercici dels serveis públics.
12. Guardaran secret de les matèries classificades o d'altres la difusió de les quals estiga prohibida legalment, i mantindran la discreció deguda sobre els assumptes que coneguen per raó del seu càrrec, sense que puguin fer ús de la informació obtinguda per a benefici propi o de tercers, o en perjudici de l'interès públic.

Article 54. Principis de conducta

1. Tractaran amb atenció i respecte els ciutadans, els seus superiors i la resta d'empleats públics.
2. L'acompliment de les tasques corresponents al seu lloc de treball es farà de

manera diligent i en compliment de la jornada i l'horari establits.

3. Obeiran les instruccions i les ordres professionals dels superiors, llevat que constituïsquen una infracció manifesta de l'ordenament jurídic, i en este cas les posaran immediatament en coneixement dels òrgans d'inspecció procedents.
4. Informaran els ciutadans sobre les matèries o els assumptes que tinguen dret a conèixer, i facilitaran l'exercici dels seus drets i el compliment de les seues obligacions.
5. Administraran els recursos i els béns públics amb austeritat, i no utilitzaran estos en profit propi o de persones pròximes. Tindran, així mateix, el deure de vetlar per la seua conservació.
6. Es rebutjarà qualsevol regal, favor o servei en condicions avantatjoses que vaja més enllà dels usos habituals, socials i de cortesia, sense perjudici del que s'establix en el Codi Penal.
7. Garantiran la constància i la permanència dels documents per a tramitar-los i lliurar-los als seus responsables posteriors.
8. Mantindran actualitzada la seua formació i qualificació.
9. Observaran les normes sobre seguretat i salut laboral.
10. Posaran en coneixement dels seus superiors o dels òrgans competents les propostes que consideren adequades per a millorar el desenvolupament de les funcions de la unitat en la qual estiguen destinats. A este efecte, es podrà preveure crear la instància adequada competent per a centralitzar la recepció de les propostes dels empleats públics o administrats que servisquen per a millorar l'eficàcia en el servei.
11. Garantiran l'atenció al ciutadà en la llengua en què ho sol·licite, sempre que siga oficial en el territori.

Extracte de la Llei 4/2021, de 16 d'abril, de la funció pública valenciana

La Llei 4/2021, de 16 d'abril, de la funció pública valenciana, recull en els articles 97 a 102 el Codi de conducta del personal empleat públic en l'Administració de la Generalitat.

SECCIÓ 1a. CODI DE CONDUCTA

Article 97. Deures del personal empleat públic

- a. El personal empleat públic haurà de realitzar amb diligència les tasques que tinga encomanades i vetlar pels interessos generals amb subjecció i

observança de la Constitució, de l'Estatut d'Autonomia i de la resta de l'ordenament jurídic, i haurà d'actuar d'acord amb els principis següents: objectivitat, integritat, neutralitat, responsabilitat, imparcialitat, confidencialitat, dedicació al servei públic, transparència, exemplaritat, austeritat, accessibilitat, eficàcia, eficiència, honradesa, promoció de l'entorn cultural i mediambiental i respecte a la igualtat entre dones i homes, de conformitat amb els principis i fonaments d'actuació previstos en l'article 2 d'esta llei.

- b. El Codi de conducta del personal empleat públic està integrat pels principis d'actuació i les obligacions regulats en els articles següents. Estos principis i obligacions informen la interpretació i aplicació del règim disciplinari i es podran tindre en compte en l'avaluació de l'acompliment.
- c. Es podran aprovar codis de conducta específics que despleguen el que es preveu en esta secció per a col·lectius de personal empleat públic, quan per les peculiaritats del servei que es presta a la ciutadania es considere necessari.

Article 98. Principis d'actuació

La condició de personal empleat públic comporta l'observança dels principis d'actuació següents:

1. La seua conducta perseguirà la satisfacció dels interessos generals de la ciutadania i es basarà en consideracions objectives orientades a la imparcialitat i a l'interés comú, al marge de qualsevol altre factor que expresse posicions personals, familiars, corporatives, clientelistes o qualssevol altres que puguen col·lidir amb este principi, i s'abstindrà en els assumptes en els quals tinguen un interés personal o en qualsevol activitat privada que puguen suposar risc de conflicte d'interessos amb el seu lloc públic. Així mateix, no podrà contraure obligacions econòmiques, intervindre en operacions financeres, obligacions patrimonials o negocis jurídics amb persones o entitats quan pugua suposar un conflicte d'interessos amb el seu lloc públic.
2. Ajustarà la seua actuació als principis de lleialtat i bona fe, tant amb l'Administració pública, l'organisme públic, el consorci o la universitat pública en què preste els seus serveis, com amb les persones amb les quals es relacione en l'exercici de les seues funcions, que exercirà de conformitat amb els principis d'eficàcia, economia i eficiència, i vigilarà la consecució de l'interés general i el compliment dels objectius de l'organització.
3. No acceptarà cap tracte de favor o situació que implique un privilegi o avantatge injustificat per part de persones físiques o entitats públiques o

privades, i rebutjarà qualsevol regal, favor o servei en condicions avantatjoses que vaja més enllà dels usos habituals, socials i de cortesia, sense perjudici del que s'establix en el Codi Penal. Reglamentàriament, es podran establir límits a estos usos socials i de cortesia.

4. La seua conducta es basarà en el respecte dels drets fonamentals i les llibertats públiques, i evitarà qualsevol actuació que puga produir una discriminació per raó de naixement, origen racial o ètnic, gènere, orientació sexual, religió o conviccions, llengua, opinió, discapacitat o diversitat funcional, edat o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.
5. No influirà amb la seua actuació en l'agilitació o resolució de tràmits o procediments administratius sense que hi haja una justificació adequada i, en cap cas, quan això comporte un privilegi en benefici dels càrrecs públics o el seu entorn familiar i social immediat, o quan supose un menyscapte dels interessos de tercers.
6. Guardarà secret de les matèries classificades o la difusió de les quals estiga prohibida legalment i mantindrà la deguda discreció sobre els assumptes que coneguen per raó del seu lloc públic, sense que puga fer ús de la informació obtinguda per a benefici propi o de tercers, o en perjudici de l'interés públic, tot això amb ple respecte a l'exercici de la llibertat d'expressió, inclosa la crítica a l'actuació dels poders públics.

Article 99. Obligacions

En l'exercici de les funcions que tinga assignades, el personal empleat públic haurà d'observar les obligacions següents:

1. Tractar amb atenció i respecte la ciutadania, tot el personal empleat públic i, en general, totes les persones amb les quals es relacione en l'exercici de les seues funcions.
2. Exercir amb diligència les tasques que li corresponguen o se li encomanen amb l'objectiu de resoldre en termini els assumptes de la seua competència i complir la jornada i l'horari establits.
3. Obeir les instruccions professionals dels seus superiors, llevat que constituïsquen una infracció manifesta de l'ordenament jurídic, i en este cas, les posaran immediatament en coneixement dels òrgans d'inspecció corresponents.
4. Informar la ciutadania sobre les matèries o els assumptes que tinguen dret a conèixer, i facilitar l'exercici dels seus drets i el compliment de les seues obligacions.
5. Conèixer les llengües oficials de la Comunitat Valenciana en els termes que

es determinen reglamentàriament i garantir a la ciutadania l'exercici del dret d'utilitzar-les en les relacions amb l'Administració autonòmica.

6. Vetlar per la conservació dels recursos i béns públics administrant-los amb austeritat i sense utilitzar-los en benefici propi o de persones pròximes.
7. Procurar la conservació dels documents per a lliurar-los als seus responsables posteriors.
8. Mantindre actualitzada la seua formació i qualificació de manera que resulten suficients per a la prestació adequada del servei públic i l'acompliment de les funcions que tinga encomanades.
9. Observar les normes sobre seguretat i salut laboral.
10. Utilitzar adequadament per al compliment de les seues funcions i tasques la informació, la formació i els mitjans informàtics i telemàtics que es posen a la seua disposició.

Article 100. Responsabilitat per la gestió dels serveis

El personal empleat públic és responsable de la bona gestió dels serveis encomanats, i procurarà resoldre els obstacles que dificulten el compliment de les seues funcions, sense perjudici de la responsabilitat que correspon als seus superiors jeràrquics.

Article 101. Responsabilitat patrimonial

Sense perjudici de la seua responsabilitat pel funcionament dels serveis públics que es preveu en l'article 106.2 de la Constitució, i del deure de rescabalar els danys i perjudicis causats, l'Administració exigirà del personal al seu servei la responsabilitat en què hagen incorregut per dol, culpa o negligència greu, mitjançant la instrucció del procediment corresponent amb audiència de la persona interessada i d'acord amb el que s'estableix en la legislació reguladora de la responsabilitat patrimonial de les administracions públiques.

Article 102. Comunicació al Ministeri Fiscal

El que es disposa en els articles anteriors s'entendrà sense perjudici de donar coneixement dels fets al Ministeri Fiscal, per si pogueren ser constitutius d'infracció penal.

Incompatibilitats i conflictes d'interessos. Tractament en normativa diversa

1. La **Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques**, regula el règim d'incompatibilitats del personal empleat públic. La regulació de les incompatibilitats continguda en esta llei partix, com a principi fonamental, de la dedicació del personal al servei de les

administracions públiques a un sol lloc de treball, sense més excepcions que les que sol·licite el mateix servei públic, i amb respecte de l'exercici de les activitats privades que no puguin impedir o menyscar el compliment estricte dels seus deures o comprometre la seua imparcialitat o independència.

Article 1. Principis generals

El personal comprés en l'àmbit d'aplicació d'esta llei no podrà compatibilitzar les seues activitats amb l'acompliment, per si o mitjançant substitució, d'un segon lloc de treball, càrrec o activitat en el sector públic, excepte en els supòsits que s'hi preveuen.

[...]

A més, no es podrà percebre, excepte en els supòsits previstos en esta llei, més d'una remuneració amb càrrec als pressupostos de les administracions públiques i dels ens, organismes i empreses dependents d'estes o amb càrrec als dels òrgans constitucionals, o que resulte de l'aplicació d'aranzel ni exercir opció per percepcions corresponents a llocs incompatibles.

[...]

En qualsevol cas, l'acompliment d'un lloc de treball pel personal inclòs en l'àmbit d'aplicació d'esta llei serà incompatible amb l'exercici de qualsevol càrrec, professió o activitat, públic o privat, que pugua impedir o menyscar el compliment estricte dels seus deures o comprometre la seua imparcialitat o independència.

2. La Llei 4/2021, de 16 d'abril, de la funció pública valenciana, també dedica l'article 103 al règim d'incompatibilitats, incloent-hi la competència per a resoldre les declaracions de compatibilitat.

Article 103. Règim d'incompatibilitats

1. El personal comprés en l'àmbit d'aplicació d'esta llei no podrà compatibilitzar les seues activitats amb l'acompliment, per si o mitjançant substitució, de qualsevol càrrec, professió o activitat, públics o privats, per compte propi o alié, retribuïts o merament honorífics, si impediex o menyscaba el compliment exacte dels seus deures, compromet la seua imparcialitat o independència o perjudica els interessos generals.
2. L'aplicació del règim d'incompatibilitats s'ajustarà a la legislació bàsica estatal en esta matèria i a la normativa autonòmica de desplegament.
3. La competència per a resoldre les declaracions de compatibilitat correspon:
 - a) Al conseller o consellera que tinga la competència en matèria de sanitat, respecte del personal la gestió del qual corresponga a esta conselleria i desenvolupe la seua activitat principal adscrit a este departament,

- organisme o entitat dependent.
- b) Al conseller o consellera que tinga la competència en matèria d'educació, respecte del personal docent no universitari que desenvolupe la seua activitat principal adscrit a este departament, organisme o entitat dependent.
 - c) Al conseller o consellera competent en matèria de funció pública, respecte del personal que desenvolupa la seua activitat principal en l'Administració de la Generalitat, en els termes previstos en l'article 5 d'esta llei.
 - d) La competència per a la resolució de les compatibilitats de la resta de personal dels ens del sector públic instrumental previst en l'article 2.3 de la Llei 1/2015, de 6 de febrer, de la Generalitat, d'hisenda pública, del sector públic instrumental i de subvencions, correspondrà a l'òrgan d'estos que determinen les seues normes de creació.
 - e) En l'àmbit universitari, a la rectora o rector de la universitat si l'activitat principal es desenvolupa en les universitats públiques de la Comunitat Valenciana, organismes o entitats dependents d'esta.
 - f) En l'àmbit de les entitats locals, la competència per a les declaracions de compatibilitat correspon al ple de la corporació.
 - g) Al Consell, l'adopció de l'acord exprés en cada cas per a autoritzar la compatibilitat d'activitats públiques quan se superen els límits de remuneració previstos en l'article 7.1 de la Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques, en atenció a raons d'interés especial per al servei. Així mateix, el Consell podrà, excepcionalment, per a supòsits concrets i mitjançant un acord, autoritzar la pertinença a més de dos consells d'administració o òrgans de govern d'entitats o empreses públiques o privades.

Extracte de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic

Els articles 23 i 24 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del règim jurídic del sector públic, regulen l'abstenció i la recusació.

Secció 4a. Abstenció i recusació

Article 23. Abstenció

1. Les autoritats i el personal al servei de les administracions en qui es donen algunes de les circumstàncies que assenyala l'apartat següent s'abstindran d'intervindre en el procediment i el comunicaran al seu

superior immediat, que resoldrà el que siga procedent.

2. Són motius d'abstenció els següents:

- a) Tindre interès personal en l'assumpte de què es tracte o en un altre en la resolució del qual pugua influir la d'este; ser administrador d'una societat o una entitat interessada, o tindre una qüestió litigiosa pendent amb algun interessat.
- b) Tindre un vincle matrimonial o una situació de fet assimilable i el parentiu de consanguinitat dins del quart grau o d'afinitat dins del segon, amb qualsevol dels interessats, amb els administradors d'entitats o societats interessades i també amb els assessors, els representants legals o els mandatariis que intervinguen en el procediment, així com compartir despatx professional o estar associat amb estos per a l'assessorament, la representació o el mandat.
- c) Tindre amistat íntima o enemistat manifesta amb alguna de les persones que s'esmenten en l'apartat anterior.
- d) Haver intervingut com a pèrit o com a testimoni en el procediment de què es tracte.
- e) Tindre una relació de servei amb una persona natural o jurídica interessada directament en l'assumpte, o haver-li prestat en els dos últims anys serveis professionals de qualsevol classe i en qualsevol circumstància o lloc.

3. Els òrgans jeràrquicament superiors a qui es trobe en alguna de les circumstàncies assenyalades en el punt anterior li podran ordenar que s'abstinga de tota intervenció en l'expedient.

4. L'actuació d'autoritats i personal al servei de les administracions públiques en els quals concórreguen motius d'abstenció no implicarà, necessàriament, i en tot cas, la invalidesa dels actes en què hagen intervingut.

5. No abstindre's en els casos en què concórreguen alguna d'estes circumstàncies donarà lloc a la responsabilitat que siga procedent.

Article 24. Recusació

1. En els casos previstos en l'article anterior, els interessats podran promoure recusació en qualsevol moment de la tramitació del procediment.
2. La recusació es plantejarà per un escrit en el qual s'expressarà la causa o causes en què es funda.
3. L'endemà el recusat manifestarà al seu superior immediat si es dona o no

la causa al·legada. En el primer cas, si el superior aprecia la concurrència de la causa de recusació, acordarà la seua substitució tot seguit.

4. Si el recusat nega la causa de recusació, el superior resoldrà en el termini de tres dies, amb els informes i comprovacions previs que considere oportuns.
5. Contra les resolucions adoptades en esta matèria no cabrà recurs, sense perjudici de la possibilitat d'al·legar la recusació en interposar el recurs que procedisca contra l'acte que pose fi al procediment.

Protecció del denunciant

L'article 78 de la **Llei 4/2021, de 16 d'abril, de la funció pública valenciana**, regula el règim del dret a la protecció del personal empleat públic que denuncie irregularitats.

Article 78. Règim del dret a la protecció del personal empleat públic que denuncie irregularitats

1. El personal empleat públic que formule alertes o denúncies sobre pràctiques corruptes o qualsevol altre tipus d'irregularitat sobre actuacions d'alts càrrecs o personal empleat públic de què tinga coneixement tindrà dret a un règim de protecció específic.
2. Les denúncies o alertes hauran d'expressar la identitat de la persona o les persones que les presenten, el relat dels fets i la data de la comissió d'estos, i quan siga possible, la identificació dels presumptes responsables. Les denúncies de caràcter anònim s'arxivaran sense que s'hagen d'efectuar tràmits ulteriors sobre este tema, sense perjudici que, en cas que els fets denunciats puguen suposar un risc greu per a l'interés general, els òrgans competents els puguen comprovar. En tot cas, la denúncia haurà de presentar signes de veracitat i credibilitat i estar suficientment fundada per a evidenciar l'eventual infracció.
3. L'òrgan competent establirà un procediment per a mantindre en secret la identitat de la persona que formule l'alerta o denúncia davant de tots els que intervinguen en els procediments disciplinaris i en les actuacions prèvies a estos, i garantirà l'anonimat més estricte.
4. Rebuda una alerta o denúncia, es remetrà a l'òrgan competent per a realitzar les actuacions que siguen procedents. Este òrgan podrà acordar l'arxivament de la denúncia quan es considere infundada o quan no es concreten o identifiquen suficientment els fets o les persones denunciades.
5. Pel simple fet de formular la denúncia no es considerarà la persona denunciant interessada en les actuacions administratives que s'inicien a

conseqüència d'esta ni se l'informarà del resultat d'estes. Tampoc estarà legitimada per a la interposició de recursos o reclamacions en relació amb els resultats d'estes actuacions.

6. Contra el personal empleat públic que haja facilitat la informació no podrà adoptar-se cap mesura que estiga motivada per esta actuació i que perjudique la seua situació laboral. De manera particular, en l'Administració de la Generalitat no podrà ser remogut del seu lloc de treball, siga quina siga la seua forma de provisió, excepte els canvis que es deriven estrictament de la normativa aplicable, ni patir aïllament, persecució o empitjorament de les condicions del seu entorn laboral o qualsevol forma de perjudici o discriminació fundada de manera directa, indirecta o encoberta en esta actuació. Seran nuls els actes administratius o les mesures que vulneren esta prohibició.

Quant a això, es presumirà, en l'àmbit administratiu, excepte prova en contra, que les mesures desfavorables adoptades en contra del personal empleat públic que haja formulat l'alerta o denúncia són de caràcter repressiu. Haurà de ser l'Administració la que aporte els indicis i arguments que permeten concloure, amb suficient fonament objectiu, que la mesura desfavorable no està causalment vinculada amb el fet de la formalització de l'alerta o denúncia, sinó que es deu únicament a necessitats autèntiques del servei, o a la comissió d'una infracció sancionable per qui, en el seu moment, va formular una alerta o denúncia.

No obstant això, en el cas que tinga lloc alguna acció de represàlia que es declare posteriorment il·lícita per acte administratiu o sentència judicial, el personal empleat públic represaliat podrà ser objecte d'una indemnització per part de l'Administració, sense perjudici de l'obligació d'esta d'exigir de les seues autoritats i l'altre personal al seu servei la responsabilitat en què hagueren incorregut per dol, culpa o negligència greu, en els termes previstos en la legislació sobre responsabilitat patrimonial de les administracions públiques.

7. Quan la persona denunciant haja participat en la comissió dels fets objecte de l'alerta o denúncia i hi haja altres persones intervinents, l'òrgan competent per a resoldre el procediment haurà d'eximir, amb sol·licitud prèvia expressa, el personal empleat públic denunciant de la sanció que li correspondria, sempre que:
 - a) Siga la primera a denunciar els fets i a aportar elements de prova que permeten iniciar el procediment o comprovar la infracció.
 - b) En el moment d'aportar-se els elements de prova, no es dispose d'elements suficients per a continuar amb la tramitació i es repare el perjudici causat.

- c) No haja participat en la destrucció d'elements de prova relacionats amb l'objecte de l'alerta o denúncia, ni per a obtindre'ls haja comés una infracció aliena als fets denunciats mereixedora d'aplicació del règim disciplinari.
 - d) Haja posat fi a la seua participació en els fets irregulars o contraris a dret, en el moment de formular l'alerta o denúncia.
 - e) No haja adoptat mesures per a obligar a participar en la irregularitat que es denuncia altre personal empleat públic.
 - f) Col·labore amb l'Administració en l'esclariment dels fets de manera plena, continuada i diligent.
8. Així mateix, l'òrgan competent per a resoldre haurà de reduir la sanció que li correspondria quan no es complisca alguna de les condicions anteriors i la persona denunciant facilite elements de prova que aporten un valor afegit significatiu respecte d'aquells dels quals es dispose.

Codi de bon govern de les autoritats i càrrecs del sector públic autonòmic

Les normes de conducta dels alts càrrecs i el personal assimilat en la Generalitat es recullen en el **Decret 25/2016 del Consell, de 6 de maig, pel qual s'aprova el Codi de bon govern de la Generalitat**, que pretén dotar les persones que ocupen alts càrrecs d'un instrument que guie les seues actuacions amb l'objectiu de fer unes administracions públiques íntegres, eficaces i eficients.

El Codi de bon govern, a més de respondre al mandat de l'article 14.1.a.2n de la Llei 1/2022, de 13 d'abril, de la Generalitat, de transparència i bon govern de la Comunitat Valenciana, persegueix promoure la millora de la qualitat democràtica i la generació de vincles de confiança entre les institucions i la ciutadania.

Esta norma estableix els criteris i les normes de conducta que han de complir els alts càrrecs de l'Administració autonòmica per a afavorir el desenvolupament d'unes institucions i administracions públiques íntegres, transparents, eficaces i eficients, i busca promoure la millora de la qualitat democràtica i generar confiança en les institucions. D'acord amb este codi, els alts càrrecs en les seues actuacions es guiaran pels valors democràtics i socials, els principis d'integritat i exemplaritat, la sobrietat en les seues actuacions i el compromís amb l'impuls del govern obert i la bona administració.

Els valors, els principis i els comportaments establits en el Codi de bon govern informaran la interpretació i aplicació dels tipus d'infraccions administratives i del règim sancionador que, per a les accions o omissions en què puguen incórrer les persones incloses en el seu àmbit d'aplicació, estableisca la legislació aplicable.

Estes normes tenen la consideració d'estàndards mínims i poden ser completades en els seus nivells d'exigència pels codis específics o sectorials que es puguen aprovar, si és el cas, en els diferents àmbits o entitats.

Este codi s'aprova com a desplegament de la Llei 2/2015, de 2 d'abril, de transparència, bon govern i participació ciutadana, i estableix principis de bon govern per als alts càrrecs i el compromís que han de tindre les persones que conformen el Consell d'exercir l'acció de govern de manera íntegra, transparent i amb rendiment de comptes a la ciutadania. De la mateixa manera, als membres del Govern i alts càrrecs els resulten aplicables els principis de bon govern previstos en l'article 26 de la Llei 19/2013, de 9 desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

D'altra banda, també contribuïx a desenvolupar una cultura ètica la normativa d'incompatibilitats i conflictes d'interessos dels alts càrrecs. La Llei 8/2016, de 28 d'octubre, d'incompatibilitats i conflictes d'interessos de persones amb càrrecs públics no electes, i el Decret 65/2018, que la desplega, enfortixen el marc d'integritat en l'àmbit dels conflictes d'interessos dels alts càrrecs. El control d'este àmbit i la gestió del Registre de control de conflictes d'interessos correspon a l'Oficina de Control de Conflictes d'Interessos, òrgan amb autonomia funcional creat per la llei esmentada, que du a terme este control mitjançant plans anuals de control i verificació que es publiquen en el DOGV i en el portal de transparència.

D'altra banda, la Llei 2/2015, de 2 d'abril, i el Decret 105/2017, que la desplega, estableixen obligacions determinades de publicitat activa relatives específicament a la informació sobre alts càrrecs i assimilats. Així doncs, es publica informació com la trajectòria professional, els obsequis rebuts, el seu origen i la destinació, els viatges i els desplaçaments realitzats fora de la Comunitat Valenciana, l'agenda de treball i la informació sobre renda, activitats i béns, així com les resolucions de compatibilitat emeses per l'Oficina de Control de Conflictes d'Interessos per cada alt càrrec.

Codi de conducta dels grups d'interés

Hi ha una normativa per a garantir la transparència i la integritat en l'activitat dels grups d'interés, amb la Llei 25/2018, de 10 de desembre, de la Generalitat, reguladora de l'activitat dels grups d'interés de la Comunitat Valenciana, i, el Decret 172/2021, de 15 d'octubre, que la desplega. Mitjançant esta normativa es regulen, entre altres aspectes, el registre de grups d'interés i el codi de conducta que han de complir quan es relacionen amb l'Administració per a dur a terme la seua activitat d'influència.

Mitjançant el registre de grups d'interés es donarà publicitat, per mitjà del portal de transparència, de les actuacions dels grups d'interés, especialment de les reunions i audiències que es tinguen amb els càrrecs públics i el personal empleat

públic i de les comunicacions, els informes i altres contribucions relacionades amb les matèries tractades.

Així mateix, tant els grups d'interés com les persones que actuen en el seu nom o representació estan obligats a complir el codi de conducta següent:

- I. Actuar de manera transparent, identificant-se amb el seu nom o amb el de l'entitat per a la qual presten serveis.
- II. Facilitar la informació relativa a la identitat de la persona o organització a qui representen o per a la qual treballen, així com els interessos, els objectius o les finalitats d'esta persona, organització o de la seua clientela.
- III. Proporcionar informació actualitzada i no falsejada en el moment de la inscripció en el registre i mantindre-la actualitzada permanentment.
- IV. No incitar per cap mitjà els càrrecs públics i el personal empleat públic a infringir la llei o les normes ètiques que els siguen aplicables.
- V. No tractar d'influir de manera deshonestament en la presa de decisions o en l'obtenció d'informació.
- VI. No oferir regals, favors o serveis en condicions avantatjoses que puguin condicionar la neutralitat o objectivitat dels càrrecs públics i el personal empleat públic.
- VII. Informar els càrrecs públics i el personal empleat públic amb qui es relacionen que estan actuant en qualitat de la seua inscripció en el registre de grups d'interés.
- VIII. Acceptar que la informació proporcionada al registre de grups d'interés es faça pública.
- IX. Acceptar que es facen públiques les seues actuacions com a grup d'interés, especialment les reunions i les audiències que tinguen lloc amb alts càrrecs i autoritats i les comunicacions, els informes i altres contribucions en relació amb les matèries tractades.
- X. Complir les mesures adoptades en cas d'incompliment de les obligacions establides per la llei o pel codi de conducta.
- XI. Col·laborar amb l'òrgan administratiu responsable del registre per a dur a terme totes les actuacions de control i fiscalització previstes en la llei, proporcionar la documentació que se li requerisca i facilitar la realització de totes les accions de comprovació i inspecció que siguen necessàries.

Extracte de la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal

TÍTOL XIV. DELS DELICTES CONTRA LA HISENDA PÚBLICA I CONTRA LA SEGURETAT SOCIAL

Article 308

1. Qui obtinga subvencions o ajudes de les administracions públiques, incloent-hi la Unió Europea, en una quantitat o per un valor superior a cent mil euros amb falsejament de les condicions requerides per a la concessió o amb ocultació de les que ho haurien impedit, serà castigat amb la pena de presó d'un a cinc anys i amb una multa del sèxtuple de l'import, llevat que duga a terme el reintegrament a què es referix l'apartat 6.

2. Les mateixes penes s'imposaran als qui, en el desenvolupament d'una activitat sufragada totalment o parcialment amb fons de les administracions públiques, incloent-hi la Unió Europea, els aplique en una quantitat superior a cent mil euros a fins diferents d'aquells per als quals la subvenció o ajuda va ser concedida, llevat que duga a terme el reintegrament a què es referix l'apartat 6.

3. A més de les penes assenyalades, s'imposarà al responsable la pèrdua de la possibilitat d'obtindre subvencions o ajudes públiques i del dret a gaudir de beneficis o incentius fiscals o de la Seguretat Social durant un període de tres a sis anys.

4. Si la quantia obtinguda, defraudada o aplicada indegudament no superara els cent mil euros però excedira de deu mil, s'imposarà una pena de presó de tres mesos a un any o multa del triple de la quantitat esmentada i la pèrdua de la possibilitat d'obtindre subvencions o ajudes públiques i del dret a gaudir dels beneficis o incentius fiscals o de la Seguretat Social durant el període de sis mesos a dos anys, llevat que duga a terme el reintegrament a què es referix l'apartat 6.

5. A l'efecte de determinar la quantia a què es referix este article, s'atendrà el total del que s'ha obtingut, defraudat o aplicat indegudament, amb independència de si procedix d'una o de diverses administracions públiques conjuntament.

6. S'entendrà realitzat el reintegrament al qual es referixen els apartats 1, 2 i 4 quan pel perceptor de la subvenció o ajuda es procedisca a retornar les subvencions o ajudes indegudament percebudes o aplicades, incrementades en l'interés de demora aplicable en matèria de subvencions des del moment en què les va percebre, i es duga a terme abans que s'haja notificat la iniciació d'actuacions de comprovació o control en relació amb estes subvencions o ajudes o, en el cas que estes actuacions no s'hagen produït, abans que el Ministeri Fiscal, l'Advocat de l'Estat o el representant de l'Administració autonòmica o local de què es tracte interpose querella o denúncia dirigida contra este, o abans que

el Ministeri Fiscal o el jutge d'instrucció realitzen actuacions que li permeten tindre coneixement formal de la iniciació de diligències. El reintegrament impedirà que a este subjecte se li perseguisca per les possibles falsedats instrumentals que, exclusivament en relació al deute objecte de regularització, este poguera haver comés amb caràcter previ a la regularització de la seua situació.

7. El fet que hi haja un procediment penal per algun dels delictes dels apartats 1, 2 i 4 d'este article no impedirà que l'Administració competent exigisca el reintegrament per via administrativa de les subvencions o ajudes indegudament aplicades. L'import que haja de ser reintegrat s'entendrà fixat provisionalment per l'Administració, i s'ajustarà després al que finalment es resolga en el procés penal. El procediment penal tampoc paraitzarà l'acció de cobrament de l'Administració, que podrà iniciar les actuacions dirigides al cobrament llevat que el jutge, d'ofici o a instàncies de part, haguera acordat la suspensió de les actuacions d'execució, amb prestació de garantia prèvia. Si no es pot prestar garantia en tot o en part, excepcionalment el jutge podrà acordar la suspensió amb dispensa total o parcial de garanties si aprecia que l'execució pot ocasionar danys irreparables o de molt difícil reparació.

8. Els jutges i els tribunals podran imposar al responsable d'este delicte la pena inferior en un o dos graus, sempre que, abans que transcórreguen dos mesos des de la citació judicial com a investigat, es duga a terme el reintegrament a què es referix l'apartat 6 i reconega judicialment els fets. L'anterior serà igualment aplicable respecte d'altres partícips en el delicte diferents de l'obligat al reintegrament o de l'autor del delicte, quan col·laboren activament per a l'obtenció de proves decisives per a la identificació o captura d'altres responsables, per a l'esclariment complet dels fets delictius o per a l'esbrinament del patrimoni de l'obligat o del responsable del delicte [...]

CAPÍTOL II. DE LES FALSEDATS DOCUMENTALS

SECCIÓ 1a. DE LA FALSIFICACIÓ DE DOCUMENTS PÚBLICS, OFICIALS I MERCANTILS I DELS DESPATXOS TRANSMESOS PER SERVEIS DE TELECOMUNICACIÓ

Article 390. 1. Serà castigat amb les penes de presó de tres a sis anys, multa de sis a vint-i-quatre mesos i inhabilitació especial per temps de dos a sis anys, l'autoritat o funcionari públic que, en l'exercici de les funcions pròpies, cometa falsedat:

1r Si altera un document en algun dels seus elements o requisits de caràcter essencial.

2n Si simula un document totalment o parcialment, de manera que induísca a error sobre l'autenticitat.

3r Si suposa en un acte la intervenció de persones que no l'han tinguda, o atribuïx a les que han intervingut en estes declaracions o manifestacions diferents de les que hagen fet.

4t Si falta a la veritat en la narració dels fets.

2. Serà castigat amb les mateixes penes a les assenyalades en l'apartat anterior el responsable de qualsevol confessió religiosa que incórrega en alguna de les conductes descrites en els números anteriors, respecte d'actes i documents que puguen produir efecte en l'estat de les persones o en l'ordre civil.

Article 391. L'autoritat o el funcionari públic que per imprudència greu incórrega en alguna de les falsedats previstes en l'article anterior o done lloc al fet que un altre les cometa serà castigat amb la pena de multa de sis a dotze mesos i la suspensió d'ocupació o càrrec públic per temps de sis mesos a un any.

Article 392. 1. El particular que cometera en document públic, oficial o mercantil, alguna de les falsedats descrites en els tres primers números de l'apartat 1 de l'article 390 serà castigat amb les penes de presó de sis mesos a tres anys i multa de sis a dotze mesos.

2. Les mateixes penes s'imposaran al que, sense haver intervingut en la falsificació, trafique de qualsevol mode amb un document d'identitat fals. S'imposarà la pena de presó de sis mesos a un any i multa de tres a sis mesos a qui faça ús, a gratcient, d'un document d'identitat fals. Esta disposició és aplicable encara que el document d'identitat fals aparega com a pertanyent a un altre estat de la Unió Europea o a un tercer estat o haja sigut falsificat o adquirit en un altre estat de la Unió Europea o en un tercer estat si és utilitzat o es trafica amb este a Espanya.

Article 393. El que, amb coneixement de la falsedat, presente en juí, o per a perjudicar a un altre, faça ús d'un document fals dels compresos en els articles precedents, serà castigat amb la pena inferior en grau a l'assenyalada als falsificadors.

Article 394. 1. L'autoritat o funcionari públic encarregat dels serveis de telecomunicació que supose o falsifique un despatx telegràfic o un altre propi d'estos serveis incorrerà en la pena de presó de sis mesos a tres anys i la inhabilitació especial per temps de dos a sis anys.

2. El que, amb coneixement de la falsedat, faça ús del despatx fals per a perjudicar a un altre, serà castigat amb la pena inferior en grau a l'assenyalada als falsificadors [...]

SECCIÓ 3a. DE LA FALSIFICACIÓ DE CERTIFICATS

Article 397. El facultatiu que lliure un certificat fals serà castigat amb la pena de multa de tres a dotze mesos.

Article 398. L'autoritat o el funcionari públic que lliure certificació falsa amb escassa transcendència en el tràfic jurídic serà castigat amb la pena de suspensió de sis mesos a dos anys. Este precepte no serà aplicable als certificats relatius a la Seguretat Social i a la hisenda pública [...]

ANNEX III - RESULTATS DE L'AVALUACIÓ DE RISCOS

El juny de 2023, segons les indicacions de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del PRTR, es va dur a terme en la Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca la segona autoavaluació de riscos, amb la Matriu de riscos del Servei Nacional de Coordinació Antifrau (SNCA), que va permetre determinar la situació actual de la Conselleria en relació amb els de riscos de frau específics.

Per a fer-ho, es va dur a terme una anàlisi de la metodologia i el disseny de l'avaluació de riscos específics de frau en els tres instruments jurídics utilitzats per a la gestió de les actuacions del PRTR: (1) subvencions; (2) contractació; (3) encàrrecs a mitjans propis. Es van crear grups de treball transversals per cadascun dels instruments jurídics que s'havien d'avaluar, als quals se'ls va donar formació quant a la metodologia i els criteris per a dur-la a terme. Posteriorment, es van mantindre reunions amb els grups de treball amb l'objectiu de consensuar la valoració en relació amb la probabilitat i l'impacte del risc, així com de l'existència, l'eficàcia i l'efecte dels controls actuals en la Conselleria per a mitigar estos riscos.

Les avaluacions de risc efectuades han de servir com a punt de partida per a dissenyar, identificar i avaluar els controls ja implantats, i per a dissenyar un conjunt de mesures de mitigació necessàries per a mitigar el nivell de risc actual en l'entitat, amb l'objectiu de **mantindre un risc net total baix** en tots els riscos específics de frau objecte d'avaluació.

Igualment, estes avaluacions s'hauran de mantindre **actualitzades** davant de qualsevol circumstància que pugui modificar la situació actual de l'entitat, siga a causa d'un canvi normatiu o de legislació, o un canvi derivat de l'activitat i les operacions desenvolupades per esta.

La definició dels controls actuals permet determinar que el control ja implantat és suficient per a la gestió dels fons de l'MRR. Com a recomanació, s'hauria de posar més èmfasi en els controls en les fases d'execució.

Després de finalitzar les reunions amb els diversos grups de treball, es va fer una compilació de les autoavaluacions, i el resultat va ser el següent:

En el cas de **contractació i encàrrecs a mitjans propis**, el **risc total net obtingut és d'1,00**; per tant, es tracta d'un **risc net total baix (acceptable)**. Per esta raó, no es considera necessari incloure controls addicionals als actuals.

Imatge 1. Full resum de l'avaluació de l'exposició a riscos de frau en la contractació.

DESCRIPCIÓN DEL RIESGO					RESULTADO DE LA AUTOEVALUACIÓN	
Ref. del riesgo	Denominación del riesgo	Descripción del riesgo	¿A quién afecta este riesgo? (Entidad decisora (ED) / Entidad ejecutora (EE) / Beneficiarios (BF) / Contratistas (C) / Terceros (T))	¿Es el riesgo interno, externo o resultado de una colusión?	COEFICIENTE TOTAL RIESGO NETO	COEFICIENTE TOTAL RIESGO OBJETIVO
C.R1	Limitación de la concurrencia	Manipulación del procedimiento de preparación y/o adjudicación, limitándose el acceso a la contratación pública en condiciones de igualdad y no discriminación a todos los licitadores.	EE/C/T	COLUSION	1,00	1,00
C.R2	Prácticas colusorias en las ofertas	Distintas empresas acuerdan en secreto manipular el proceso de licitación para limitar o eliminar la competencia entre ellas, por lo general con la finalidad de incrementar artificialmente los precios o reducir la calidad de los bienes o servicios.	EE/C/T	COLUSION	1,14	1,14
C.R3	Conflicto de interés	El ejercicio imparcial y objetivo de las funciones de alguno de los intervinientes en las diferentes fases del contrato se ve comprometido por razones familiares, afectivas, de afinidad política o nacional, de interés económico o por cualquier otro motivo directo o indirecto de interés personal.	EE/C/T	INTERNO	1,00	1,00
C.R4	Manipulación en la valoración técnica o económica de las ofertas presentadas	Manipulación del procedimiento de contratación en favor de un licitante o en detrimento de otro o varios.	ED/EE/C	INTERNO	1,00	1,00
C.R5	Fraccionamiento fraudulento del contrato	Fraccionamiento del contrato en dos o más procedimientos con idéntico adjudicatario evitando la utilización de un procedimiento que, en base a la cuantía total, hubiese requerido mayores garantías de concurrencia y de publicidad.	EE/C	INTERNO	1,00	1,00
C.R6	Incumplimientos en la formalización del contrato	Irregularidades en la formalización del contrato de manera que no se ajusta con exactitud a las condiciones de la licitación o se alteran los términos de la adjudicación.	EE/C	INTERNO	1,00	1,00
C.R7	Incumplimientos o deficiencias en la ejecución del contrato	El contratista incumple las especificaciones del contrato durante su ejecución	EE/C	INTERNO Y EXTERNO	1,00	1,00
C.R8	Falsedad documental	El licitador incurre en falsedad para poder acceder al procedimiento de licitación y/o se aprecia falsedad en la documentación presentada para obtener el pago del precio.	ED/EE/C	INTERNO Y EXTERNO	1,00	1,00
C.R9	Doble financiación	Incumplimiento de la prohibición de doble financiación.	EE/C	INTERNO Y EXTERNO	1,00	1,00
C.R10	Incumplimiento de las obligaciones de información, comunicación y publicidad	No se cumple lo estipulado en la normativa nacional o europea respecto a las obligaciones de información y publicidad.	ED/EE	INTERNO	1,00	1,00
C.R11	Pérdida de pista de auditoría	No se garantiza la conservación de toda la documentación y registros contables para disponer de una pista de auditoría adecuada	ED/EE	INTERNO	1,00	1,00
RIESGO TOTAL MÉTODO GESTIÓN (SUBVENCIONES)					1,01	1,01

Imatge 2. Full resum de l'avaluació de l'exposició a riscos de frau en mitjans propis.

DESCRIPCIÓN DEL RIESGO					RESULTADO DE LA AUTOEVALUACIÓN	
Ref. del riesgo	Denominación del riesgo	Descripción del riesgo	¿A quién afecta este riesgo? (Entidad decisora (ED) / Entidad ejecutora (EE) / Beneficiarios (BF) / Contratistas (C) / Terceros (T))	¿Es el riesgo interno, externo o resultado de una colusión?	COEFICIENTE TOTAL RIESGO NETO	COEFICIENTE TOTAL RIESGO OBJETIVO
MP.R1	Falta de justificación del encargo a medios propios	No se justifica que el encargo al medio propio sea la solución más adecuada y eficiente desde el punto de vista de buena gestión financiera y de legalidad	EE/T	INTERNO	1,00	1,00
MP.R2	Incumplimiento por el medio propio de los requisitos para serlo	No se cumplen los requisitos para ser medio propio personificado o el medio propio ha perdido esa condición	EE/T	INTERNO	1,00	1,00
MP.R3	Falta de justificación en la selección del medio propio	La selección del medio propio concreto al que se realiza el encargo no está adecuadamente justificada, lo que puede afectar al riesgo de cumplimiento, de buena gestión financiera, de fraude o corrupción por selección de un medio personificado	EE/T	INTERNO	1,00	1,00
MP.R4	Aplicación incorrecta de las tarifas y costes	Falta de justificación o aplicación incorrecta de las tarifas y costes en la elaboración del presupuesto	EE/T	INTERNO	1,00	1,00
MP.R5	Incumplimiento de los límites de subcontratación y limitación de concurrencia.	La subcontratación realizada por el medio propio no cumple los requisitos establecidos en el artículo 32.7 de la LCSP, pudiendo dar lugar a la limitación de concurrencia al haberse acudido al encargo al medio propio en vez de a una licitación pública	EE/T	EXTERNO	1,00	1,00
MP.R6	Incumplimiento total o parcial de las prestaciones objeto del encargo	Los productos o servicios no se han entregado en su totalidad, y/o no tienen la calidad esperada, presentan retrasos injustificados y/o no cubren la necesidad administrativa prevista	EE/T	EXTERNO	1,00	1,00
MP.R7	Incumplimiento de las obligaciones de información, comunicación y publicidad	No se cumple lo estipulado en la normativa nacional o europea respecto a las obligaciones de información y publicidad.	EE/T	INTERNO	1,00	1,00
MP.R8	Pérdida de pista de auditoría	No existe una pista de auditoría adecuada que permita hacer un seguimiento completo de las actuaciones financiadas.	EE	INTERNO	1,00	1,00
RIESGO TOTAL MÉTODO GESTIÓN (SUBVENCIONES)					1,00	1,00

En últim lloc, l'avaluació del risc de **subvencions** presenta un risc total net superior al dels anteriors riscos; el seu **coeficient total de risc net és de 2,06 i el risc objectiu d'1,94**. El resultat del **risc net total** continua sent **baix (acceptable)**.

Imatge 3. Full resum de l'avaluació d'exposició a riscos de frau en subvencions.

DESCRIPCIÓN DEL RIESGO				RESULTADO DE LA AUTOEVALUACIÓN		
Ref. del riesgo	Denominación del riesgo	Descripción del riesgo	¿A quién afecta este riesgo? (Entidad decisora (ED) / Entidad ejecutora (EE) / Beneficiarios (BF) / Contratistas (C) / Terceros (T))	¿Es el riesgo interno, externo o resultado de una colusión?	COEFICIENTE TOTAL RIESGO NETO	COEFICIENTE TOTAL RIESGO OBJETIVO
S.R1	Limitación de la concurrencia	No se garantiza que el procedimiento de concesión se desarrolle de forma transparente y pública, lo que puede dar lugar a favoritismos o a actos de corrupción.	EE/BF	INTERNO Y EXTERNO	1,80	1,80
S.R2	Trato discriminatorio en la selección de solicitantes	No se garantiza un procedimiento objetivo de selección de participantes y se limita el acceso en términos de igualdad para todos los potenciales beneficiarios	EE/BF	INTERNO Y EXTERNO	3,00	3,00
S.R3	Conflictos de interés	El ejercicio imparcial y objetivo de las funciones de alguno de los miembros del comité de evaluación, expertos evaluadores o del responsable de la concesión se ve comprometido por razones familiares, afectivas, de afinidad política o nacional, de interés económico o por cualquier otro motivo directo o indirecto de interés personal Las subvenciones concedidas pueden constituir ayudas de Estado, pero no se ha realizado un análisis previo de la categorización de las mismas y/o no se han cumplido las disposiciones aplicables a este tipo de ayudas	EE/BF	INTERNO	2,00	1,00
S.R4	Incumplimiento del régimen de ayudas de Estado	Los fondos recibidos se aplican a fines distintos para los que la subvención o ayuda fue concedida	ED/EE	INTERNO	1,50	1,50
S.R5	Desviación del objeto de subvención	Los fondos recibidos se aplican a fines distintos para los que la subvención o ayuda fue concedida	EE	INTERNO	1,00	1,00
S.R6	Doble financiación	Incumplimiento de la prohibición de doble financiación.	EE	INTERNO	2,50	2,50
S.R7	Falsedad documental	Obtención de la subvención o ayuda falseando las condiciones requeridas en las bases reguladoras o convocatoria para su concesión u ocultando las que la hubiesen impedido	EE/BF	INTERNO Y EXTERNO	2,00	2,00
S.R8	Incumplimiento de las obligaciones en materia de información, comunicación y publicidad	No se cumple lo estipulado en la normativa nacional o europea respecto a las obligaciones de información y publicidad.	ED/EE	INTERNO	2,50	2,50
S.R9	Pérdida pista de auditoría	No se garantiza la conservación de toda la documentación y registros contables para disponer de una pista de auditoría adecuada	EE	INTERNO	2,20	2,20
				RIESGO TOTAL MÉTODO GESTIÓN (SUBVENCIONES)	2,06	1,94

ANNEX IV – LLISTA DE COMPROVACIÓ DE BANDERES ROGES

AVALUACIÓ DE L'EXPOSICIÓ A RISCOS DE FRAU ESPECÍFICS - SUBVENCIONS						
Ref. del risc	Denominació del risc	Descripció del risc		S'EXECUTA EL CONTROL?		
S.R1	Limitació de la concurrència	No es garantix que el procediment de concessió es desenvolupe de manera transparent i pública, la qual cosa pot donar lloc a favoritismes o actes de corrupció		SÍ / NO / ND	Comentaris	
		Ref. indicador de risc	Indicador de risc			
		S.I. 1.1	<i>Difusió insuficient de les bases reguladores i la convocatòria.</i> La publicació de les bases reguladores i la convocatòria no es realitza d'acord amb els principis de publicitat i transparència que garantixen la màxima difusió d'estes, segons els mitjans obligatoris establits en la Llei general de subvencions. Segons l'article 9.3 de l'LGS, les bases reguladores de cada mena de subvenció han de publicar-se en el <i>Boletín Oficial del Estado</i> o en el diari oficial corresponent. Segons l'article 18 de la Llei general de subvencions ha de comunicar-se a la Base de Dades Nacional de Subvencions (BDNS) el text de la convocatòria i la informació requerida per al trasllat posterior al diari oficial corresponent de l'extracte de la convocatòria per a la seua publicació. Tal com estableixen les mesures d'agilització de les subvencions finançables amb fons europeus previstes en el capítol V del Reial decret llei 36/2020, de 30 de desembre, pel qual s'aproven mesures urgents per a la modernització de l'Administració pública i per a l'execució del PRTR, les bases reguladores podran incorporar la convocatòria d'estes (art. 61).			
		S.I. 1.2	<i>No s'han definit amb claredat en les bases reguladores o en la convocatòria els requisits que han de complir els beneficiaris o els destinataris de les ajudes o les subvencions.</i> Els requisits que han de complir els beneficiaris o destinataris de les ajudes no queden clars o estan subjectes a interpretació, la qual cosa pot fer que beneficiaris potencials opten per no presentar-se a la convocatòria o derivar en la selecció deliberada d'un beneficiari determinat.			
		S.I. 1.3	<i>No s'han respectat els terminis establits en les bases reguladores i la convocatòria per a la presentació de sol·licituds.</i> Es rebutja alguna sol·licitud per lliurament suposat d'esta fora de termini, quan ha sigut presentada en termini, o bé s'han presentat una o diverses sol·licituds fora de termini i han sigut acceptades, sense complir-se en tot cas els terminis establits en les bases reguladores o en la convocatòria respecte a la presentació de sol·licituds.			
S.I. 1.4	<i>Absència de publicació dels barems fixats per a valorar les sol·licituds.</i> En les bases reguladores o de les convocatòries de les ajudes no s'inclouen els barems per a valorar les diferents sol·licituds, per la qual cosa s'incorre en una falta d'objectivitat i transparència.					

		S.I. 1.5	El beneficiari o el destinatari de les ajudes incomplix l'obligació de garantir la concurrència en cas que necessite negociar amb proveïdors. El beneficiari o destinatari de l'ajuda o subvenció que, si és el cas, desitge contractar proveïdors, no garantix l'elecció d'estos per mitjà d'un procés de concurrència competitiva (segons l'article 31.3 de l'LGS, quan l'import de la despesa subvencionable supera la quantia del contracte menor segons la normativa de contractació pública, el beneficiari haurà de sol·licitar, com a mínim, tres ofertes de diferents proveïdors. El risc també pot materialitzar-se quan els proveïdors són persones o entitats vinculades amb el beneficiari segons el que s'establix en l'art. 29.7 de l'LGS).		
S.R2	Tracte discriminatori en la selecció de sol·licitants	No es garantix un procediment objectiu de selecció de participants i es limita l'accés en termes d'igualtat per a tots els beneficiaris potencials			
		Ref. indicador de risc	Indicador de risc		
		S.I. 2.1	Incompliment dels principis d'objectivitat, igualtat i no-discriminació en la selecció de beneficiaris No se segueix un criteri homogeni per a la selecció de beneficiaris en els procediments de concessió de subvencions en règim de concurrència competitiva. Tal com estableix l'article 62 del Reial decret llei 36/2020, quan es referix a les singularitats de les subvencions en el marc del PRTR, en el cas de subvencions de concurrència no competitiva finançables amb estos fons es podran dictar resolucions de concessió per ordre de presentació de sol·licituds una vegada realitzades les comprovacions de concurrència de la situació o actuació subvencionable i el compliment de la resta de requisits exigits, fins a l'esgotament del crèdit pressupostari assignat en la convocatòria; han d'estar aprovades les bases reguladores d'estes subvencions, en el cas de l'Administració General de l'Estat, mitjançant ordre ministerial.		
S.R3	Conflictes d'interessos	L'exercici imparcial i objectiu de les funcions d'algun dels membres del comitè d'avaluació, dels experts avaluadors o del responsable de la concessió es veu compromés per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interés econòmic o per qualsevol altre motiu, directe o indirecte, d'interés personal			
		Ref. indicador de risc	Indicador de risc		
		S.I. 3.1	Influència deliberada en l'avaluació i la selecció dels beneficiaris. Els membres del comitè d'avaluació, els experts avaluadors o el responsable de la concessió influeixen deliberadament sobre l'avaluació i la selecció dels sol·licitants per a afavorir a algun d'estos.		

		Les subvencions concedides poden constituir ajudes d'estat, però no s'ha fet una anàlisi prèvia de la categorització i/o no s'han complert les disposicions aplicables a esta mena d'ajudes			
		Ref. indicador de risc	Indicador de risc		
S.R4	Incompliment del règim d'ajudes d'estat	S.I. 4.1	Les bases reguladores de la convocatòria no indiquen que es tracta d'una ajuda d'estat, si és el cas. Les bases reguladores de la convocatòria no indiquen que es tracta d'una ajuda d'estat, ni identifiquen quin és el règim al qual està subjecta, la normativa europea aplicable i/o en l'expedient no es justifica en quina mesura la regulació de les bases assegura el compliment dels requisits exigits per a evitar que siga una ajuda il·legal.		
		S.I. 4.2	Les operacions finançades constitueixen ajudes d'estat i no s'ha seguit el procediment d'informació i notificació establert a este efecte per la normativa europea. No s'ha comprovat que l'ajuda pugua constituir una ajuda d'estat segons la normativa de la UE aplicable i/o no ha seguit el procediment de comunicació i notificació a la Comissió Europea.		
		Els fons rebuts s'apliquen a finalitats diferents per a les quals la subvenció o ajuda es va concedir			
		Ref. indicador de risc	Indicador de risc		
S.R5	Desviació de l'objecte de subvenció	S.I. 5.1	Les bases reguladores o la convocatòria no esmenten el component i la reforma i inversió ni les fites i els objectius que cal complir. Les bases reguladores i/o la convocatòria no contenen una referència a la incorporació de l'actuació en el PRTR, amb indicació del component i de la reforma o inversió en la qual s'incardinaran les subvencions que es concedisquen ni expliciten la coherència amb els objectius perseguits en cada reforma o inversió, amb identificació de les fites o els objectius al compliment dels quals contribuiran, ni identifiquen els indicadors subjectes a seguiment.		
		S.I. 5.2	Els fons no s'han destinat a la finalitat que estableix la normativa reguladora de la subvenció per part del beneficiari. Els fons de la subvenció no s'han destinat a la finalitat o els objectius recollits en les bases reguladores o convocatòria o no han sigut executats.		
		S.I. 5.3	Les bases reguladores o la convocatòria no recullen el compliment del principi de "no causar un dany significatiu". Les bases reguladores no recullen expressament l'obligació dels beneficiaris que cap de les mesures incloses en el PRTR pot causar un perjudici significatiu a objectius mediambientals, en el sentit de l'article 17 del Reglament (UE) 2020/852.		
		S.I. 5.4	Les bases reguladores o la convocatòria no recullen el compliment del coeficient d'etiquetatge verd i digital que s'ha assignat en el PRTR. Les bases reguladores no inclouen una anàlisi sobre com les subvencions regulades en estes permeten garantir el compliment del coeficient d'etiquetatge verd i digital que s'ha assignat en el PRTR.		
S.R6	Doble finançament	Incompliment de la prohibició de doble finançament			

		Ref. indicador de risc	Indicador de risc		
		S.I. 6.1	Excés en el cofinançament dels projectes / subprojectes / línies d'acció. El beneficiari rep diferents ajudes i s'està produint un lucre o un excés de cofinançament, s'incomplix la prohibició prevista en l'article 191 del Reglament (UE, Euratom) 2018/1046, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió i recollit en l'article 9 del Reglament (UE) 2021/241, del Parlament i del Consell, de 12 de febrer de 2021, pel qual s'establix el Mecanisme de recuperació i resiliència, segons el qual les reformes i els projectes d'inversió podran rebre ajuda d'altres programes i instruments de la UE sempre que esta ajuda no cobrisca el mateix cost.		
		S.I. 6.2	Hi ha diversos cofinançadors que financen el mateix projecte / subprojecte / línia d'acció. Les convocatòries de les ajudes han de definir la compatibilitat o incompatibilitat de les ajudes amb una altra mena de finançament que provinga d'altres fons europeus o de fonts nacionals. En el cas concret del Mecanisme de recuperació i resiliència, el Reglament (UE) 2021/241, del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer de 2021, preveu que el finançament procedent de l'MRR és compatible amb el d'altres programes i instruments de la UE, sempre que l'ajuda no cobrisca el mateix cost, és a dir, sempre que no hi haja doble finançament (considerant 62 i article 9).		
		S.I. 6.3	No hi ha documentació de suport de les aportacions realitzades per tercers (convenis, donacions, aportacions dineràries d'una altra naturalesa, etc.). No hi ha documentació de suport de les aportacions realitzades per tercers.		
		S.I. 6.4	El finançament aportat per tercers no és finalista i no hi ha un criteri de repartiment d'este. En el conveni o acord de finançament de tercers no s'assenyalen específicament les actuacions a les quals es destinen les quanties finançades.		
		Obtenció de la subvenció o ajuda amb falsejament de les condicions que requereixen les bases reguladores o la convocatòria per a la concessió o amb ocultació de les que l'haurien impedita			
		Ref. indicador de risc	Indicador de risc		
S.R7	Falsedat documental	S.I. 7.1	Documentació falsificada presentada pels sol·licitants. Presentació de documents o declaracions falses per a justificar que es complixen els criteris d'elegibilitat generals i específics. Esta falsedat pot versar sobre qualsevol documentació requerida en la sol·licitud per a l'obtenció de l'ajuda: declaracions signades, informació financera, compromisos, etc.		

		S.I. 7.2	Manipulació del suport documental de justificació de les despeses. Manipulació de les factures i de les dades contingudes en estes o presentació de factures falses com a justificació de les despeses incorregudes en l'operació subvencionada, com ara factures duplicades, factures falses o unflades, facturació d'activitats que no s'han realitzat o que s'han realitzat de manera diferent del que s'havia recollit en la facturació (costos incorrectes de mà d'obra, tarifes horàries inadequades, despeses reclamades per a personal inexistent o per activitats realitzades fora del termini d'execució...), sobreestimació de la qualitat o de les activitats del personal, etc. Tal com estableixen les mesures d'agilitació de les subvencions finançables amb fons europeus previstes en el capítol V del Reial decret llei 36/2020, de 30 de desembre, pel qual s'aproven mesures urgents per a la modernització de l'Administració pública i per a l'execució del PRTR, dins del contingut del compte justificatiu, les bases reguladores podran eximir de l'obligació de presentar les factures que tinguen un import inferior a 3.000 euros (art. 63.b).		
S.R8	Incompliment de les obligacions en matèria d'informació, comunicació i publicitat	No es complix el que estipula la normativa nacional o europea quant a les obligacions d'informació i publicitat			
		Ref. indicador de risc	Indicador de risc		
		S.I. 8.1	Incompliment dels deures d'informació i comunicació del suport de l'MRR a les mesures finançades. Incompliment dels deures d'informació i comunicació continguts en els diferents textos normatius, tant nacionals com europeus, en particular de les obligacions en este àmbit contingudes en l'article 34.2 del Reglament (UE) 2021/241, del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer de 2021, pel qual s'estableix el Mecanisme de recuperació i resiliència, i l'article 9 de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de recuperació, transformació i resiliència.		
S.I. 8.2	Incompliment del deure d'identificació del perceptor final dels fons en una base de dades única. Incompliment del deure d'identificació de beneficiaris, contractistes i subcontractistes previst en l'article 22.2.d del Reglament UE núm. 241/2021 i en l'article 8 de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de recuperació, transformació i resiliència.				
S.R9	Pèrdua de pista d'auditoria	No es garanteix la conservació de tota la documentació i els registres comptables per a disposar d'una pista d'auditoria adequada			
		Ref. indicador de risc	Indicador de risc		
		S.I. 9.1	La convocatòria no defineix de manera clara i precisa les despeses elegibles. La convocatòria no defineix de manera clara i precisa quines despeses són subvencionables.		
		S.I. 9.2	La convocatòria no estableix amb precisió la manera en què han de documentar-se les diferents despeses. La convocatòria no estableix amb precisió la manera en què han de documentar-se les diferents despeses en les quals s'ha incorregut, segons la seua naturalesa, tenint en compte la singularitat que el lliard econòmic per a la presentació d'un compte justificatiu simplificat per part del beneficiari de la subvenció s'amplia fins als 100.000 euros, tal com estableix l'article 63.a del Reial decret llei 36/2020, PRTR.		
S.I. 9.3	No s'ha realitzat una documentació correcta de les actuacions que permeten garantir la pista d'auditoria en les fases diferents.				

			En l'expedient de la subvenció no queden documentats els processos que permeten garantir la pista d'auditoria en les fases diferents: concessió, execució, publicitat, despeses, pagaments, comptabilització, etc.		
		S.I. 9.4	Incompliment de l'obligació de conservar documents. La convocatòria no estableix de manera clara l'obligació de conservació de documents prevista en l'article 132 del Reglament (UE, Euratom) 2018/1046, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió, i recollida en l'article 22.2.f del Reglament (UE) núm. 241/2021, de 12 de febrer de 2021, pel qual s'estableix el Mecanisme de recuperació i resiliència, mitjançant la recopilació en l'òrgan concedent de la documentació aportada pel beneficiari o amb l'establiment de l'obligació als beneficiaris de conservar els documents en els terminis i els formats assenyalats en l'article 132 del Reglament financer (5 anys a partir de l'operació, 3 anys si el finançament no supera els 60.000 euros).		
		S.I. 9.5	La convocatòria no recull la subjecció als controls dels organismes europeus. Dins de les referències a les obligacions que assumeix el beneficiari a conseqüència del finançament per l'MRR, les bases reguladores de la convocatòria no preveuen expressament el condicionament de la concessió de l'ajuda al compromís escrit de la concessió dels drets i els accessos a la Comissió Europea, a l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraud (OLAF), al Tribunal de Comptes Europeu i a la Fiscalia Europea.		

AVALUACIÓ DE L'EXPOSICIÓ A RISCOS DE FRAU ESPECÍFICS - CONTRACTES

Ref. del risc	Denominació del risc	Descripció del risc	S'EXECUTA EL CONTROL?		
C.R1	Limitació de la concurrència	Manipulació del procediment de preparació i/o adjudicació, amb limitació de l'accés a la contractació pública en condicions d'igualtat i no-discriminació a tots els licitadors	SÍ / NO / ND	Comentaris	
		Ref. indicador de risc	Indicador de risc		
		C.I. 1.1	<i>Plecs de clàusules tècniques o administratives redactats a favor d'un licitador.</i> Limitació de la concurrència, per exemple, es defineix en els plecs el producte d'una marca concreta en lloc d'un producte genèric, hi ha una similitud constatable entre les característiques fixades en els plecs i els serveis i/o productes del contractista adjudicatari, s'establixen especificacions excessivament restrictives per a excloure a altres licitadors qualificats o per a justificar el recurs injustificat a una única font d'adquisició per a evitar així la competència.		
		C.I. 1.2	<i>Els plecs presenten prescripcions més restrictives o més generals que les aprovades en procediments previs similars.</i> Plecs amb clàusules o requisits més restrictius (per exemple, elevar els requisits de solvència econòmica o financera, o tècnica o professional, etc.) o més generals (definició vaga de les obres, béns o serveis que cal contractar) del que s'establix en procediments de característiques similars, per a restringir la concurrència o buscar afavorir un licitador.		
		C.I. 1.3	<i>Presentació d'una única oferta o el nombre de licitadors és anormalment baix, segons el tipus de procediment de contractació.</i> Esta situació pot produir-se, entre altres, a conseqüència que les especificacions s'han pactat amb un licitador o a conseqüència de l'incompliment del requisit de sol·licitud d'ofertes a un nombre mínim d'empreses capacitades per a la realització de l'objecte del contracte, segons el tipus de procediment de contractació.		
		C.I. 1.4	<i>El procediment de contractació es declara desert i torna a convocar-se a pesar que es van rebre ofertes admissibles d'acord amb els criteris que figuren en els plecs.</i> Un procediment es declara desert, encara que hi haja ofertes que complixen els criteris per a ser admeses en el procediment, i es torna a convocar amb restricció dels requisits en benefici d'un licitador en concret.		
		C.I. 1.5	<i>La publicitat dels procediments és incompleta, irregular o limitada i/o insuficiència o incompliment de terminis per a la recepció d'ofertes.</i> El procediment no complix amb els requisits d'informació i publicitat mínims necessaris per a l'anunci de la convocatòria en la normativa aplicable amb la finalitat d'assegurar la transparència i l'accés públic a la informació, i/o en els plecs no es determinen amb exactitud els terminis per a la presentació de proposicions, es fixen uns terminis excessivament reduïts que poden comportar la limitació de la concurrència o no s'establix de manera exacta quins documents concrets ha de presentar el licitador en la seua proposició perquè esta siga admesa en el procediment. També pot ocórrer que s'obliguen ofertes abans de termini o que s'accepten ofertes presentades fora de termini. Ha de tindre's en compte les especialitats establides en el Reial decret llei 36/2020, sobre aplicació de procediments d'adjudicació simplificats, tramitació d'urgència i reducció de terminis per als contractes finançats amb fons procedents de PRTR.		
		C.I. 1.6	<i>Reclamacions d'altres licitadors.</i>		

			Es produïxen reclamacions o queixes per escrit referides a la limitació de la concurrència en el procediment de contractació.			
		C.I. 1.7	<i>Elecció de tramitació abreujada, urgència o emergència, o procediments de contractació menys competitius de manera usual i sense justificació raonable.</i> Utilització de modalitats de tramitació que permeten reduir terminis o publicitat amb la finalitat d'evitar la concurrència, sense que estiguen adequadament justificades, sense garantir-se els principis de no-discriminació, igualtat de tracte i transparència. Ha de tindre's en compte les especialitats establides en el Reial decret llei 36/2020, sobre aplicació de procediments d'adjudicació simplificats, tramitació d'urgència i reducció de terminis per als contractes finançats amb fons procedents de PRTR.			
C.R2	Pràctiques col·lusòries en les ofertes	Empreses diverses acorden en secret manipular el procés de licitació per a limitar o eliminar la competència entre si, generalment, amb la finalitat d'incrementar artificialment els preus o reduir la qualitat dels béns o serveis				
		Ref. indicador de risc	Indicador de risc			
		C.I. 2.1	<i>Acords possibles entre els licitadors en complicitat amb empreses interrelacionades o vinculades o mitjançant la introducció de "proveïdors fantasma".</i> Els licitadors manipulen el procediment de contractació mitjançant acords col·lusoris amb altres oferents o mitjançant la simulació de falsos licitadors (per exemple, presentació d'ofertes diferents per entitats que presenten vinculació empresarial, per licitadors inactius o sense experiència en el sector, o presentació d'ofertes fantasma que no presenten la qualitat suficient i hi ha el dubte que la seua finalitat siga l'obtenció del contracte). La probabilitat d'ocurrència d'este indicador de risc augmenta quan es tracta de projectes grans, amb diferents prestacions, o quan intervenen diferents òrgans de contractació.			
		C.I. 2.2	<i>Acords possibles entre els licitadors en els preus oferits en el procediment de licitació.</i> Els licitadors arriben a acords en els preus oferits en el procediment de contractació (per exemple, patrons d'ofertes inusuals o similars, tots els licitadors oferixen preus alts de forma continuada, les ofertes tenen percentatges exactes de rebaixa, els preus de les ofertes baixen bruscament quan licitadors nous participen en el procediment, els preus de les ofertes són massa alts, massa pròxims, molt diferents, nombres rodons, incomplets, etc.).			
		C.I. 2.3	<i>Acords possibles entre els licitadors per a repartir-se el mercat.</i> Els licitadors es repartixen el mercat per a reduir la competència (per exemple, els adjudicatari es repartixen o alternen per regió, tipus de treball, tipus d'obra, s'observa una rotació d'ofertes en una determinada zona geogràfica, determinades empreses mai presenten ofertes per a un determinat poder adjudicador o en una zona geogràfica o per contra empreses de la zona no presenten ofertes, etc.). La probabilitat d'ocurrència d'este indicador de risc augmenta quan es tracta de projectes grans, amb diferents prestacions, o quan intervenen diferents òrgans de contractació.			
		C.I. 2.4	<i>L'adjudicatari subcontracta amb altres licitadors que han participat en el procediment de contractació.</i> Un licitador que no ha resultat adjudicatari executa part del contracte sent subcontractat per l'adjudicatari.			

		C.I. 2.5	Oferta guanyadora massa alta en comparació amb els costos previstos o amb els preus de mercat de referència. L'oferta guanyadora és massa alta en comparació amb els costos previstos, amb les llistes de preus públics, amb les obres, les mitjanes de la indústria o els serveis similars o amb preus de referència del mercat.		
		C.I. 2.6	Similituds entre diferents licitadors referides a la presentació d'ofertes, documents presentats en la licitació, així com en les declaracions i els comportaments dels licitadors. Alguns licitadors envien les seues propostes des del mateix correu electrònic o els documents de les propostes contenen dades idèntiques (adreça, número de telèfon, personal, etc.), els mateixos errors, redacció, similituds formals o declaracions similars.		
		C.I. 2.7	Retirada inesperada de propostes per part de diferents licitadors o l'adjudicatari no accepta el contracte sense que hi haja motius per a fer-ho Alguns licitadors retiren les seues propostes inesperadament o quan se'ls sol·liciten més detalls, o l'adjudicatari seleccionat no accepta el contracte sense justificació.		
C.R3	Conflicte d'interessos	L'exercici imparcial i objectiu de les funcions d'algun dels intervinents en les diferents fases del contracte es veu compromés per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interés econòmic o per qualsevol altre motiu directe o indirecte d'interés personal.			
		Ref. indicador de risc	Indicador de risc		
		C.I. 3.1	Comportament inusual per part d'un empleat que insisteix a obtindre informació sobre el procediment de licitació sense estar a càrrec del procediment. Un empleat que no forma part dels equips encarregats del procediment de licitació s'interessa per aconseguir informació que pot alterar el desenvolupament de la licitació o afavorir a algun contractista en particular (fins i tot pot donar-se el cas que tinga també vinculació amb proveïdors d'algun contractista potencial).		
		C.I. 3.2	Empleat de l'òrgan de contractació ha treballat per a una empresa licitadora recentment. Quan un empleat de l'òrgan de contractació ha treballat recentment per a una empresa que es presenta a un procediment de licitació poden sorgir conflictes d'interessos o influències il·lícites en el procediment a favor o en contra d'esta empresa.		
		C.I. 3.3	Vinculació familiar entre un empleat de l'òrgan de contractació amb capacitat de decisió o influència i una persona de l'empresa licitadora. Esta vinculació juga a favor de l'adjudicació del contracte objecte de valoració a eixa empresa.		
		C.I. 3.4	Reiteració d'adjudicacions a favor d'un mateix licitador. Favoritisme inexplicable o inusual d'un contractista o proveïdor en particular, sense estar basades les adjudicacions en els criteris d'adjudicació establits en els plecs.		
		C.I. 3.5	Acceptació continuada d'ofertes amb preus elevats o treball de qualitat insuficient. Els contractes s'adjudiquen de manera continuada a licitadors les ofertes econòmiques dels quals són elevades respecte a la resta de les ofertes presentades i/o amb contraprestacions que no s'ajusten a la qualitat demandada en els plecs de prescripcions tècniques (estes adjudicacions poden veure's subjectes a casos de conflictes d'interessos per part d'algun		

			membre de l'organisme contractant, com el cas d'un licitador que coneix per endavant que resultarà adjudicatari i oferix un preu alt dins del límit establert en el procediment de contractació).		
		C.I. 3.6	Membres de l'òrgan de contractació que no complixen els procediments establerts en el codi d'ètica de l'organisme. L'òrgan disposa d'un codi d'ètica els procediments del qual no són seguits pels membres de l'òrgan de contractació (comunicació de possibles conflictes d'interessos, etc.).		
		C.I. 3.7	Empleat encarregat de contractació declina l'ascens a una posició en la qual deixa de tindre a veure amb adquisicions. Sense causa justificada i raonable, l'empleat encarregat de la contractació declina un ascens a una posició en la qual deixaria de tindre relació amb contractacions (pot deure's al fet que guardi alguna mena de vinculació o obtinga alguna classe de benefici no declarat amb algun adjudicatari potencial).		
		C.I. 3.8	Indicis que un membre de l'òrgan de contractació pugui estar rebent contraprestacions indegudes a canvi de favors relacionats amb el procediment de contractació. En un espai de temps breu i sense raó justificada aparent, un membre de l'òrgan encarregat de la contractació té un augment sobtat de la riquesa o nivell de vida que pot estar relacionat amb actes a favor d'adjudicatari determinats.		
		C.I. 3.9	Socialització entre un empleat encarregat de contractació i un proveïdor de serveis o productes. S'aprecia una socialització o relació estreta entre un empleat de contractació i un proveïdor de serveis o productes que pot tindre interessos empresarials resultants dels procediments de contractació.		
		C.I. 3.10	Comportaments inusuals per part dels membres de l'òrgan de contractació. No es detallen en l'expedient les raons sobre els retards o l'absència de documents referents als contractes, causes de retirada d'ofertes i l'empleat es mostra poc inclinat a justificar estos casos. Això pot ser pel fet que hi haja algun tipus de conflicte d'interessos per part d'este empleat.		
		C.I. 3.11	Empleat encarregat de contractació no presenta declaració d'absència de conflicte d'interessos o ho fa de manera incompleta. Un empleat de l'òrgan de contractació no presenta la declaració d'absència de conflictes d'interessos prevista per a tot el personal o la presenta de manera incompleta.		
		C.R4	Manipulació en la valoració tècnica o econòmica de les ofertes presentades	Manipulació del procediment de contractació a favor d'un licitador o en detriment d'un altre o uns altres	
Ref. indicador de risc	Indicador de risc				
C.I. 4.1	Els criteris d'adjudicació no estan prou detallats o no estan recollits en els plecs. En els plecs no s'inclouen o estan redactats de manera ambigua, poc clara i/o oberta els criteris de valoració i selecció de les ofertes i/o la seua ponderació, la qual cosa dona lloc a falta de transparència i objectivitat en la selecció de l'adjudicatari.				

		C.I. 4.2	<i>Els criteris d'adjudicació són discriminatoris, il·lícits o no són adequats per a seleccionar l'oferta amb millor qualitat-preu.</i> Els criteris d'adjudicació continguts en els plecs no són adequats per a avaluar les ofertes correctament, o resulten discriminatoris o il·lícits.		
		C.I. 4.3	<i>L'objecte del contracte i les prescripcions tècniques definits en els plecs no responen al component, la reforma o la inversió ni a les fites i objectius que cal complir.</i> No hi ha una coherència de les prestacions que es pretenen contractar amb els objectius perseguits en la reforma o inversió corresponent, ni amb les fites o els objectius al compliment de les quals contribuïran, ni es fa menció sobre este tema en els documents de licitació.		
		C.I. 4.4	<i>Els criteris d'adjudicació incomplixen o són contraris al principi de "no causar un dany significatiu" i a l'etiquetatge verd i digital.</i> Els criteris d'adjudicació incomplixen obligacions transversals del PRTR com són el principi de "no causar dany significatiu" o complir amb l'etiquetatge verd o digital, sense que es faci referència a estes obligacions en els documents del contracte.		
		C.I. 4.5	<i>Acceptació d'ofertes anormalment baixes sense haver sigut justificada adequadament pel licitador.</i> Acceptació per l'òrgan de contractació d'una oferta anormalment baixa presentada per l'adjudicatari sense justificació de la capacitat de dur a terme la prestació en el temps i la forma requerits a eixos baixos costos. Poden haver-se produït filtracions dels preus oferits per altres licitadors, la qual cosa permet al licitador ajustar el seu preu per sota de les ofertes econòmiques filtrades.		
		C.I. 4.6	<i>Absència o inadequació dels procediments de control del procediment de contractació.</i> No es duen a terme mesures de control o són insuficients per a seguir el procediment de contractació de manera adequada, cosa que dona lloc a defectes possibles en la selecció dels candidats (per exemple, admissió d'ofertes de licitadors que no complixen els requisits de capacitat i solvència, admissió d'ofertes fora de termini, l'última oferta rebuda obté l'adjudicació...).		
		C.I. 4.7	<i>Canvis en les ofertes després de la seua recepció.</i> Hi ha indicis que suggerixen que després de la recepció de les ofertes s'ha produït una modificació en estes (per exemple, correccions manuscrites en els preus, qualitats, condicions, etc.).		
		C.I. 4.8	<i>Ofertes excloses per errors o per raons dubtoses.</i> S'exclouen ofertes per errors i raons insuficientment justificades o licitadors capacitats han sigut descartats per raons dubtoses, la qual cosa podria respondre a interessos per a la selecció d'un contractista en particular.		
		C.I. 4.9	<i>Queixes d'altres licitadors.</i> Es produïxen reclamacions o queixes per escrit referides a manipulacions possibles de les ofertes presentades.		
		C.I. 4.10	<i>Procediment que no es declara desert i continua la tramitació malgrat que s'han rebut menys ofertes que la quantitat mínima requerida.</i> S'han rebut menys ofertes que el nombre mínim requerit i, així i tot, se seguix amb la tramitació, sense declarar-se desert, la qual cosa pot deure's a interessos per a la selecció d'un licitador determinat.		
C.R5	Fraccionament fraudulent del contracte	Fraccionament del contracte en dos o més procediments amb el mateix adjudicatari per a evitar la utilització d'un procediment que, sobre la base de la quantia total, hauria requerit més garanties de concurrència i de publicitat.			

		Ref. indicador de risc	Indicador de risc		
		C.I. 5.1	Fraccionament en dos o més contractes. Es fan dos o més contractes en procediments diferents amb idèntic adjudicatari, en què els treballs realitzats o els béns subministrats semblen ser quasi idèntics quant a contingut i ubicació, per sota dels límits admesos per a la utilització de procediments d'adjudicació directa o dels llindars de publicitat que exigiria procediments amb més garanties de concurrència i publicitat.		
		C.I. 5.2	Separació injustificada o artificial de l'objecte del contracte. Se separa injustificadament l'objecte d'un contracte que té una finalitat tècnica i econòmica úniques (per exemple, contractes separats per a mà d'obra i materials, ambdós per sota dels llindars de licitació oberta).		
		C.I. 5.3	Compres seqüencials per sota dels llindars de licitació oberta. Es duen a terme compres seqüencials per mitjà d'adjudicacions directes en curts terminis de temps i s'eludix l'obligació de publicitat de les licitacions.		
		Irregularitats en la formalització del contracte, de manera que no s'ajusta amb exactitud a les condicions de la licitació o s'alteren els termes de l'adjudicació			
		Ref. indicador de risc	Indicador de risc		
C.R6	Incompliments en la formalització del contracte	C.I. 6.1	El contracte formalitzat altera els termes de l'adjudicació. El contracte formalitzat en document administratiu no s'ajusta amb exactitud a les condicions de la licitació o inclou clàusules que alteren els termes de l'adjudicació (per exemple, supressió de clàusules contractuals estàndard i/o de les establides en l'adjudicació del contracte, canvis substancials en les especificacions tècniques o en el plec de condicions administratives, diferències entre els requisits de qualitat, quantitat o especificacions dels béns i serveis continguts en el contracte i els continguts en els plecs de la convocatòria, etc.).		
		C.I. 6.2	Falta de coincidència entre l'adjudicatari i el signant del contracte. L'adjudicatari i el signant del contracte no coincidixen (denominació social diferent, NIF, representant autoritzat, etc.), sense la justificació corresponent.		
		C.I. 6.3	Demores injustificades per a signar el contracte per l'òrgan de contractació i l'adjudicatari. Demores excessives en la signatura del contracte, que poden suggerir que està succeint una cosa inusual o sospitosa.		
		C.I. 6.4	Inexistència de contracte o expedient de contractació. No hi ha cap document de formalització del contracte i/o la documentació de l'expedient de contractació és insuficient, incompleta o inexistent (per exemple, sense la documentació dels licitadors en el procediment). Han de tindre's en compte les especialitats en els procediments de contractació establides en el Reial decret llei 30/2020, per als contractes finançats pel PRTR.		
		C.I. 6.5	Falta de publicació de l'anunci de formalització. L'anunci de formalització no es publica en el perfil del contractant de l'òrgan de contractació, o en els diaris o butlletins oficials que corresponga.		
		C.R7	El contractista incomplix les especificacions del contracte durant l'execució		

	Incompliments o deficiències en l'execució del contracte	Ref. indicador de risc	Indicador de risc			
		C.I. 7.1	<i>Incompliment total o parcial o compliment defectuós de les prestacions objecte del contracte.</i> Es produïx quan es donen circumstàncies com la falta de lliurament o de substitució de productes per uns altres de qualitat inferior, el compliment defectuós de la prestació en termes de qualitat, integritat o de terminis de lliurament o l'assignació de recursos no qualificats o de cost inferior a les necessitats del contracte, entre altres. L'acceptació per l'òrgan de contractació (o responsable del contracte) d'estos incompliments o prestacions de baixa qualitat augmenta la gravetat d'este risc. La probabilitat d'ocurrència de l'indicador de risc augmenta en el cas de projectes executats per diferents contractistes o quan la supervisió de les activitats es realitza per òrgans diferents.			
		C.I. 7.2	<i>Modificacions de contractes sense complir els requisits legals ni estar justificades.</i> Esta situació pot tindre lloc quan es produïxen modificacions en la prestació sense estar previstes en els plecs de clàusules administratives i sense respondre a prestacions addicionals, circumstàncies imprevistes i modificacions no substancials previstes en l'LCSP. Així mateix, poden produir-se quan es modifiquen els preus del contracte i/o s'amplia el seu termini d'execució amb incompliment dels requisits i/o tràmits per a fer-ho. L'acceptació per l'òrgan de contractació (o responsable del contracte) d'estes modificacions no justificades augmenta la gravetat de l'indicador de risc.			
		C.I. 7.3	<i>Subcontractacions no permeses</i> Esta situació pot produir-se quan es donen, entre altres, les circumstàncies següents: es realitzen subcontractacions no previstes en els plecs o sense autorització expressa quan esta es requereix; el contractista no comunica a l'òrgan de contractació la subcontractació realitzada; el subcontractista manca d'aptitud per a l'execució de les prestacions subcontractades o no es justifica esta aptitud davant de l'òrgan de contractació.			
		C.I. 7.4	<i>L'import total pagat al contractista supera el valor del contracte.</i> Esta situació es produïx quan l'import pagat al contractista és superior al preu total del contracte, sense que s'haja justificat la realització de prestacions addicionals ni la revisió de preus.			
C.R8	Falsedat documental	El licitador incorre en falsedat per a poder accedir al procediment de licitació i/o s'aprecia falsedat en la documentació presentada per a obtenir el pagament del preu				
		Ref. indicador de risc	Indicador de risc			
		C.I. 8.1	<i>Documentació falsificada presentada pels licitadors en el procés de selecció d'ofertes.</i> El licitador presenta documentació i informació falsa per a poder accedir al procediment de contractació. La probabilitat d'ocurrència de l'indicador de risc augmenta en el cas de contractació descentralitzada dins d'una mateixa mesura o projecte realitzada per òrgans de contractació diferents.			

		C.I. 8.2	Manipulació de la documentació justificativa dels costos o de la facturació per a incloure càrrecs incorrectes, falsos, excessius o duplicats. Manipulació de factures o presentació de factures falses per part del contractista, per exemple, factures duplicades, falses o unflades, facturació d'activitats que no s'han realitzat o que no s'han realitzat d'acord amb el contracte (costos incorrectes de mà d'obra, tarifes horàries inadequades, despeses reclamades per a personal inexistent o per activitats realitzades fora del termini d'execució...), falta de documentació justificativa dels costos, sobreestimació de la qualitat o de les activitats del personal, etc. La probabilitat d'ocurrència de l'indicador de risc augmenta en el cas de projectes executats per diferents contractistes o quan hi ha hagut una contractació descentralitzada, per diferents òrgans de contractació, de tal manera que la supervisió i el control de les prestacions realitzades es fa per òrgans diferents.		
		C.I. 8.3	Prestadors de serveis fantasma El contractista crea una empresa fantasma per a presentar ofertes complementàries en col·lusió, unflar els costos o generar factures fictícies. Així mateix, un empleat pot realitzar pagaments a un proveïdor fictici (empresa fantasma) per a malversar fons. Els senyals d'alerta serien, entre altres: no es pot localitzar l'empresa en els directoris o bases de dades d'empreses, en Internet, en registre mercantil; no es troba l'adreça o el número de telèfon o els presentats són falsos; l'empresa es troba en un paradís fiscal.		
C.R9	Doble finançament	Incompliment de la prohibició de doble finançament			
		Ref. indicador de risc	Indicador de risc		
		C.I. 9.1	Es produïx doble finançament Incompliment de la prohibició de doble finançament recollida de manera particular en l'article 9 del Reglament (UE) 2021/241, del Parlament i del Consell, de 12 de febrer de 2021, pel qual s'establí el Mecanisme de recuperació i resiliència, segons el qual les reformes i els projectes d'inversió podran rebre ajuda d'altres programes i instruments de la UE sempre que esta ajuda no cobrisca el mateix cost.		
C.R10	Incompliment de les obligacions d'informació, comunicació i publicitat	No es complix el que s'establí en la normativa nacional o europea pel que fa a les obligacions d'informació i publicitat			
		Ref. indicador de risc	Indicador de risc		
		C.I. 10.1	Incompliment dels deures d'informació i comunicació del suport de l'MRR a les mesures finançades. Es produïx un incompliment dels deures d'informació i comunicació continguts en els diferents textos normatius, tant nacionals com europeus, en particular de les obligacions en este àmbit contingudes en l'article 34.2 del Reglament (UE) 2021/241, del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer de 2021, pel qual s'establí el Mecanisme de recuperació i resiliència, i l'article 9 de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de recuperació, transformació i resiliència.		
		C.I. 10.2	Incompliment del deure d'identificació del perceptor final dels fons en una base de dades única. Es produïx un incompliment del deure d'identificació de contractistes i subcontractistes previst en l'article 22.2.d del Reglament UE núm. 241/2021 i en l'article 8 de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de recuperació, transformació i resiliència.		

		No es garanteix la conservació de tota la documentació i els registres comptables per a disposar d'una pista d'auditoria adequada		
		Ref. indicador de risc	Indicador de risc	
C.R11	Pèrdua de pista d'auditoria	C.I. 11.1	<i>No s'ha dut a terme una documentació correcta de les actuacions que permeti garantir la pista d'auditoria.</i> En l'expedient del contracte no queden documentats els processos que permeten garantir la pista d'auditoria en les diferents fases: licitació, adjudicació, execució, publicitat, despeses, pagaments, comptabilització, etc.	
		C.I. 11.2	<i>Incompliment de l'obligació de conservar documents.</i> No es complix l'obligació de conservació de documents prevista en l'article 132 Reglament (UE, Euratom) 2018/1046, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió, i recollida en l'article 22.2.f del Reglament (UE) núm. 241/2021, de 12 de febrer de 2021, pel qual s'estableix el Mecanisme de recuperació i resiliència.	
		C.I. 11.3	<i>No es garanteix el compromís de subjecció als controls dels organismes europeus pels perceptors finals.</i> No consta l'autorització expressa per part del contractista o el subcontractista dels drets i accessos necessaris a la Comissió Europea, a l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraud (OLAF), al Tribunal de Comptes Europeu i a la Fiscalia Europea, perquè exercisquen plenament les competències pròpies.	

AVALUACIÓ DE L'EXPOSICIÓ A RISCOS DE FRAU ESPECÍFICS - MITJANS PROPIS

Ref. del risc	Denominació del risc	Descripció del risc	S'EXECUTA EL CONTROL?				
MP.R1	Falta de justificació de l'encàrrec a mitjans propis	No es justifica que l'encàrrec a mitjà propi siga la solució més adequada i eficient des del punt de vista de la bona gestió financera i la legalitat			SÍ / NO / ND	Comentaris	
		Ref. indicador de risc	Indicador de risc				
		MP.I. 1.1	<i>Inexistència de procediments per a dur a terme els encàrrecs a mitjans propis.</i> No es disposa de procediments o instruccions internes en relació amb els encàrrecs a mitjans propis que establisquen els requisits per a realitzar els encàrrecs (estudi d'alternatives possibles que justifiqui l'encàrrec al mitjà propi enfront de la realització amb els mitjans humans i materials de l'entitat o enfront de la licitació pública), així com relatius a les fases diferents de l'encàrrec: planificació, tramitació, seguiment i control.				
		MP.I. 1.2	<i>Justificació insuficient del recurs a l'encàrrec a mitjà propi.</i> En la memòria justificativa de l'encàrrec que consta en l'expedient no s'establixen les raons motivades per a justificar el recurs a l'encàrrec a mitjans propis.				
		MP.I. 1.3	<i>Execució de manera paral·lela d'activitats semblants amb recursos propis o d'activitats recurrents que es repeteixen cada any.</i> L'entitat realitza amb els seus propis mitjans activitats similars sense acudir a l'encàrrec, o bé s'està utilitzant l'encàrrec per a cobrir necessitats recurrents que haurien de realitzar-se pel personal de la mateixa entitat, de tal manera que no queda justificat el recurs a l'encàrrec al mitjà propi.				
		MP.I. 1.4	<i>Disponibilitat clara de recursos infrautilitzats que podrien destinar-se als projectes o les actuacions incloses en l'encàrrec al mitjà propi.</i> Hi ha recursos infrautilitzats que poden destinar-se a escometre l'encàrrec realitzat.				
		MP.I. 1.5	<i>Falta de justificació de les necessitats que s'han de cobrir i de l'objecte de l'encàrrec.</i> Les necessitats que cal cobrir no estan justificades adequadament o l'objecte de l'encàrrec no està prou definit amb el detall de les activitats que cal realitzar.				
		MP.R2	Incompliment pel mitjà propi dels requisits per a ser-ho	No es complixen els requisits per a ser mitjà propi personificat o el mitjà propi ha perdut esta condició			
Ref. indicador de risc	Indicador de risc						
MP.I. 2.1	El mitjà propi no complix els requisits per a ser-ho. L'entitat a la qual se li ha realitzat l'encàrrec no reuneix els requisits per a ser mitjà propi de l'ens que realitza l'encàrrec establert en l'article 32 de la Llei 9/2017, de contractes del sector públic, o l'ha perduda abans o després de formalitzar l'encàrrec.						
MP.I. 2.2	<i>El mitjà propi no figura publicat en la plataforma de contractació.</i>						

			El mitjà propi personificat no ha publicat en la plataforma de contractació corresponent la seua condició com a tal, sobre quins poders adjudicadors la disposa i els sectors d'activitat en els quals seria apte per a executar les prestacions que vagen a ser objecte de l'encàrrec.		
MP.R3	Falta de justificació en la selecció del mitjà propi	La selecció del mitjà propi concret al qual es fa l'encàrrec no està adequadament justificada, la qual cosa pot afectar el risc de compliment, de bona gestió financera, frau o corrupció per selecció d'un mitjà propi inadequat			
		Ref. indicador de risc	Indicador de risc		
		MP.I. 3.1	Falta d'una llista actualitzada de mitjans propis. No es disposa d'informació actualitzada dels ens que tenen la condició de mitjà propi personificat respecte a l'entitat que realitza l'encàrrec.		
		MP.I. 3.2	Concentració d'encàrrecs en un mitjà propi concret, en el cas que n'hi haja diversos. Es realitzen els encàrrecs sempre al mateix mitjà propi o a uns pocs (sempre que n'hi haja més), sense raons objectives per a fer-ho, la qual cosa comporta un risc d'elevada dependència i vinculació, que pot comprometre l'operativitat de l'organisme si es prescindix d'eixe mitjà propi, i addicionalment pot constituir un risc de bona gestió financera, d'incompliment i d'obrir la porta al frau i la corrupció.		
		MP.I. 3.3	L'objecte del mitjà propi al qual es realitza l'encàrrec no coincideix amb la classe d'activitats que se li han encarregat. S'han realitzat encàrrecs no plenament concordants amb l'objecte social del mitjà propi o que no encaixen adequadament en el mateix o en la seua àrea d'especialització funcional.		
MP.R4	Aplicació incorrecta de les tarifes i els costos	Falta de justificació o aplicació incorrecta de les tarifes i els costos en l'elaboració del pressupost.			
		Ref. indicador de risc	Indicador de risc		
		MP.I. 4.1	Absència de tarifes aprovades per l'òrgan competent o falta d'actualització quan siga procedent. El mitjà propi no disposa de tarifes aprovades per l'òrgan competent (o actualitzades convenientment per a reflectir els costos reals de l'activitat) per a determinar l'import de l'encàrrec.		
		MP.I. 4.2	Aplicació incorrecta de les tarifes aplicades en l'elaboració del pressupost. No s'han aplicat les tarifes aprovades per a l'elaboració del pressupost de l'encàrrec i les seues modificacions o s'han aplicat incorrectament.		
		MP.I. 4.3	Estimació incorrecta de les unitats a les quals s'apliquen les tarifes en l'elaboració del pressupost. Les unitats materials, personals i temporals que s'han tingut en compte per a l'elaboració del pressupost de l'encàrrec i les seues modificacions no han sigut estimades correctament.		
		MP.I. 4.4	No s'han compensat les activitats subcontractades. En l'elaboració del pressupost de l'encàrrec no s'ha dut a terme la compensació de les unitats subcontractades segons el cost efectiu suportat.		
		MP.I. 4.5	Aplicació d'IVA quan es tracta d'una operació no subjecta (article 7.8, Llei de l'IVA). S'ha aplicat l'IVA a l'import de l'encàrrec quan es tracta d'una operació no subjecta a l'IVA.		

MP.R5	Incompliment dels límits de subcontractació i limitació de concurrència	La subcontractació realitzada pel mitjà propi no complix els requisits que estableix l'article 32.7 de l'LCSP, i pot donar lloc a la limitació de concurrència per haver-se acudit a l'encàrrec al mitjà propi en comptes d'una licitació pública			
		Ref. indicador de risc	Indicador de risc		
		MP.I. 5.1	No s'ha informat l'ens que realitza l'encàrrec de la subcontractació realitzada pel mitjà propi. Es realitzen pel mitjà propi subcontractacions no previstes en els documents o plecs reguladors de l'encàrrec sense que tampoc s'hagen notificat a l'ens que realitza l'encàrrec de contractacions sobrevingudes.		
		MP.I. 5.2	Les activitats subcontractades superen el límit del 50 % de l'encàrrec. El mitjà propi realitza subcontractacions per damunt del límit del 50 % de l'import de l'encàrrec establert en l'LCSP, la qual cosa pot indicar que el mitjà propi és un mer intermediari en la contractació, per la qual cosa eludix la licitació pública i els principis de transparència, publicitat i lliure concurrència establerts en l'LCSP.		
		MP.I. 5.3	El mitjà propi ha obtingut baixes substancials de preu en el procediment de licitació que no ha facturat al cost real. El mitjà propi obté baixes substancials respecte al pressupost de licitació a conseqüència de la competència del mercat, cosa que genera un benefici addicional per al mitjà propi per facturar de conformitat al preu pressupostat i no al real, la qual cosa aniria en contra de la bona gestió financera i l'eficiència en la utilització dels recursos públics.		
		MP.I. 5.4	El preu subcontractat supera la tarifa aplicable. El mitjà propi contracta unes activitats per damunt de les tarifes aplicables del mitjà propi.		
		MP.I. 5.5	El mitjà propi subcontracta sempre amb els mateixos proveïdors. El mitjà propi contracta sempre amb els mateixos proveïdors sense que hi haja una justificació adequada.		
MP.R6	Incompliment total o parcial de les prestacions objecte de l'encàrrec	Els productes o serveis no s'han lliurat íntegrament i/o no tenen la qualitat esperada, presenten retards injustificats i/o no cobrixen la necessitat administrativa prevista			
		Ref. indicador de risc	Indicador de risc		
		MP.I. 6.1	Retards injustificats en els terminis de lliurament. El termini d'execució de l'encàrrec excedix del previst en els documents o plecs que regixen l'encàrrec, sense estar degudament justificat.		
		MP.I. 6.2	No hi ha lliurament dels productes o no es realitza el servei, total o parcial. No hi ha constància del lliurament o de la realització total dels productes o serveis objecte de l'encàrrec.		
		MP.I. 6.3	Serveis o productes lliurats per sota de la qualitat esperada. Els serveis o productes entregats no aconsegueixen el nivell de qualitat esperat o la qualitat d'estos és molt baixa.		
MP.I. 6.4	Falta d'adequació de les prestacions de l'encàrrec amb la necessitat administrativa que ha de cobrir. Els serveis o productes entregats no es corresponen amb la necessitat administrativa que pretenia cobrir-se amb l'encàrrec.				
MP.R7		No es complix el que estableix la normativa nacional o europea quant a les obligacions d'informació i publicitat			

		Ref. indicador de risc	Indicador de risc		
Incompliment de les obligacions d'informació, comunicació i publicitat		MP.I. 7.1	<i>Incompliment del deure de publicació de l'encàrrec en la plataforma de contractació corresponent en el cas d'encàrrecs d'import superior a 50.000 €, excloent-ne l'IVA.</i> No ha complit amb l'obligació de publicar l'encàrrec en la plataforma de contractació (perfil del contractant) en els encàrrecs d'import superior a 50.000 €, IVA exclòs, amb la informació que exigeix l'article 63.8 de l'LCSP.		
		MP.I. 7.2	<i>Incompliment dels deures d'informació i comunicació del suport de l'MRR a les mesures finançades.</i> Es produïx un incompliment dels deures d'informació i comunicació continguts en els diferents textos normatius, tant nacionals com europeus, en particular de les obligacions en este àmbit contingudes en l'article 34.2 del Reglament (UE) 2021/241, del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer de 2021, pel qual s'establix el Mecanisme de recuperació i resiliència, i l'article 9 de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de recuperació, transformació i resiliència.		
		MP.I. 7.3	<i>Incompliment del deure d'identificació del perceptor final dels fons en una base de dades única.</i> Es produïx un incompliment del deure d'identificació del perceptor final dels fons previst en l'article 22.2.d del Reglament UE núm. 241/2021 i en l'article 8 de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de recuperació, transformació i resiliència.		
No hi ha una pista d'auditoria adequada que permeta fer un seguiment complet de les actuacions finançades					
		Ref. indicador de risc	Indicador de risc		
MP.R8	Pèrdua de pista d'auditoria	MP.I. 8.1	<i>Falta de pista d'auditoria.</i> En l'expedient de l'encàrrec al mitjà propi no consta la documentació que permet garantir la pista d'auditoria en totes les fases de l'encàrrec, des de la planificació fins a la liquidació i el pagament, així com la comptabilització i la publicitat.		
		MP.I. 8.2	<i>Incompliment de l'obligació de conservar documents.</i> No es complix l'obligació de conservació de documents prevista en l'article 132 Reglament (UE, Euratom) 2018/1046, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió, i recollida en l'article 22.2.f del Reglament (UE) núm. 241/2021, de 12 de febrer de 2021, pel qual s'establix el Mecanisme de recuperació i resiliència.		
		MP.I. 8.3	<i>No es garantix el compromís de subjecció als controls dels organismes europeus pels perceptors finals.</i> No consta l'autorització expressa per part dels perceptors finals dels fons i altres persones i entitats que intervinguen en la seua aplicació, dels drets i accessos necessaris a la Comissió Europea, a l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraude (OLAF), al Tribunal de Comptes Europeu i a la Fiscalia Europea, perquè exercisquen plenament les competències pròpies.		

ANNEX V - SÍNTESI DE LES MESURES ANTIFRAU

A continuació, es presenta una taula en què es reflectixen de manera resumida les mesures adoptades en el Pla de mesures antifrau de la Conselleria:

Fase del cicle	Mesures específiques	Documents/ suportes de referència	Responsable	Apartat del pla
Pla de mesures antifrau MRR	Elaboració i actualització del Pla de mesures antifrau per a l'execució d'actuacions MRR	Pla de mesures antifrau de la Conselleria	Sotssecretaria (Elaboració, aprovació i difusió)	1 i 9
PREVENCIÓ	Declaració institucional de lluita contra el frau	Declaració institucional de compromís en la lluita contra el frau i la corrupció	Titular de la Conselleria/Sotssecretaria (Aprovació)	5.1.1
	Cultura ètica de lluita contra el frau	Normativa i orientacions Compendi codis de conducta	Control intern (nivell I)	5.1.3 Annex I Annex II
	Formació	Guia contingut de formació Pla de formació publicat Guies didàctiques i material de formació publicat en la intranet	Control intern (nivell I)	5.1.4
	Autoavaluació de riscos de frau i de corrupció	Resultat avaluació de riscos (annex III) Eina d'autoavaluació (SNCA) Llista de controls i mesures preventives	Control intern (nivell I) Equip d'avaluació multidisciplinària	5.1.2 Annex III
	Declaració d'absència de conflicte d'interessos (DACI) Anàlisi de risc de conflicte d'interessos <i>ex ante</i> .	DACI Informes MINERVA	Actors interns que participen en la preparació i la gestió dels expedients Actors externs: persones físiques o jurídiques beneficiàries, sòcies, contractistes o subcontractistes	5.1.5
DETECCIÓ	Indicadors de frau o senyals d'alerta (banderes roges)	Llista de comprovació de banderes roges	Òrgans gestors Control intern (nivell I)	5.2.2 Annex IV
	Ús de bases de dades i eines de	Evidència de consultes	Òrgans gestors	5.2.1

Fase del cicle	Mesures específiques	Documents/ suportes de referència	Responsable	Apartat del pla
	prospecció Canals de denúncia MRR per a informar de les possibles sospites de frau	Canal Confident de la Inspecció General de Serveis. Bústia de denúncies de l'Agència Valenciana Antifrau Canal de denúncies MRR de l'SNCA Canal de l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraude (OLAF)	Control intern (nivell I) Control intern (nivell I)	5.2.3
CORRECCIÓ I PERSECUCIÓ	• Sol·licitud d'informació • Suspensió, notificació i revisió • Remissió d'informació i avaluació • Informació reservada • Comunicació de fets (frau) • Denúncia a les autoritats competents i inici d'actuacions oportunes • Recuperació dels fons	Suport de la documentació acreditativa de: • Procés de suspensió, notificació i revisió • Comunicació dels fets (frau) • Procés de denúncia a les autoritats competents i inici d'actuacions oportunes	Òrgan administratiu responsable del procediment administratiu Control intern (nivell I)	5.3

Fase del cicle	Mesures específiques	Documents/ suportes de referència	Responsable	Apartat del pla
PROCEDIMENT PER A ABORDAR SITUACIONS DE CONFLICTE D'INTERESSOS	PREVENCIÓ: Publicitat de la normativa, comunicació i informació Formació DACI i anàlisi MINERVA.	Pàgina web i intranet Pla de formació Documents didàctics i normativa Document DACI de la Conselleria. Informes MINERVA.	Unitat de Coordinació	6.1.1
	DETECCIÓ: Comprovació i encreuament de dades Aplicació estricta de la normativa Avaluació permanent i periòdica Llista de comprovació de banderes roges	Documents DACI omplits Informes MINERVA Bústies de denúncia Llistes de comprovació efectuades Documents que mostren les verificacions i indagacions realitzades. Base de dades dels conflictes potencials detectats.	Òrgans gestors de les actuacions. Pel que fa a la denúncia: ciutadania i personal funcionari Unitat de Coordinació pel que fa a les comprovacions aleatòries i la base de dades de possibles conflictes detectats	6.1.2
	CORRECCIÓ: Documentació i anàlisi Comunicació autoritats de control Cessament d'activitats Comunicació òrgans d'avaluació d'un frau potencial Mesures administratives Sancions	Cessament d'activitat, sancions Comunicació òrgans de control Documents de renúncia o recusació Resolucions de paralització de procediments Informes d'anàlisi i investigació Comunicacions a superiors i òrgans responsables i fiscalitzadors	Personal funcionari i directiu quant a renúncia o recusacions. Responsables dels òrgans gestors Unitat de Coordinació pel que fa als informes d'anàlisi i investigació Òrgans externs	6.1.3
DETECCIÓ DE DOCUMENTS FALSIFICATS	Aplicació de mesures i processos per a la detecció de documents falsificats	Documentació acreditativa dels controls efectuats per a detectar els documents falsificats	Direccions generals competents en la gestió. Control intern (nivell I)	7
DOBLE FINANÇAMENT	Aplicació estricta de la normativa per a assegurar quant a ajudes d'estat i doble finançament.	Documentació acreditativa de l'aplicació de la normativa sobre com previndre el doble finançament i la seua difusió.	Direccions generals competents en la gestió. Control intern (nivell I)	8

ANNEX VI – MODELS DE DACI

DECLARACIÓ D'ABSÈNCIA DE CONFLICTE D'INTERESSOS (DACI), ORDRE HFP 1030/2021, DE 29 DE SETEMBRE

MODEL A: DACI EMPLEAT PÚBLIC

Codi PRTR de l'expedient:

Títol / objecte del *contracte / subvenció / conveni*

A fi de garantir la imparcialitat en el procediment de contractació/subvenció que s'indica dalt, el/els sotasignat/s, com a participant/s en el procés de preparació i tramitació de l'expedient, declara/aren:

Primer

Estar informat/s del següent:

1. Que l'article 61.3, "Conflicte d'interessos", del Reglament (UE, Euratom) 2018/1046, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol (Reglament financer de la UE), estableix que "hi haurà un conflicte d'interessos quan l'exercici imparcial i objectiu de les funcions resulte compromés per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interés econòmic o per qualsevol motiu directe o indirecte d'interés personal".
2. Que l'article 64, "Lluita contra la corrupció i prevenció dels conflictes d'interessos", de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, defineix el conflicte d'interessos com "qualsevol situació en la qual el personal al servei de l'òrgan de contractació, que, a més, participe en el desenvolupament del procediment de licitació o pugui influir en el resultat d'este, tinga directament o indirectament un interès financer, econòmic o personal que pugui semblar que compromet la seua imparcialitat i independència en el context del procediment de licitació".
3. Que l'article 23, "Abstenció", de la Llei 40/2015, d'1 octubre, de règim jurídic del sector públic, estableix que hauran d'abstindre's d'intervindre en el procediment "les autoritats i el personal al servei de les administracions en els quals es donen algunes de les circumstàncies assenyalades en l'apartat següent", i que són:

Tindre interès personal en l'assumpte de què es tracte o en un altre en la resolució del qual pugui influir la d'este; ser administrador d'una societat o una entitat interessada, o tindre una qüestió litigiosa pendent amb algun interessat.

- a. Tindre un vincle matrimonial o una situació de fet assimilable i el parentiu de consanguinitat dins del quart grau o d'afinitat dins del segon, amb qualsevol dels interessats, amb els administradors d'entitats o societats

interessades i també amb els assessors, els representants legals o els mandatariis que intervinguen en el procediment, així com compartir despatx professional o estar associat amb estos per a l'assessorament, la representació o el mandat.

b. Tindre amistat íntima o enemistat manifesta amb alguna de les persones que s'esmenten en l'apartat anterior.

c. Haver intervingut com a pèrit o com a testimoni en el procediment de què es tracte.

d. Tindre una relació de servei amb una persona natural o jurídica interessada directament en l'assumpte, o haver-li prestat en els dos últims anys serveis professionals de qualsevol classe i en qualsevol circumstància o lloc.

Segon

Que en el moment de la signatura d'esta declaració i a la llum de la informació que consta en el seu poder, no està/estan incurs/incursos en cap situació que pugua qualificar-se de conflicte d'interessos, en els termes que preveu l'apartat quart de la disposició addicional cent dotzena, que pugua afectar el procediment de licitació/concessió de subvencions.

Tercer

Que es compromet/en a posar en coneixement de l'òrgan de contractació/comissió d'avaluació, sense dilació, qualsevol situació de conflicte d'interessos que pugua conèixer i produir-se en qualsevol moment del procediment en curs.

Quart

Coneixen que una declaració d'absència de conflicte d'interessos que es demostre que siga falsa implicarà les conseqüències disciplinàries / administratives / judicials que establisca la normativa aplicable.

(Data i signatura, nom complet i DNI / signatura electrònica).

MODELS DE DECLARACIÓ D'ABSÈNCIA DE CONFLICTE D'INTERESSOS (DACI) PER A TRAMITACIONS A PARTIR DE L'ENTRADA EN VIGOR DE L'ORDRE HFP 55/2023, DE 24 DE GENER DE 2023

DACI EMPLEAT PÚBLIC

Codi PRTR de l'expedient:

Títol / objecte del *contracte / subvenció / conveni*

A fi de garantir la imparcialitat en el procediment de contractació/subvenció que s'indica dalt, el/els sotasignat/s, com a participant/s en el procés de preparació i tramitació de l'expedient, declara/aren:

Primer

Estar informat/s del següent:

1. Que l'article 61.3, "Conflicte d'interessos", del Reglament (UE, Euratom) 2018/1046, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol (Reglament financer de la UE), estableix que "hi haurà un conflicte d'interessos quan l'exercici imparcial i objectiu de les funcions resulte compromès per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interés econòmic o per qualsevol motiu directe o indirecte d'interés personal".

2. Que l'article 64, "Lluita contra la corrupció i prevenció dels conflictes d'interessos", de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, defineix el conflicte d'interessos com "qualsevol situació en la qual el personal al servei de l'òrgan de contractació, que, a més, participe en el desenvolupament del procediment de licitació o pugui influir en el resultat d'este, tinga directament o indirectament un interès financer, econòmic o personal que pugui semblar que compromet la seua imparcialitat i independència en el context del procediment de licitació".

3. Que l'article 23, "Abstenció", de la Llei 40/2015, d'1 octubre, de règim jurídic del sector públic, estableix que hauran d'abstindre's d'intervindre en el procediment "les autoritats i el personal al servei de les administracions en els quals es donen algunes de les circumstàncies assenyalades en l'apartat següent", i que són:

a. Tindre interès personal en l'assumpte de què es tracte o en un altre en la resolució del qual pugui influir la d'este; ser administrador d'una societat o una entitat interessada, o tindre una qüestió litigiosa pendent amb algun interessat.

b. Tindre un vincle matrimonial o una situació de fet assimilable i el parentiu de consanguinitat dins del quart grau o d'afinitat dins del segon, amb qualsevol dels interessats, amb els administradors d'entitats o societats interessades i també amb els assessors, els representants legals o els mandatariis que intervinguen en el procediment, així com compartir despatx professional o estar associat amb estos per a l'assessorament, la representació o el mandat.

c. Tindre amistat íntima o enemistat manifesta amb alguna de les persones que s'esmenten en l'apartat anterior.

d. Haver intervingut com a pèrit o com a testimoni en el procediment de què es tracte.

e. Tindre una relació de servei amb una persona natural o jurídica interessada directament en l'assumpte, o haver-li prestat en els dos últims anys serveis professionals de qualsevol classe i en qualsevol circumstància o lloc.

4. Que l'apartat 3 de la disposició addicional cent dotzena de la Llei 31/2022, de 23 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a 2023, establix que "L'anàlisi sistemàtica i automatitzada del risc de conflicte d'interessos resulta aplicable als empleats públics i a la resta de personal al servei d'entitats decisores, executores i instrumentals que participen, de manera individual o mitjançant la pertinença a òrgans col·legiats, en els procediments descrits d'adjudicació de contractes o de concessió de subvencions".

5. Que l'apartat 4 de la disposició addicional cent dotzena esmentada establix que:

a. "Per mitjà de l'eina informàtica, s'analitzaran les possibles relacions familiars o les vinculacions societàries, directes o indirectes, en les quals es pugua donar un interès personal o econòmic susceptible de provocar un conflicte d'interessos, entre les persones a les quals es referix l'apartat anterior i els participants en cada procediment".

b. "Per a identificar les relacions o les vinculacions, l'eina contindrà, entre altres, les dades de titularitat real de les persones jurídiques a les quals es referix l'article 22.2.d.iii del Reglament (UE) 241/2021, de 12 febrer, que consten en les bases de dades de l'Agència Estatal d'Administració Tributària i les obtingudes per mitjà dels convenis subscrits amb els col·legis de notaris i registradors".

Segon

Que en el moment de la signatura d'esta declaració i a la llum de la informació que consta en el seu poder, no està/estan incurs/incursos en cap situació que pugua qualificar-se de conflicte d'interessos, en els termes que preveu l'apartat quart de la disposició addicional cent dotzena, que pugua afectar el procediment de licitació/concessió.

Tercer

Que es compromet/en a posar en coneixement de l'òrgan de contractació/comissió d'avaluació, sense dilació, qualsevol situació de conflicte d'interessos que pugua conèixer i produir-se en qualsevol moment del procediment en curs.

Quart

Coneixen que una declaració d'absència de conflicte d'interessos que es demostre que siga falsa implicarà les conseqüències disciplinàries / administratives / judicials que establisca la normativa aplicable.

(Data i signatura, nom complet i DNI / signatura electrònica).

MODEL DE CONFIRMACIÓ DE L'ABSÈNCIA DE CONFLICTE D'INTERESSOS (BANDERA ROJA) A PARTIR DE L'ENTRADA EN VIGOR DE L'ORDRE HFP 55/2023, DE 24 DE GENER DE 2023

Expedient:

Contracte/subvenció.

Una vegada analitzat el risc d'existència de conflicte d'interessos per mitjà de l'eina informàtica MINERVA, en els termes que estableix l'Ordre HFP 55/2023, de 24 de gener, relativa a l'anàlisi sistemàtica del risc de conflicte d'interessos en els procediments que executen el Pla de recuperació, transformació i resiliència, dictada en aplicació de la disposició addicional cent dotzena de la Llei 31/2022, de 23 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2023, i detectada una **bandera roja** consistent en (cal indicar la descripció de la bandera roja, amb la relació de sol·licitants respecte dels quals s'ha detectat esta), em reitere en el fet que no hi ha cap situació que pugui suposar un conflicte d'interessos que comprometa la meua actuació objectiva en el procediment.

(Data i signatura, nom complet i DNI / signatura electrònica).